

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/565,

25. aprill 2016,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses investeerimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL, ⁽¹⁾ ning eriti selle artikli 2 lõiget 3, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teist lõiku, artikli 4 lõiget 2, artikli 16 lõiget 12, artikli 23 lõiget 4, artikli 24 lõiget 13, artikli 25 lõiget 8, artikli 27 lõiget 9, artikli 28 lõiget 3, artikli 30 lõiget 5, artikli 31 lõiget 4, artikli 32 lõiget 4, artikli 33 lõiget 8, artikli 52 lõiget 4, artikli 54 lõiget 4, artikli 58 lõiget 6, artikli 64 lõiget 7, artikli 65 lõiget 7 ja artikli 79 lõiget 8,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2014/65/EL on kehtestatud liidu finantsturgude regulatiivse korra raamistik, mis reguleerib tegevustingimusi, mida investeerimisühingud peavad investeerimisteenuste ja vajaduse korral kõrvalteenuste osutamisel ning investeerimistegevusega tegelemisel järgima; organisatsioonilisi nõudeid, mis on esitatud selliseid teenuseid osutavatele ja sellise tegevusega tegelevatele investeerimisühingutele, reguleeritud turgudele ja aruandlus-teenuste pakkujatele; aruandlusnõudeid, mis on esitatud finantsinstrumentidega tehtavatele tehingutele; positsioonide piiranguid ja positsioonide haldamise kontrolli kaubatuletisinstrumentide puhul; läbipaistvuse nõudeid, mis on esitatud finantsinstrumentide tehingutele.
- (2) Direktiiviga 2014/65/EL on komisjonile antud õigus võtta vastu mitu delegeeritud õigusakti. Oluline on, et kõiki üksikasjalikke täiendavaid eeskirju, mis käsitlevad tegevusloa andmist, jooksvat tegevust, turu läbipaistvust ja usaldusväärsust, mis on direktiiviga 2014/65/EL hõlmatud teenuste ja tegevusega alustamise ja jätkamisega lahutamatult seotud aspektid, hakataks kohaldama samal ajal kui direktiivi 2014/65/EL, et uued nõuded saaksid toimida tõhusalt. Selleks et tagada sidusus ning anda isikutele, kelle suhtes neid kohustusi kohaldatakse, ja investoritele põhjalik ülevaade sätetest ja terviklik juurdepääs neile, on soovitatav eespool nimetatud eeskirjadega seotud delegeeritud õigusaktid sellesse määrusesse koondada.
- (3) On vaja täiendavalt määratleda kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, millistel asjaoludel tuleb energia hulgimüügitoodetega seotud lepinguid arveldada natuuras, pidades silmas direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 6 sätestatud kohaldamisala piiramist. Selleks et tagada, et selle erandi kohaldamisala on piiratud, et ära hoida lünkasid, peavad need lepingud nõudma nii ostjalt kui ka müüjalt proportsionaalse korra kehtestamist, et teha või saada aluseks oleva kauba tarneid lepingu lõppemisel. Selleks et ära hoida lünkasid põhivõrguettevõtjaga elektri ja gaasi valdkonnas sõlmitud tasakaalustamislepingute korral, tuleks selliseid lepinguid käsitada

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 349.

proportsionaalse kokkuleppena üksnes siis, kui kokkuleppe osalised on kohustatud elektrit või gaasi füüsiliselt tarnima. Lepingutes tuleks kehtestada ka selged füüsilise tarne kohustused, mida ei saa tasaarvestada, samal ajal arvestades, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1227/2011 ⁽¹⁾ või riigi õigusaktides määratletud operatiivse tasaarvestuse vorme ei tohiks käsitada tasaarvestamisena. Lepinguid, mis tuleb arveldada natuuras, tuleks lubada sõlmida mitmel meetodil, seejuures peaksid kõik meetodid hõlmama asjaomase aluseks oleva kauba või selle asjakohase koguse omandiõiguse ülemineku vormi.

- (4) Selleks et selgitada, millal tuleb energia hulгимүүгитоотega seotud leping arveldada natuuras, on vaja täiendavalt kindlaks määrata, millal esinevad teatavad asjaolud, nagu vääramatu jõu või heauskse arveldamissuutmatuse sätteid, ning need ei tohiks muuta nende lepingute käsitamist kohustuslikult natuuras arveldatavate lepingutena. Oluline on ka selgitada, kuidas tuleks mõista nafta ja söega seotud energiaalaseid tuletislepinguid direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel. Seoses sellega ei tohiks põlevkiviga seotud lepinguid mõista kui söega seotud energiaalaseid tuletislepinguid.
- (5) Tuletislepingut tuleks käsitada direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 7 kohase finantsinstrumendina üksnes juhul, kui see on seotud kaubaga ja vastab mitmele kriteeriumile, mille alusel määratakse kindlaks, kas lepingut tuleks käsitada muude tuletisinstrumentide omadusi ja muud eesmärgi kui äriine eesmärk omavana. See peaks hõlmama lepinguid, mis on standardsed ja millega kaubeldakse kauplemiskohtades, või nendega samaväärseid lepinguid, kui nende lepingute tingimused on samaväärsed kauplemiskohtades kaubeldavate lepingutega. Sel juhul tuleks nende lepingute tingimusi samuti mõista nii, et need hõlmavad selliseid sätteid nagu kauba kvaliteet või tarnekoht.
- (6) Selleks et tagada direktiivi 2014/65/EL C jao punktis 10 sätestatud aluseks olevate muutujatega seotud lepingute määratluste selgus, tuleks näha ette näha kriteeriumid seoses nende tingimuste ja aluseks olevate muutujatega. Kindlustusmatemaatilise statistika hõlmamist aluseks olevate muutujate loetellu ei tohiks mõista kui nende lepingute kohaldamisala laiendamist kindlustusele ja edasikindlustusele.
- (7) Direktiiviga 2014/65/EL on kehtestatud üldraamistik finantsturgude regulatiivseks korraks liidus, sätestades I lisa C jaos hõlmatud finantsinstrumentide loetelu. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkt 4 hõlmab valuutaga seotud finantsinstrumente, mis on seega selle direktiivi kohaldamisalas.
- (8) Selleks et tagada direktiivi 2014/65/EL ühetaoline kohaldamine, on vaja selgitada direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 4 sätestatud mõisteid teiste tuletislepingute jaoks, mis on seotud valuutadega, ning selgitada, et valuutadega seotud hetkelepingud ei ole direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 4 kohaldamisel muud tuletisinstrumentid.
- (9) Hetkelepingu arveldusperioodina aktsepteeritakse üldiselt enamiku põhivaluutade korral kaht päeva või lühemat aega, aga kui see ei ole turutava, siis on vaja kehtestada säte, et võimaldada arveldada vastavalt tavapärasele turutavale. Sellistel juhtudel ei nõua füüsiline arveldamine paberraha kasutamist ning võib hõlmata elektroonilist arveldamist.
- (10) Valuutalepinguid võib kasutada ka maksete tegemiseks ning neid lepinguid ei tohiks käsitada finantsinstrumentidena, tingimusel et nendega ei kaubelda kauplemiskohas. Seepärast on asjakohane käsitada hetkelepingutena neid valuutalepinguid, mida kasutatakse finantsinstrumentide eest makse tegemiseks, kui nende lepingute arveldusperiood on pikem kui kaks kauplemispäeva ja lühem kui viis kauplemispäeva. Samuti on asjakohane käsitada maksevahenditena neid valuutalepinguid, mis sõlmitakse eesmärgiga tagada kindlustunne kaupade, teenuste ja reaalseste investeeringute eest tehtavate maksete taseme suhtes. See toob kaasa finantsinstrumentide määratluse alt selliste valuutalepingute väljajätmise, mille sõlmivad finantssektorivälised äriühingud, kes saavad välisvaluutas makseid tuvastatavate kaupade ja teenuste ekspordi eest, ning finantssektorivälised äriühingud, kes teevad välisvaluutas makseid teatavate kaupade ja teenuste importimiseks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulгимүүгитuru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

- (11) Maksete tasaarvestamine on vajalik valuutaarveldussüsteemide tõhusaks ja tulemuslikuks toimimiseks ning seega ei tohiks valuutakursside lepingu liigitamine hetkelepinguks tingida selle, et iga välisvaluuta hetkeleping arveldatakse eraldi.
- (12) Mitteülekantavad forvardlepingud on lepingud, mis sõlmitakse eelnevalt kokku lepitud vahetuskursi ja tähtaja saabumisel tegeliku hetkekursi erinevuste kohta ning seega ei tohiks neid käsitada hetkelepingutena, seda nende arveldusperioodist olenemata.
- (13) Ühe valuuta teise valuuta vastu vahetamise lepingut tuleks käsitada nende valuutade otsese ja tingimusteta vahetamisega seonduvana. Mitme valuutavahetusega lepingu korral tuleks igat vahetust käsitleda eraldi. Samas ei tohiks valuutaoptsiooni või -vahetuslepingut käsitada valuutamüügi- või vahetuslepinguna ning seega ei saa see olla ei hetkeleping ega maksevahend, olenemata vahetuslepingu või optsiooni kestusest ning sellest, kas sellega kaubeldakse kauplemiskohas või mitte.
- (14) Finantsinstrumente käsitlevad avalikkusele suunatud nõuandeid ei tohiks direktiivis 2014/65/EL sätestatud investeerimisnõustamise määratluse kohaldamisel käsitada isikliku soovitusena. Arvestades turustuskanalite kasutamise kaudu isiklike soovitusi andvate vahendajate suurenevat arvu, tuleks selgitada, et soovitus, mis antakse (isegi ainult) selliste turustuskanalite kaudu nagu internet, võidakse pidada isiklikuks soovituseks. Seepärast võivad investeerimisnõustamise alla kuuluda olukorrad, kus teabe üldsusele suunamise asemel antakse teatavale isikule isiklike soovitusi e-posti teel.
- (15) Finantsinstrumendi liigi kohta antud üldiseid nõuandeid ei käsitata direktiivi 2014/65/EL kohaldamisel investeerimisnõustamisena. Kui investeerimisühing annab aga kliendile finantsinstrumendi liigi kohta üldiseid nõuandeid, mida ta esitleb kui kliendile sobivaid või tema asjaolusid arvestavaid, mis aga tegelikult ei ole olenevalt konkreetse juhtumi asjaoludest kliendile sobivad või tema asjaolusid arvestavad, tegutseb ühing tõenäoliselt vastuolus direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikega 1 või 3. Eriti tõenäoline on, et kliendile selliseid nõuandeid andev ühing tegutseb vastuolus artikli 24 lõike 1 kohase nõudega tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega. Sama moodi ja lisaks sellele on tõenäoline, et selline nõustamine on vastuolus artikli 24 lõike 3 kohase nõudega, mille kohaselt ühingu poolt kliendile suunatud teave peab olema õiglane, selge ja mitteeksitav.
- (16) Investeerimisühingu tegevust, mis on investeerimisteenuse osutamise või investeerimistegevuse ettevalmistav tegevus, peaks käsitama selle teenuse või tegevuse lahutamatu osana. Siia hulka kuulub näiteks investeerimisühingu üldiste nõuannete andmine klientidele või potentsiaalsetele klientidele enne investeerimisnõustamise või muu investeerimisteenuse osutamist või investeerimistegevuse elluviimist või selle käigus.
- (17) Üldise soovituse andmine finantsinstrumendiga tehtava tehingu või finantsinstrumendi liigi kohta kujutab endast direktiivi 2014/65/EL I lisa B jao punkti 5 kohase kõrvalteenuse osutamist ning sellest tulenevalt kohaldatakse selle soovituse andmise suhtes direktiivi 2014/65/EL ja selles sätestatud kaitsemeetmeid.
- (18) Selleks et tagada kliendi korralduste süsteemsete täitjate määratluse eesmärk ja tõhus kohaldamine liidus vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktile 20, tuleks täpsustada eelnevalt kehtestatud kohaldatavaid piirmäärasid, et teha kindlaks, millal on tegu sagedase süsteemse ja olulise börsivälise kauplemisega. Eelnevalt kehtestatud piirmäärad tuleks kehtestada asjakohasel tasemel, et tagada börsivälise kauplemise kuulumine kohaldamisalasse, kui see on nii mahukas, et avaldab olulist mõju hinnakujundusele, jättes samal ajal välja sellises väikeses mahus börsivälise kauplemise, mille puhul oleks kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes kohaldatavate nõuete täitmise kohustuse nõudmine ebaproportsionaalne.
- (19) Vastavalt direktiivile 2014/65/EL ei tohiks lubada kliendi korralduste süsteemsel täitjal kauplemiskohtadega sarnaselt toimides kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuve kokku viia. Kliendi korralduste süsteemne täitja ei tohiks koosneda ühingu sisest sobitamissüsteemist, mis täidab kliendi korraldusi mitmepoolselt, sest

selleks tegevuseks on nõutav mitmepoolse kauplemissüsteemina tegutsemise luba. Ühingusisene sobitamissüsteem on selles kontekstis süsteem kliendi korralduste sobitamiseks ning selle abil sobitatakse investeerimisühingu kohustused korrapäraselt ja mittejuhuslikult põhitehingutega.

- (20) Selguse ja õiguskindluse huvides ning ühetaolise kohaldamise tagamiseks on asjakohane näha ette täiendavad sätted seoses määratlustega, mis on seotud algoritmkauplemise, algoritmipõhise välkkauplemistehnika ja otsese elektroonilise juurdepääsuga. Automaatsel kauplemisel kasutatakse erinevaid tehnilisi kordasid. On oluline selgitada, kuidas neid kordasid tuleb kategooriatesse jagada seoses algoritmkauplemise ja otsese elektroonilise juurdepääsu mõistetega. Otsesel elektroonilisel juurdepääsul põhinevad kauplemisprotsessid ei välista vastastikku neid protsesse, mis hõlmavad algoritmkauplemist või selle allsegmenti ehk algoritmipõhist välkkauplemistehnikat. Otsesest elektroonilist juurdepääsu omava isiku kauplemine võib seega kuuluda algoritmkauplemise, sealhulgas algoritmipõhise välkkauplemistehnika mõiste alla.
- (21) Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 39 kohane algoritmkauplemine peaks hõlmama korda, mille puhul süsteem teeb otsuseid, mitte üksnes ei määra kindlaks kauplemiskohta või -kohti, kuhu korraldus tuleks esitada, kauplemisprotsessi mis tahes etapis, sealhulgas korralduste algatamise, genereerimise, marsruutimise või täideviimise etapis. Seepärast tuleks selgitada, et algoritmkauplemine, mis hõlmab inimsekkumiseta või vähese inimsekkumisega kauplemist, peaks viitama mitte üksnes korralduste automaatsele genereerimisele, vaid ka korralduste täitmise protsesside optimeerimisele automaatsete vahendite abil.
- (22) Algoritmkauplemine peaks hõlmama arukaid korralduste marsruutijaid, mille puhul need seadmed kasutavad korralduste täitmise protsesside optimeerimiseks algoritme, mis määravad kindlaks korralduse muud parameetrid kui koht või kohad, kus korraldus tuleks esitada. Algoritmkauplemine ei tohiks hõlmata automaatseid korralduste marsruutijaid, mille puhul need seadmed küll kasutavad algoritme, aga määravad kindlaks üksnes kauplemiskoha või -kohad, kus korraldus tuleks esitada, jättes korralduse muud parameetrid muutmata.
- (23) Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 40 kohane algoritmipõhine välkkauplemistehnika, mis on algoritmkauplemise alaliik, tuleks täiendavalt määratleda, kehtestades kriteeriumid suure päevase sõnumite hulga määratlemiseks, mis hõlmab korralduste hinnapakkumisi või nende muudatusi või tühistamisi. Sõnumite hulga põhjal absoluutsete kvantitatiivsete piirmäärade kasutamine tagab õiguskindluse, võimaldades ühingutel ja pädevatel asutustel hinnata iga ühingu kauplemistegevust. Nende piirmäärade tase peaks olema piisavalt kõrge ja kohaldamisala piisavalt laiaulatuslik, et hõlmata kauplemist, mille puhul on tegu välkkauplemistehnikaga, sealhulgas seoses ühe ja mitme instrumendiga.
- (24) Kuna algoritmipõhist välkkauplemistehnikat kasutatakse valdavalt likviidsete instrumentide puhul, tuleks suure päevase sõnumite hulga arvutamisel arvesse võtta üksnes neid instrumente, mille puhul eksisteerib likviidne turg. Arvestades, et algoritmipõhine välkkauplemistehnika on algoritmkauplemise alaliik, tuleks päevase sõnumite hulga arvutamisel lisaks arvesse võtta direktiivi 2014/65/EL artikli 17 lõikes 4 sätestatud kriteeriumidele vastava kauplemise eesmärgil saadatud sõnumeid. Selleks et mitte hõlmata muud kauplemistegevust kui algoritmipõhine välkkauplemistehnika, võttes arvesse sellise kauplemise omadusi, mis on sätestatud direktiivi 2014/65/EL põhjenduses 61, eelkõige seda, et selle kauplemisega tegelevad tavapäraselt kauplejad, kes kasutavad oma kapitali niisuguste traditsioonilisemate kauplemisstrateegiatega rakendamiseks nagu turutegemine või arbitraaz, tuleks päevase sõnumite hulga arvutamisel arvesse võtta üksnes oma arvel kauplemise eesmärgil saadetavaid sõnumeid ning mitte sõnumeid, mis saadetakse korralduste kättesaamiseks või edastamiseks või klientide nimel korralduste täitmiseks. Samas tuleks sõnumeid, mis on saadatud muu tehnika abil kui oma arvel kauplemisele tuginev tehnika, võtta suure päevase sõnumite hulga arvutamisel arvesse, kui kokkuvõttes ja kõiki asjaolusid arvestades on tehnika kasutamine üles ehitatud selliselt, et hoiduda oma arvel täitmisest, näiteks edastades korraldusi sama grupi üksuste vahel. Selleks et võtta suure päevase sõnumite hulga kindlaksmääramisel arvesse toimingut taga olevat klienti, tuleks otsese elektroonilise juurdepääsu pakkujate klientidelt pärit sõnumid seoses selliste pakkujatega suure päevase sõnumite hulga arvutamisel välja jätta.
- (25) Otsese elektroonilise juurdepääsu määratlust tuleks täiendavalt täpsustada. Otsese elektroonilise juurdepääsu mõiste ei tohiks hõlmata muud tegevust kui otsese turulepääsu ja spondeeritud turulepääsu tagamine. Seepärast tuleks eristada korda, mille puhul klientide korraldusi vahendatakse kauplemiskoha liikmete või osaliste poolt elektrooniliste vahendite kaudu (näiteks veebipõhine maaklerlus), ja korda, mille puhul klientidel on otsene elektrooniline juurdepääs kauplemiskohale.

- (26) Korralduste vahendamise korral ei ole korralduste esitajatel piisavat kontrolli turulepääsu korra parameetrite üle ning seepärast ei peaks need kuuluma otsese elektroonilise juurdepääsu kohaldamisalasse. Seepärast ei tohiks korda, mis võimaldab klientidel edastada korraldusi investeerimisühingule elektrooniliselt, näiteks veebipõhine maaklerlus, käsitada otsese elektroonilise juurdepääsuna, tingimusel et klientidel ei ole võimalik määrata kindlaks korralduse sisestamise sekundi murdosa ega korralduste kehtivusaega selle aja jooksul.
- (27) Kord, mille puhul kauplemiskoha liikme või osalise klient, sealhulgas organiseeritud kauplemissüsteemide otseste klientide klient, esitab oma korraldused korralduste täitmise protsesside optimeerimise korra kaudu, millega määratakse kindlaks muud korralduse parameetrid kui koht või kohad, kus korraldus tuleks esitada, teenuseosutaja taristusse lisatud arukate korralduste marsruutijate kaudu ning mitte kliendi taristu kaudu, tuleks otsese elektroonilise juurdepääsu kohaldamisalast välja jätta, sest teenuseosutaja kliendil puudub kontroll korralduse esitamise aja ja korralduse kehtivusaaja üle. Otsese elektroonilise juurdepääsu iseloomustamine, kasutades arukaid korralduste marsruutijaid, peaks seepärast sõltuma sellest, kas arukas korralduste marsruutija on lisatud klientide süsteemidesse ja mitte teenuseosutaja omasse.
- (28) Professionaalsete investeerimisteenuste ja vajaduse korral kõrvalteenuste osutamisega ja investeerimistegevusega tegelevatele investeerimisühingutele, reguleeritud turgudele ning aruandlusteenuste pakkujatele esitatavaid organisatsioonilisi nõudeid reguleeriva korra rakendamise eeskirjad peaksid olema vastavuses direktiivi 2014/65/EL eesmärgiga. Need peaksid olema välja töötatud selliselt, et tagada reguleeritud turge, mitmepoolseid kauplemissüsteeme ja organiseeritud kauplemissüsteemide korraldavate investeerimisühingute ja üksuste hulgas kõrgetasemeline ühtsus, konkurents ja usaldusvärsus, ja neid peaks kohaldama ühetaoliselt.
- (29) Selliseid teenuseid osutavate ja sellise tegevusega tegelevate investeerimisühingute jaoks on vaja täpsustada konkreetsed organisatsioonilised nõuded ja menetlused. Eelkõige peaksid ranged menetlused olema ette nähtud seoses selliste valdkondadega nagu vastavuskontroll, riskijuhtimine, kaebuste lahendamine, isiklikud tehingud, tegevuse edasiandmine ning huvide konfliktide kindlakstegemine, haldamine ja avalikustamine.
- (30) Investeerimisühingutele esitatavad organisatsioonilised nõuded ja neile tegevusloa andmise tingimused peaksid olema esitatud eeskirjade kogumina, mis tagab direktiivi 2014/65/EL asjakohaste sätete ühetaolise kohaldamise. See on vajalik, et tagada investeerimisühingute võrdne ja võrdsetel tingimustel juurdepääs kõigile liidu turgudele ning kaotada tegevusloa andmise menetlusega seonduvad takistused piiriülesest tegevusest investeerimisteenuste valdkonnas.
- (31) Investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisel ning investeerimistegevuse puhul järgitavaid tegevustingimusi reguleeriva korra rakendamise eeskirjad peaksid peegeldama kõnealuse korra aluseks olevat eesmärki. Need peaksid olema välja töötatud ühetaoliselt kohaldatava investorite kõrge kaitse tagamiseks, mille jaoks tuleks kehtestada investeerimisühingu ja tema kliendi vahelist suhet reguleerivad selged normid ja nõuded. Teiselt poolt peaks seoses investorite kaitsega, eelkõige aga seoses investoritele teabe andmise ja neilt teabe küsimisega arvesse võtma ka seda, kas kliendi või potentsiaalse kliendi kujul on tegemist kutselise kliendi või jaekliendiga.
- (32) Direktiivi 2014/65/EL mitmesuguste asjaomaste sätete ühetaoliseks kohaldamiseks on vaja kehtestada investeerimisühingute organisatsiooniliste nõuete ja tegevustingimuste ühtlustatud kogum.
- (33) Investeerimisühingud erinevad olulisel määral oma suuruse, struktuuri ja äritegevuse laadi poolest. Regulaatiivset korda tuleks kohandada vastavalt sellele mitmekesisusele, kehtestades samal ajal teatavad põhilised regulaatiivsed nõuded, mis on asjakohased kõikide ühingute puhul. Reguleeritud üksused peaksid suutma täita oma kõrgetasemelisi kohustusi ning töötama välja ja võtma vastu meetmed, mis sobivad konkreetselt nende äritegevuse laadi ja asjaoludega kõige paremini.
- (34) Selleks et tagada direktiiviga 2014/65/EL lubatud erandi ühtlustatud ja range rakendamine, on asjakohane sätestada ühtsed kriteeriumid, et hinnata, kas isik osutab investeerimisteenust kutsetegevuse käigus juhuti. Erandit tuleks kohaldada üksnes siis, kui investeerimisteenusel on loomupärane seos kutsetegevuse põhivaldkonnaga ja tegu on selle valdkonna allteenusega.
- (35) Direktiivi 2014/65/EL kohaselt kehtestatud organisatsioonilised nõuded ei tohiks piirata selliste süsteemide kohaldamist, mis on kehtestatud riigi õigusaktide kaudu investeerimisühingutes töötavate isikute registreerimiseks või jälgimiseks pädevate asutuste või ühingute poolt.

- (36) Kui investeerimisühingult nõutakse asjakohase riskijuhtimispoliitika kehtestamist, rakendamist ja jätkuvat kohaldamist, peaksid ühingu tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskid hõlmama riske, mis on seotud kriitiliste või oluliste funktsioonide edasiandmisega. Need riskid peaksid hõlmama riske, mis on seotud ühingu ja teenuseosutaja vahelise suhtega, ja võimalikke riske, mis esinevad juhtudel, kui mitmete investeerimisühingute või muude reguleeritud üksuste edasi antud funktsioonid on koondunud piiratud arvu teenuseosutajate kätte.
- (37) Asjaolu, et riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioone täidab sama isik, ei kahjusta tingimata nende funktsioonide sõltumatut täitmist. Tingimused, mille kohaselt vastavuskontrollifunktsiooni täitvad isikud ei tohiks tegeleda funktsioonidega, mille üle nad järelevalvet teevad, ja mille kohaselt ei tohi olla tõenäoline, et selliste isikute töötasu määramise meetod võiks ohustada nende objektiivsust, ei pruugi väikeste investeerimisühingute puhul olla proportsionaalsed. Samas oleksid need suuremate ühingute puhul ebaproportsionaalsed üksnes erakorralistel asjaoludel.
- (38) Klientidel või potentsiaalsetel klientidel tuleks võimaldada väljendada oma rahulolematust investeerimisühingute osutatavate investeerimisteenustega investorite kaitse huvides, samuti selleks, et tugevdada investeerimisühingute poolt nende kohustuste täitmist. Klientide või potentsiaalsete klientide kaebusi tuleks lahendada tulemuslikult ja sõltumatult kaebuste lahendamise funktsiooni kaudu. Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega võiks seda funktsiooni täita vastavuskontrollifunktsioon.
- (39) Investeerimisühingud peavad koguma ja säilitama teavet oma klientide ja neile osutatud teenuste kohta. Kui need nõuded hõlmavad isikuandmete kogumist ja töötlemist, tuleks tagada isikuandmete kaitse õiguse järgimine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/58/EÜ,⁽²⁾ mis reguleerivad isikuandmete töötlemist käesoleva direktiivi kohaldamisel. Isikuandmete töötlemist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) poolt seoses käesoleva määruse kohaldamisega reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001⁽³⁾.
- (40) Tuleks kehtestada tasustamise määratlus, et tagada huvide konflikte ja äritegevust käsitlevate nõuete tõhus ja järjepidev kohaldamine tasustamise valdkonnas; see peaks hõlmama igas vormis finants- ja muid hüvesid või makseid, mida ühingud pakuvad või teevad otse või kaudselt asjaomastele isikutele investeerimis- või kõrvalteenuste klientidele osutamisel, näiteks raha, aktsiad, optsioonid, asjaomastele isikutele antud laenude tühistamine töölt vabastamisel, pensionimaksed, kolmandate isikute poolt tasustamine näiteks teenitud intressi mudelite, palgatõusude või ametikõrgenduste kaudu, tervisekindlustus, allahindlused või erihüvitised, suurejoonelised kuluhüvitised või seminarid eksootilistes sihtkohtades.
- (41) Selleks et hoiduda klientide huvide kahjustamisest, peaksid investeerimisühingud välja töötama tasustamispoliitika ja rakendada neid kõikide isikute suhtes, kes võivad mõjutada osutatavat teenust või ühingu ettevõtlustava, sealhulgas isikute suhtes, kes on klienditeenindajad, müügitöötajad või muud investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisel kaudselt osalevad töötajad. Müügitöötajate üle järelevalvet tegevd isikud, näiteks otsesed juhid, kes võivad olla motiveeritud müügitöötajaid survestama, või finantsanalüütikud, kelle kirjutisi võivad müügitöötajad kasutada, et panna kliente investeerimisotsuseid tegema, või kaebuste lahendamisel või toodete väljatöötamisel ja arendamisel osalevad töötajad peaksid samuti olema tasustamiseskirjade kohaldamisalasse kuuluvate asjaomaste isikute hulgas. Asjaomased isikud peaksid hõlmama ka seotud vahendajaid. Seotud vahendajate tasustamise määramisel peaksid ühingud arvesse võtma seotud vahendajate eristaatust ning riiklikku eripära. Samas tuleks ühingute tasustamispoliitika ja -tavades sellistel juhtudel siiski määrata kindlaks asjakohased kriteeriumid, mida kasutatakse asjaomaste isikute tulemuste hindamisel, sealhulgas kvalitatiivsed kriteeriumid, mis julgustavad asjaomaseid isikuid tegutsema kliendi parimates huvides.
- (42) Kui isiku eelnevate juhist kohaselt tehakse tema nimel järjestikuseid isiklike tehinguid, ei peaks isiklike tehingutega seonduvaid kohustusi kohaldama iga järjestikuse tehingu suhtes eraldi, kui kõnealused juhised jäävad

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

jõusse ja neid ei muudeta. Ka ei tohiks kõnealuseid kohustusi kohaldada selliste juhiste lõppemise või tühistamise suhtes, tingimusel et ühtegi finantsinstrumenti, mis on eelnevalt kõnealuste juhiste kohaselt omandatud, ei võõrandata lõppemise või tühistamisega samaaegselt. Kõnealuseid kohustusi peaks aga seoses isikliku tehinguga või sama isiku nimel tehtavate järjestikuste isiklike tehingute alustamisega kohaldama, kui selliseid juhiseid muudetakse või kui antakse uued juhised.

- (43) Pädevad asutused ei tohiks investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse jaoks tegevusloa andmise puhul kehtestada üldist ühe või enama kriitilise või olulise funktsiooni edasiandmise keeldu. Investeerimisühingutel peaks olema lubatud selliseid funktsioone edasi anda, kui ühingu sõlmitud tegevuse edasiandmise lepingud vastavad teatavatele tingimustele.
- (44) Investeerimisteenuste osutamise või investeerimistegevuse või kriitiliste ja oluliste funktsioonide edasiandmine võib kujutada endast investeerimisühingule tegevusloa andmise tingimuste olulist muutust, millele on viidatud direktiivi 2014/65/EL artikli 21 lõikes 2. Kui tegevuse edasiandmise lepingud sõlmitakse pärast investeerimisühingule direktiivi 2014/65/EL II jaotise I peatüki kohaselt tegevusloa andmist, peaks pädevat asutust kõnealustest lepingutest teavitama, kui see on nimetatud direktiivi artikli 21 lõike 2 kohaselt nõutav.
- (45) Asjaolude hulka, mida tuleks käsitleda huvide konflikti põhjustavana, peaksid kuuluma juhud, mille korral esineb konflikt ühingu või ühinguga seotud teatavate isikute või ühingu grupi huvide ja ühingul kliendi ees olevate kohustuse vahel või erinevate huvide vahel, mis on ühingu kahel või enamal kliendil, kellest igaühe ees on ühingul kohustused. Huvide konflikti ei esine, kui ühing võib teenida tulu, aga sellega ei kaasne kliendi jaoks mingit võimalikku kahju, ega ka siis, kui üks klient, kelle ees ühingul on kohustused, võib teenida tulu või vältida kahju, kui sellega ei kaasne võimalikku kahju ka teise sellise kliendi jaoks.
- (46) Huvide konfliktid tuleks reguleerida vaid juhul, kui investeerimisühing osutab investeerimis- või kõrvalteenust. See, mis liiki kliendile (kas jaeklient või kutseline klient või võrdne vastaspool) teenust osutatakse, ei tohiks sellisel juhul tähtsust omada.
- (47) Täites direktiivi 2014/65/EL kohast kohustust koostada huvide konflikti vältimise poliitika, milles on määratud kindlaks asjaolud, mille puhul huvide konflikt esineb või võib tekkida, peaks investeerimisühing erilist tähelepanu pöörama sellisele tegevusele nagu investeerimisanalüüs ja investeerimismõustamine, oma arvel kauplemine, portfelli valitsemine ja ettevõtterahandusalane tegevus, sealhulgas väärtipaberite pakkumisel emissiooni tagamine või müümine ning ühinemiste ja omandamise alane nõustamine. Eelkõige on asjakohane pöörata erilist tähelepanu juhtudele, mil ühing või ühingu kontrollimisega otseselt või kaudselt seotud isik tegeleb mitme nimetatud tegevusega.
- (48) Investeerimisühingud peaksid seadma eesmärgiks määrata kindlaks ja ennetada või hallata oma mitmesuguste äriiliinidega ja oma grupi tegevusega seoses tekkivaid huvide konflikte põhjaliku huvide konflikti vältimise poliitika raames. Kuigi teatavate huvide konfliktide avalikustamine on nõutav direktiivi 2014/65/EL artikli 23 lõike 2 kohaselt, tuleks seda teha üksnes äärmise abinõuna, kui investeerimisühingu kehtestatud organisatsiooniline või halduskord huvide konfliktide ennetamiseks või haldamiseks kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 23 lõikega 1 ei ole piisav, et tagada mõistliku kindlustundega kliendi huvide kahjustamise ohu ärahoidmine. Liigne tuginemine avalikustamisele, ilma et võetaks piisavalt arvesse, kuidas konflikte asjakohaselt ära hoida või hallata, ei tohiks olla lubatud. See, et investeerimisühing avalikustab oma huvide konfliktid, ei tohiks vabastada teda kohustusest säilitada ja jätkuvalt kohaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikes 3 nõutud tõhusat organisatsioonilist ja halduskorda.
- (49) Ühingud peaksid alati täitma direktiivi 2014/65/EL artikli 24 kohaseid hüvede eeskirju, sealhulgas väärtipaberite pakkumise teenuste osutamisel. Eelkõige peaksid nendele sätetele vastama tasud, mida investeerimisühingud saavad investoritest klientidele emiteeritud finantsinstrumentide pakkumise eest, ning selliseid tegevusi nagu *laddering* ja *spinning* tuleks käsitleda kuritarvitustena.
- (50) Investeerimisanalüüsid peaksid olema sellist liiki teabe alamkategooria, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 596/2014⁽¹⁾ (turukuritarvitamine) esitatud soovituses.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

- (51) Meetmed ja kord, mille investeerimisühingud on vastu võtnud selleks, et hallata huvide konflikte, mis võivad tekkida seoses sellise materjali koostamise ja levitamisega, mida esitatakse investeerimisanalüüsina, peaksid olema asjakohased, kaitsmaks finantsanalüütikute ja nende koostatud investeerimisanalüüsides objektiivsust ja sõltumatust. Kõnealused meetmed ja kord peaksid tagama finantsanalüütikute piisaval tasemel sõltumatuse selliste isikute huvidest, kelle kohustusi või ärihuvisid võib mõistlikult pidada konfliktis olevaks nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse.
- (52) Isikute hulka, kelle kohustusi või ärihuvisid võib mõistlikult pidada konfliktis olevaks nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse, peaksid kuuluma ettevõtterahandusega tegelev personal ning klientide või ühingu nimel müügi ja kauplemisega tegelevad isikud.
- (53) Erakorraliste asjaolude hulka, mille korral finantsanalüütikud ja muud investeerimisühinguga seotud isikud, kes tegelevad investeerimisanalüüsides koostamisega, võivad eelneva kirjaliku nõusoleku korral teha isiklike tehinguid instrumentidega, mille kohta analüüs on tehtud, peaksid kuuluma asjaolud, mille korral rahaliste raskustega seonduvate isiklike põhjuste tõttu on finantsanalüütikul või muul isikul kohustus positsioon likvideerida.
- (54) Teenus- ja vahendustasud ning rahalised või mitterahalised hüved, mida saab investeerimisanalüüsi pakkuva klient kolmandalt isikult, peaksid olema lubatud üksnes siis, kui neid antakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 9 või komisjoni delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593⁽¹⁾ artikli 13 nõuetele.
- (55) Investeerimisanalüüsi klientidele või avalikkusele levitamise põhimõte ei tohiks hõlmata levitamist üksnes investeerimisühingu gruppi kuuluvatele isikutele. Kehtivate soovitusena peaks käsutama selliseid investeerimisanalüüsides esitatud soovitusi, mida ei ole tühistatud ja mille kehtivusaeg ei ole lõppenud. Kolmanda isiku koostatud investeerimisanalüüsides olulise muutmise suhtes peaks kohaldama samu nõudeid kui investeerimisanalüüsides koostamise suhtes.
- (56) Finantsanalüütikud ei tohiks tegeleda peale investeerimisanalüüsides koostamise muu tegevusega, kui sellise muu tegevusega tegelemine on vastuolus nende objektiivsuse säilitamisega. Kõnealune tegevus osalemist investeerimispangandustegevustes, nagu ettevõtterahandus ja väärtpaberite emissiooni tagamine, osalemist uute ettevõtete tutvustamises või finantsinstrumentide uute emissioonide reklaamimises või muul viisil emitendi turundustegevuse ettevalmistamisega seotud olemist.
- (57) Arvestades väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumise teenuste erijooni ning huvide konflikti tekke võimalust seoses selliste teenustega, tuleks selles määruses kindlaks määrata üksikasjalikumad ja rohkem kohandatud nõuded. Eelkõige peaksid sellised nõuded tagama, et väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumise protsessi juhitakse viisil, mis arvestab eri osaliste huve. Investeerimisühingud peaksid tagama, et nende enda või nende teiste klientide huvid ei mõjutaks lubamatult emitendist kliendile osutatud teenuste kvaliteeti. Seda korda tuleks sellele kliendile selgitada, esitades muu asjakohase teabe pakkumisprotsessi kohta enne, kui äriühing otsustab teenuseid pakkuma hakata.
- (58) Väärtpaberite emissiooni tagamise või pakkumisega tegelevatel investeerimisühingutel peaks olema asjakohane kord, mis tagab, et hinnakujundusprotsess, sealhulgas indikatiivsete ostukorralduste aktsepteerimine, ei kahjustaks emitendi huve.
- (59) Väärtpaberite pakkumise protsess hõlmab investeerimisühingu otsust emissiooni jaotamise kohta ning põhineb asjaomaste kokkulepete faktidel ja asjaoludel; sellest tulenevad huvide konfliktiga seotud probleemid. Ühingul peaksid kehtima tõhusad organisatsioonilised nõuded, mis tagavad, et väärtpaberite pakkumise protsessi osana tehtud jaotamised ei too kaasa seda, et ühingu huvid seatakse emitendist kliendi huvidest kõrgemale või et ühe investorist kliendi huve eelistatakse teise investorist kliendi huvidele. Eelkõige peaksid ühingud jaotamispoliitikas selgelt sätestama jaotamissoovituste väljatöötamise protsessi.
- (60) Käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, sealhulgas nõudeid, mis seonduvad isiklike tehingute, investeerimisanalüüsi teadmistel põhineva kauplemise ning investeerimisanalüüsi koostamise või levitamisega, tuleks kohaldada, ilma et see piiraks direktiivi 2014/65/EL ning määruse (EL) nr 596/2014 ning nende rakendusmeetmete nõuete kohaldamist.

⁽¹⁾ Komisjoni 7. aprilli 2016. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2017/593, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses kliendi finantsinstrumentide ja vahendite kaitsmisega, tootejuhtimise kohustuste ja normidega, mida kohaldatakse teenustasu, vahendustasu või mis tahes muu rahalise või mitterahalise hüve maksmise või saamise suhtes (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 500).

- (61) Selles määruuses sätestatakse klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teavet, sealhulgas reklaamteateid käsitlevad nõuded, et tagada sellise teabe õiglus, selgus ja mitteeksitavus vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 3.
- (62) Käesolevas määruuses ei nõuta pädevatelt asutustelt reklaamteadete sisu ja vormi heakskiitmist. Samas aga ei keelata neil seda teha, tingimusel et selline eelnev heakskiitmine põhineb üksnes selle direktiivis 2014/65/EL sätestatud kohustuse täitmisel, mille kohaselt klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitatav teave, sealhulgas reklaamteated, peab olema õiglane, selge ja mitteeksitav.
- (63) Kehtestama peaks teabenõuded, mis võtavad arvesse seda, kas klient on jae- või kutseline klient või võrdne vastaspool. Direktiivi 2014/65/EL üks eesmärke on tagada proportsionaalne tasakaal investorite kaitse ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate avalikustamismääruste vahel. Selleks on asjakohane kehtestada kutselistele klientide suhtes vähem ranged teabenõuded kui jaeklientide suhtes.
- (64) Investeerimisühingud peaksid esitama klientidele või potentsiaalsetele klientidele vajaliku teabe finantsinstrumentide laadi ja nendes investeerimisega kaasnevate riskide kohta, et nende kliendid oleksid asjakohaselt teavitatud. Esitatava teabe üksikasjalikkuse tase võib varieeruda vastavalt sellele, kas tegemist on jae- või kutselise kliendiga, ning pakutavate finantsinstrumentide laadile ja riskiprofiilile, kuid see peaks alati hõlmama olulise tähtsusega elemente. Liikmesriigid võivad täpsustada käesoleva määruse kohaselt nõutava riskide kirjelduse täpsed tingimused või nende sisu, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1286/2014⁽¹⁾ sätestatud teabenõudeid.
- (65) Tingimusi, millele peab investeerimisühingu poolt klientidele ja potentsiaalsetele klientidele esitatav teave vastama, et olla õiglane, selge ja mitteeksitav, tuleks kohaldada jae- või kutselistele klientidele mõeldud teadete suhtes asjakohasel ja proportsionaalsel viisil, võttes arvesse näiteks sidevahendeid ja seda, millist teavet kõnealuse teatisega kavatsetakse klientidele või potentsiaalsetele klientidele edastada. Eelkõige ei oleks asjakohane kohaldada selliseid tingimusi reklaamteadete suhtes, mis koosnevad üksnes ühest või enamast järgmisest elemendist: ühingu nimi, logo või muu ühinguga seotud kujutis, kontaktandmed ja viide ühingu osutatavate investeerimisteenuste liikidele.
- (66) Selleks et parandada investorite saadud teabe järjepidevust, peaksid investeerimisühingud tagama, et igale kliendile esitatud teavet antaks järjepidevalt samas keeles igas teavitamise vormis ja reklaammaterjalis, mis sellele kliendile esitatakse. Samas ei tohiks see tähendada ühingu jaoks nõuet tõlkida klientidele esitatavaid prospekte, mis on koostatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/71/EÜ⁽²⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/65/EÜ⁽³⁾.
- (67) Selleks et esitleda õiglaselt ja tasakaalustatult kasu ja riske, peaksid investeerimisühingud teenuse või finantsinstrumenti võimalikele kasuteguritele viidates andma alati selgelt ja nähtavalt märku kõikidest asjakohastest riskidest, sealhulgas puudustest ja nõrkustest.
- (68) Teavet tuleks lugeda eksitavaks, kui see võib eksitada isikut või isikuid, kellele see on suunatud või kes on tõenäoliselt selle saajateks, olenemata sellest, kas teavet esitav isik loeb seda eksitavaks või tahab, et see oleks eksitav, või mitte.
- (69) Kui investeerimisühingult nõutakse teabe esitamist kliendile enne teenuse osutamist, ei tohiks iga tehingut sama liiki finantsinstrumentiga käsitleda uue või erineva teenuse osutamisenä.
- (70) Üksikasjalik teave selle kohta, kas investeerimisnõu antakse sõltumatult, eri liiki instrumentide laiaulatusliku või piiratud analüüsi ning kasutatava valikuprotsessi kohta peaks aitama klientidel hinnata antud nõuannete ulatust. Klientidele tuleks esitada piisavad üksikasjad ühingu analüüsitud finantsinstrumentide arvu kohta. Arvesse

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvitusse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 352, 9.12.2014, lk 1).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtipaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisel lubamisel avaldatava prospekti ja direktiivi 2001/34/EÜ muutmise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtipaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

võetavate muude finantsinstrumentide arv ja valik kui need, mida investeerimisühing või talle lähedal seisvad üksused pakuvad, peaks olema proportsionaalne antava nõu ulatuse, kliendi eelistuste ja vajadustega. Sõltumata pakutavate teenuste ulatusest peaksid kõik hinnangud siiski põhinema piisaval arvul turul kättesaadavatel finantsinstrumentidel, et oleks võimalik nõuetekohaselt arvesse võtta seda, mida turg alternatiividena pakub.

- (71) Investeerimisühingute poolt sõltumatul alusel pakutav nõustamine võib ulatuda laialdasest ja üldisest nõustamisest spetsialiseerunud ja erinõustamiseni. Selleks et tagada, et nõustamise ulatus võimaldaks eri finantsinstrumente õiglaselt ja asjakohaselt võrrelda, peaks investeerimisnõustajad, kes spetsialiseeruvad teatavatele finantsinstrumentide kategooriatele ja keskenduvad sellistele kriteeriumidele, mis ei põhine instrumendi tehnilisel ülesehitusel, nagu keskkonnasõbralikud või eetilised investeeringud, vastama teatavatele tingimustele, kui nad esitlevad end sõltumatute nõustajatena.
- (72) Kui samal nõustajal võimaldatakse pakkuda nii sõltumatut kui ka mittesõltumatut nõustamist, võib see kliendis segadust tekitada. Selleks et tagada, et kliendid saavad aru pakutud investeerimisnõustamise laadist ja alusest, tuleks kehtestada ka teavad organisatsioonilised nõuded.
- (73) Seda, kui investeerimisühing esitab kliendile koopia prospektist, mis on koostatud ja avaldatud vastavalt direktiivile 2003/71/EÜ, ei tohiks käsitleda investeerimisühingupoolse teabe esitamisenä kliendile direktiivis 2014/65/EL käsitletud tegevustingimuste kohaselt, mis seonduvad kõnealuse teabe kvaliteedi ja sisuga, kui ühing ei ole kõnealuse direktiivi kohaselt prospektis esitatud teabe eest vastutav.
- (74) Direktiiviga 2014/65/EL tugevdatakse investeerimisühingute kohustusi avaldada teavet kõikide kulude ja tasude kohta ning laiendatakse neid kohustusi suhetele kutseliste klientide ja võrdsete vastaspooltega. Selleks et tagada, et kõik klientide kategooriad saaksid aru sellest suuremast läbipaistvusest kulude ja tasude puhul, tuleks investeerimisühingutel võimaldada teatavates olukordades, osutades investeerimisteenuseid kutselistele klientidele või võrdsetele vastaspooltele, leppida nende klientidega kokku selles määru ses sätestatud üksikasjalike nõuete piiramises. See ei tohiks aga mitte kunagi kaasa tuua investeerimisühingutele vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4 seatud kohustuste kohaldamata jätmist. Seoses sellega peaksid investeerimisühingud teavitama kutselisi kliente kõikidest kuludest ja tasudest, mis on selles määru ses sätestatud, kui osutatakse investeerimisnõustamise või portfelli valitsemise teenuseid või kui osutatavast investeerimisteenusest olenemata sisaldavad asjaomased finantsinstrumendid tuletisinstrumenti. Investeerimisühingud peaksid teavitama ka võrdseid vastaspooli kõikidest selles määru ses sätestatud kuludest ja tasudest, kui osutatavast investeerimisteenusest olenemata sisaldab asjaomane finantsinstrument tuletisinstrumenti ja seda tuleks nende klientidele turustada. Samas teistel juhtudel, kui investeerimisteenuste osutamisel kutselistele klientidele või võrdsetele vastaspooltele võivad investeerimisühingud leppida näiteks asjaomase kliendi soovil kokku selles, et ei esitata andmeid, mis näitavad kulude kumulatiivset mõju tootlusele või viitavad asjaomasele valuutale ning kohaldatavatele vahetuskurssidele ja kuludele, kui mis tahes osa kogukuludest ja -tasudest väljendatakse välisvaluutas.
- (75) Võttes arvesse peamist kohustust tegutseda klientide parimates huvides ning seda, kui oluline on teavitada kliente kõikidest ilmnevatest kuludest ja tasudest ette, peaksid viited soovitatavatele või turundatavatele finantsinstrumentidele hõlmama eelkõige investeerimisühinguid, kes pakuvad investeerimisnõustamise või portfelli valitsemise teenuseid, ning ühinguid, kes annavad üldisi soovitusi finantsinstrumentide kohta või reklaamivad teatavaid finantsinstrumente klientidele investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisel. See oleks nii näiteks investeerimisühingute puhul, kes on sõlminud turustamis- või pakkumislepingud toote koostaja või emitendiga.
- (76) Vastavalt peamisele kohustusele tegutseda klientide parimates huvides ja võttes arvesse teatavaid finantsinstrumente (eelkõige ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate osakuid ja kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiseid investeerimistooteid) reguleerivatest liidu eriõigusnormidest tulenevaid kohustusi, peaksid investeerimisühingud avaldama ja kokku liitma kõik kulud ja tasud, sealhulgas finantsinstrumendi kulud, kõikidel juhtudel, mil investeerimisühingud on kohustatud andma kliendile teavet finantsinstrumendi kulude kohta vastavalt liidu õigusnormidele.
- (77) Kui investeerimisühingud ei ole finantsinstrumenti turundanud ega soovitanud või ei pea liidu õiguse alusel andma klientidele teavet finantsinstrumendi kulude kohta, siis nad ei pruugi nad saada kõiki selle finantsinstrumendiga seotud kulusid arvesse võtta. Isegi neil ülejäänud juhtudel peaksid investeerimisühingud teavitama

kliente ette kõikidest investeerimisteenusega seotud kuludest ja tasudest ning asjaomase finantsinstrumendi soetamise hinnast. Peale selle peaksid investeerimisühingud täitma kõiki muid kohustusi ning andma asjakohast teavet asjaomase finantsinstrumendi riskide kohta vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 4 punktile b või esitama klientidele tagantjärele piisavad aruanded teenuste kohta, mida osutatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 6, sealhulgas kuluelementide kohta.

- (78) Selleks et tagada klientide teadlikkus kõikidest ilmnevatest kuludest ja tasudest, sealhulgas sellise teabe hindamine ja võrdlemine eri finantsinstrumentide ja investeerimisteenustega, peaksid investeerimisühingud andma klientidele selget ja arusaadavat teavet kõikide kulude ja tasude kohta aegsasti enne teenuste osutamist. Eelnevat teavet finantsinstrumendi või kõrvalteenusega seotud kulude kohta saab anda eeldatava investeerimissumma põhjal. Samas peaksid avaldatavad kulud ja tasud kajastama kulusid, mida klient sellele eeldatavale investeerimissummale tuginedes tegelikult kannaks. Näiteks kui investeerimisühing pakub teatavaid jooksvaid teenuseid ja iga teenuse tasu on erinev, peaks ühing avaldama kulud, mis on seotud teenusega, mida klient on tellinud. Tagantjärele avaldatavate andmete puhul peaks kulude ja tasudega seotud teave kajastama kliendi tegelikku investeerimissummat andmete avaldamise ajal.
- (79) Selleks et tagada, et investorid saavad teavet kõikide kulude ja tasude kohta vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4, tuleks kaasnevat tururiski käsitleda üksnes investeeritud kapitali väärtuse selliste muutustega seonduvana, mis on põhjustatud otseselt alusvarade väärtuse muutustest. Finantsinstrumentide tehingukulud ja jooksvad tasud tuleks seepärast samuti arvata kulude ja tasude nõutava kogusumma hulka ning neid tuleks hinnata, kasutades mõistlikke eeldusi, koos selgitusega, et need hinnangud põhinevad eeldustel ja võivad tegelikult ilmnevatest kuludest ja tasudest erineda. Järgides sama, täieliku avaldamise eesmärki, ei tohiks kuludest ja tasudest teavitamise kohustuse alt välja jätta tavad, mille puhul kasutatakse kulude nii-öelda tasaarvestamist. Kulude ja tasude avaldamist toetab põhimõte, et tuleks avaldada kõik erinevused, mis esinevad positsiooni hinnas ühingu ja kliendi jaoks, sealhulgas juurde- ja mahahindlused.
- (80) Kuigi investeerimisühingud peaksid kõik kulud ja tasud vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4 kokku liitma ja esitama klientidele kogukulud väljendatuna nii rahalise summa kui ka protsendina, peaks neil olema lisaks lubatud esitada klientidele või tulevastele klientidele eraldi näitajaid, mis hõlmavad esialgsete kulude ja tasude kogusummat, jooksvate kulude ja tasude kogusummat ja väljumiskulude kogusummat.
- (81) Finantsinstrumente turustavad investeerimisühingud peaksid seoses instrumentidega, mille puhul on kulude ja tasude teave ebapiisav, teavitama oma kliente täiendavalt ka nendest kuludest, samuti kõigist muudest kuludest ja seonduvatest tasudest, mis on seotud kõnealuseid finantsinstrumente puudutavate investeerimisteenuste osutamisega, et kaitsta klientide õigusi seoses kulude ja tasude täieliku avaldamisega. See peaks kehtima investeerimisühingute puhul, kes turustavad ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate osakuid, mille tehingukulusid ei ole näiteks eurofondi valitseja esitanud. Sellistel juhtudel peaksid investeerimisühingud tegema asjakohase teabe saamiseks koostööd eurofondide valitsejatega.
- (82) Selleks et suurendada aja jooksul klientide jaoks läbipaistvust seoses nende investeeringutega seonduvate kuludega ning nende investeeringute tootlusega võrreldes asjaomaste kulude ja tasudega, tuleks tagada perioodiline tagantjärele avaldamine juhtudel, kui investeerimisühingute suhe kliendiga jätkub või on jätkunud aasta jooksul. Tagantjärele tuleks avaldada andmeid kõikide asjaomaste kulude ja tasude kohta personaalselt. Perioodiline tagantjärele avaldamine võib toimuda, tuginedes olemasolevatele aruandluskohustustele, näiteks selliste ühingute kohustused, kes täidavad korraldusi, mis ei kuulu portfelli valitsemise alla, või kes tegelevad portfelli valitsemisega või hoiavad kliendi finantsinstrumente või vahendeid.
- (83) Teave, mille investeerimisühing peab esitama klientidele kulude ja nendega seotud tasude kohta, hõlmab teavet maksmise korra või investeerimisteenuste osutamise lepingu ja pakutava finantsinstrumendiga seonduva mis tahes muu kokkuleppe täitmise korra kohta. Teave maksmise korra kohta esitatakse üldiselt juhul, kui finantsinstrumendi leping lõpetatakse sularahaarveldusega. Teave täitmise korra kohta esitatakse üldiselt juhul, kui lõpetamisel on finantsinstrumendi puhul nõutav aktsiate, võlakirjade, ostutähe, kulla- või hõbedakangi või muu instrumendi või kauba üleandmine.

- (84) Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 2 vastava sobivuse hindamise ja sama direktiivi artikli 25 lõikele 3 vastava asjakohasuse hindamise elluviimiseks on vaja kehtestada mitmesugused nõuded. Kõnealused hindamised on eri investeerimisteenuste puhul erineva ulatusega ning neil on erinevad eesmärgid ja omadused.
- (85) Investeerimisühingud peaksid lisama sobivusaruandesse teabe ja juhtima klientide tähelepanu teabele selle kohta, kas soovitatud teenused või instrumendid eeldavad tõenäoliselt seda, et jaeklient vaatab asjaomased kokkulepped perioodiliselt läbi. See hõlmab olukordi, kus klient peab tõenäoliselt küsima nõu, et viia investeringute portfelli uuesti kooskõlla esialgse soovitatud jaotusega, kui esineb võimalus, et portfelli võib sihiks seatud varade jaotusest erineda.
- (86) Selleks et võtta arvesse turu arengut ja tagada investorite kaitse ühesugune tase, tuleks selgitada, et investeerimisühingud peaksid vastutama sobivuse hindamise eest, kui investeerimisnõustamise või portfelli valitsemise teenuseid osutatakse täies mahus või osaliselt automaatse või poolautomaatse süsteemi kaudu.
- (87) Vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 2 kohase sobivuse hindamise nõudele tuleks lisaks selgitada, et investeerimisühingud peaksid sobivust hindama mitte üksnes seoses finantsinstrumendi ostu soovitustega, vaid kõikide otsustega selle kohta, kas kaubelda, sealhulgas kas osta või mitte osta, hoida või müüa investeringut.
- (88) Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 2 kohaldamisel võib tehing olla kliendi või potentsiaalse kliendi jaoks ebasobiv seonduvate finantsinstrumentidega kaasnevate riskide, tehingu liigi, korralduse eripärade või kauplemise sageduse tõttu. Mitmed tehingud, millest eraldi vaadates on igaüks sobiv, võivad olla ebasobivad, kui soovitusi antakse või kauplemisotsuseid tehakse sellise sagedusega, mis ei vasta kliendi parimatele huvidele. Portfelli valitsemise korral võib tehing olla ebasobiv ka siis, kui selle tulemuseks on ebasobiv portfelli.
- (89) Soovitust, taotlust või nõustamist, mille portfelli valitseja annab või esitab kliendile eesmärgiga, et klient annaks portfelli valitsejale volitused, mis määravad kindlaks portfelli valitseja kaalutusõiguse piirid, või muudaks kõnealuseid volitusi, peaks käsutama direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 2 kohase soovitusena.
- (90) Selleks et tagada õiguskindlus ja võimaldada klientidel paremini mõista osutatavate teenuste laadi, peaksid investeerimisühingud, kes osutavad klientidele investeerimis- või kõrvalteenuseid, sõlmima kliendiga kirjaliku põhilepingu, milles on sätestatud ühingu ja kliendi olulised õigused ja kohustused.
- (91) Selle määrusega ei tohiks nõuda pädevatelt asutustelt investeerimisühingu ja tema klientide vahelise põhilepingu sisu heakskiitmist. Samuti ei tohiks see takistada neil seda teha, kui see põhineb üksnes tingimusel, et ühing täidab direktiivis 2014/65/EL sätestatud kohustusi, mille kohaselt ta peab tegutsema ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega ning pidama arvestust, mis hõlmab investeerimisühingu ja tema klientide õigusi ja kohustusi ning muid tingimusi, mille alusel ühing oma klientidele teenuseid osutab.
- (92) Arvestust, mida investeerimisühing peab pidama, tuleks kohandada vastavalt äritegevuse liigile ning osutatavatele investeerimisteenustele ja tehtavale investeerimistegevusele, tingimusel et direktiivis 2014/65/EL, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 600/2014, ⁽¹⁾ määruses (EL) nr 596/2014, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/57/EL ⁽²⁾ ja käesolevas määruses sätestatud arvestuse pidamise nõuded on täidetud ning pädevad asutused saavad täita oma järelevalveülesandeid ja võtta jõustamismeetmeid, pidades silmas nii investorite kaitse kui ka turu usaldusväärsuse tagamist.
- (93) Arvestades aruannete ja perioodiliste teadete tähtsust kõikide klientide jaoks ning direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 6 laiendamist suhetele võrdsete vastaspooltega, peaks selles määruses sätestatud aruandlusnõudeid kohaldama kõikide kliendikategooriate suhtes. Võttes arvesse võrdsete vastaspooltega toimuva suhtluse laadi, tuleks investeerimisühingutel lubada sõlmida lepinguid, milles määratakse kindlaks aruandluse konkreetne sisu ja konkreetsed tähtajad, mis erinevad jae- ja kutseliste klientide puhul kohaldatavatest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/57/EL turukuritarvituse korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (turukuritarvituse direktiiv) (ELT L 173, 12.6.2014, lk 179).

- (94) Kui portfelli valitsemise teenust osutavalt investeerimisühingult nõutakse klientidele või potentsiaalsetele klientidele teabe esitamist kliendi portfelli kuuluda võivate finantsinstrumentide liikide kohta ja selle kohta, mis liiki tehinguid selliste instrumentidega saab teha, peaks sellises teabes eraldi märkima, kas investeerimisühingule antakse volitused investeerida reguleeritud turul mittekabeldavatesse finantsinstrumentidesse, tuletisinstrumentidesse, mittelikviidsetesse või suure volatiilsusega instrumentidesse või viia läbi väärtpaberite lühikeseks müüki, ostmist laenatud vahendite arvelt, väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid või mis tahes tehinguid, millega kaasnevad tagatismaksud, tagatise deponeerimine või valuutarisk.
- (95) Kliente tuleks teavitada nende portfelli tootlusest ja nende esialgsete investeeringute väärtuse langusest. Portfelli valitsemise puhul tuleks kõnealuse künnisena kehtestada koguportfelli koguväärtuse 10 % languse ning seejärel 10 % kordsed ning seda ei tohiks kohaldada individuaalsete osaluste suhtes.
- (96) Portfelli valitsemisega seotud aruandekohustuste puhul peaks tingimusliku kohustusega tehing olema selline tehing, mis puudutab kliendi tegelikku või potentsiaalset kohustust, mis on suurem kui instrumenti soetushind.
- (97) Klientidele aruannete esitamise sätete kohaldamisel peaks viidet korralduse liigile mõistma viitena sellele, kas tegemist on määratud hinnaga korralduse, turukorralduse või muud konkreetset liiki korraldusega.
- (98) Klientidele aruannete esitamise sätete kohaldamisel peaks viidet korralduse laadile mõistma viitena väärtpaberite märkimise korralduse, optsiooni kasutamise korralduse või muu samalaadse kliendi korraldusena.
- (99) Oma täitmispoliitika kehtestamisel vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikele 4 peaks investeerimisühing määrama kindlaks kõnealuse direktiivi artikli 27 lõikes 1 nimetatud tegurite suhtelise tähtsuse või vähemalt kehtestama menetluse, mille kohaselt ta määrab kindlaks kõnealuste tegurite suhtelise tähtsuse, et ta saaks saavutada oma klientidele parima võimaliku tulemuse. Kõnealuse poliitika rakendamiseks peaks investeerimisühing valima täitmiskohad, mis võimaldavad tal saavutada kliendi korralduste täitmisel püsivalt parimaid võimalikke tulemusi. Selleks et täita oma juriidilist parima täitmise kohustust, ei kasuta investeerimisühingud kutseliste klientide puhul parima täitmise kriteeriumeid kohaldades väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks ja muudeks tehinguteks tavaliselt samu täitmiskohti. Seda seetõttu, et väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid kasutatakse rahastamise allikana, mille puhul kehtib laenuvõtja kohustus tagastada tulevikus samaväärsed väärtpaberid, ning väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute tingimused määratakse tavaliselt kindlaks vastaspoolte vahel kahepoolset enne täitmist. Seepärast on väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute täitmiskohtade valik piiratum kui muude tehingute puhul, arvestades, et see sõltub eelnevalt vastaspoolte poolt kindlaks määratud asjakohastest tingimustest ning sellest, kas nendes täitmiskohtades esineb kindel nõudlus asjaomaste finantsinstrumentide järele. Selle tulemusena tuleks investeerimisühingute kehtestatud korralduste täitmise poliitikas võtta arvesse väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute erijooni ning loetleda eraldi väärtpaberite kaudu investeerimise tehingute jaoks kasutatavad täitmiskohad. Investeerimisühing peaks oma täitmispoliitikat kohaldama iga kliendi korralduse puhul, mida ta täidab, eesmärgiga saavutada kõnealusele poliitikale vastav parim võimalik tulemus.
- (100) Selleks et tagada, et investeerimisühingud, kes edastavad või esitavad klientide korraldused täitmiseks teistele üksustele, tegutseksid oma klientide parimates huvides vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 1 ning direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4, et anda asjakohast teavet klientidele ühingu ja tema teenuste kohta, peaksid investeerimisühingud andma klientidele iga finantsinstrumentide klassi puhul asjakohast teavet viie peamise üksuse kohta, kellele nad edastavad või esitavad klientide korraldusi, ning andma klientidele teavet täitmise kvaliteedi kohta kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikega 6 ning vastavate rakendusmeetmetega. Investeerimisühingud, kes edastavad või esitavad korraldused täitmiseks teistele üksustele, võivad valida täitmiseks ühe üksuse üksnes siis, kui nad suudavad tõestada, et see võimaldab neil saavutada oma klientide jaoks järjepidevalt parima võimaliku tulemuse, ning kui nad saavad mõistlikult eeldada, et valitud üksus võimaldab neil saavutada klientide jaoks tulemused, mis on vähemalt sama head kui tulemused, mida nad võiksid mõistlikult eeldada, kasutades täitmiseks alternatiivseid üksuseid. Seda mõistlikku eeldust peaksid toetama asjakohased andmed, mida avaldatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 27 või investeerimisühingute korraldatud siseanalüüsides.
- (101) Selleks et investeerimisühing saavutaks jaekliendi korraldust täites kliendi konkreetsete juhiste puudumisel kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse, peaks ühing võtma arvesse kõiki tegureid, mis võimaldavad tal saavutada parima võimaliku tulemuse kogumaksumuse järgi, mis koosneb finantsinstrumenti hinnast ja täitmisega seotud kuludest. Täitmise ja arvelduse kiirust ja tõenäosust, korralduse mahtu ja laadi, turu mõju ja mis tahes muid

kaudseid tehingukulusid võib pidada otsesest hinnast ja otsestest kuludest olulisemaks vaid tingimusel, et need on jaekliendi jaoks kogumaksumuse poolest parima võimaliku tulemuse saavutamise juures otsustava tähtsusega.

- (102) Kui investeerimisühing täidab korraldust kliendilt saadud konkreetseid juhiseid järgides, peaks lugema tema parimal viisil täitmise kohustuse täidetuks ainult korralduse selle osa või aspekti puhul, millega kliendi juhised seonduvad. Asjaolu, et klient on andnud konkreetseid juhiseid, mis seonduvad korralduse ühe osa või aspektiga, ei tohiks käsitleda selliselt, nagu vabastaks see investeerimisühingu parimal viisil täitmise kohustusest seoses kliendi korralduse mis tahes muu osa või aspektiga, millega kõnealused juhised ei seondu. Investeerimisühing ei tohiks mõjutada klienti andma talle juhiseid korralduse täitmiseks mingil konkreetset viisil, kas selgesõnaliselt osutades või kaudselt vihjates kliendile, milline võiks olla nende juhiste sisu, kui oleks mõistlik eeldada, et ühing teab, et selliste juhiste puhul on selle kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse saavutamine tõenäoliselt välistatud. See ei tähenda aga, et ühing ei võiks kutsuda klienti üles valima kahe või enama konkreetse kauplemisskoha vahel, tingimusel et need kauplemisskohad on ühingu korralduste täitmise poliitikaga kooskõlas.
- (103) Investeerimisühingu kauplemist kliendiga oma arvel peaks käsitama kliendi korralduste täitmisena ja seetõttu peaks selle suhtes kohaldama direktiivi 2014/65/EL ja käesoleva määruse kohaseid nõudeid ning eriti nõudeid, mis seonduvad parimal viisil täitmisega. Kui investeerimisühing esitab aga kliendile hinnapakkumise ja see vastaks investeerimisühingu direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõike 1 kohastele kohustustele, kui ühing täidaks hinnapakkumise suhtes esitatud tehingutellimuse selle esitamise ajal, siis peaks ühing täitma samu kohustusi ka juhul, kui ta täidab hinnapakkumise suhtes esitatud tehingutellimuse pärast kliendipoolset heakskiitmist, tingimusel et muutuvaid turutingimusi ning hinnapakkumise esitamise ja selle heakskiitmise vahel kulunud aega arvestades ei ole hinnapakkumine ilmselgelt aegunud.
- (104) Kliendi korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse saavutamise kohustust kohaldatakse kõigi finantsinstrumendi liikide suhtes. Pidades aga silmas turu struktuuri ja finantsinstrumentide struktuuri erinevusi, võib parimal viisil täitmise ühtset standardit ja menetlust, mis oleksid kehtivad ja tulemuslikud kõigi instrumendiliikide puhul, olla raske kindlaks määrata ja kohaldada. Parimal viisil täitmise kohustust peaks seetõttu kohaldama viisil, mis võtab arvesse erinevaid asjaolusid, mis seonduvad konkreetset liiki finantsinstrumentidega seotud korralduste täitmisega. Näiteks tehingud, mis seonduvad kliendi jaoks kohandatud börsiväliste finantsinstrumentidega, millega kaasneb unikaalne lepinguline suhe, mis on kujundatud spetsiaalselt sobivaks kliendi ja investeerimisühingu olukorra jaoks, ei pruugi olla parimal viisil täitmise hindamise seisukohast võrreldavad tehingutega, mis seonduvad tsentraliseeritud täitmiskohtades kaubeldavate aktsiatega. [Kuna parimal viisil täitmise kohustused kehtivad kõikide finantsinstrumentide suhtes, olenemata sellest, kas nendega kaubeldakse kauplemisskottades või börsiväliselt, peaksid investeerimisühingud koguma asjakohaseid turuandmeid, et kontrollida, kas kliendile pakutav börsivälise kauplemise hind on õiglane ja tagab parimal viisil täitmise kohustuse.]
- (105) Käesoleva määruse täitmispoliitikat käsitlevad sätted ei tohiks piirata investeerimisühingu direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõike 7 kohast üldist kohustust kontrollida oma korralduste täitmise korra ja täitmispoliitika tõhusust ning hinnata oma täitmispoliitikasse kaasatud täitmiskohtasid korrapäraselt.
- (106) Käesoleva määrusega ei tohiks nõuda, et investeerimisühing, kes osutab korralduse vastuvõtmise ja edastamise või portfelli valitsemise teenust, ja mis tahes teine investeerimisühing, kellele kõnealune investeerimisühing oma korraldused täitmiseks saadab, dubleeriks jõupingutusi, mida nad parimal viisil täitmiseks koostöös teevad.
- (107) Direktiivi 2014/65/EL kohase parimal viisil täitmise kohustuse kohaselt peavad investeerimisühingud võtma kõik piisavad meetmed, et tagada klientide jaoks parima tulemuse saavutamine. Täitmise kvaliteet, mis hõlmab selliseid aspekte nagu täitmise kiirus ja tõenäosus (nt täitmise määr) ning hinna soodsamaks muutmise võimalus ja mõju, on täitmisel parima tulemuse saavutamise puhul oluline tegur. Erinevate täitmiskohtade tagatud täitmise kvaliteediga seonduvate andmete kättesaadavus, võrreldavus ja konsolideerimine on investeerimisühingute ja investorite jaoks otsustava tähtsusega, sest võimaldab neil teha kindlaks need täitmiskohad, mis tagavad oma klientidele kõrgeima täitmise kvaliteedi. Selleks et saavutada kliendi jaoks parim täitmine, peaksid investeerimisühingud võrdlema ja analüüsima asjakohaseid andmeid, sealhulgas neid, mis avaldatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikele 3 ja asjakohastele rakendusmeetmetele.
- (108) Korraldusi täitvad investeerimisühingud peaksid saama hõlmata ühe täitmiskoha oma poliitikasse üksnes siis, kui nad suudavad tõendada, et see võimaldab neil tagada oma klientidele järjepidevalt parimal viisil täitmise. Investeerimisühingud peaksid valima ühe täitmiskoha üksnes siis, kui nad saavad mõistlikult eeldada, et valitud täitmiskoht võimaldab neil saavutada kliendi jaoks tulemusi, mis on vähemalt sama head kui tulemused, mida

nad võiksid mõistlikult eeldada alternatiivsete täitmiskohtade kasutamisel. Seda mõistlikku ootust peavad toetama asjakohased andmed, mida avaldatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 27, või ühingute korraldatud muud siseanalüüsid.

- (109) Tehingute ümberjaotamist tuleks lugeda kliendi jaoks kahjulikuks, kui selle tulemusel antakse ebaõiglane eelis investeerimisühingule või mõnele konkreetsele kliendile.
- (110) Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamist, ei tohiks käesoleva määruse kliendi korralduste käsitlemist reguleerivate sätete kohaldamisel käsitleda kliendi korraldusi muul viisil võrreldavana, kui need on saadud erinevate sidevahendite kaudu ja nende järjest käsitlemine ei oleks teostatav. Kui investeerimisühing kasutab täitmist ootava kliendi korraldusega seonduvat teavet, et kaubelda oma arvel selliste finantsinstrumentidega, mille kohta kliendi korraldus on tehtud, või nendega seotud finantsinstrumentidega, siis tuleb seda käsitleda kõnealuse teabe kuritarvitamisena. Ometi ei tohiks üksnes asjaolu, et turutegijad või asutused, kellel on lubatud tegutseda vastaspoolena, piirduvad oma seadusliku äritegevusega, mis seisneb finantsinstrumentide ostmises ja müümises, ega see, et kolmandate isikute nimel korralduste täitmiseks volitatud isikud piirduvad korralduste nõuetekohase täitmisega, kujutada endast iseenesest teabe kuritarvitamist.
- (111) Hinnates, kas turg vastab direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktis a sätestatud nõudele, et vähemalt 50 % emitentidest, kellel on lubatud kaubelda sel turul, on väikesed või keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), peaksid pädevad asutused suhtuma paindlikult turgudesse, millel ei ole varasemat tegutsemisajalugu, hiljuti loodud VKEde, kelle finantsinstrumentidega kauplemine on olnud lubatud vähem kui kolme aasta jooksul, ning emitentidesse, kes emiteerivad ainult mittekapitaliinstrumente.
- (112) Arvestades selliste olemasolevate mitmepoolsete kauplemissüsteemide tegevusmudelite mitmekesisust, kes keskenduvad liidus VKEdele, ning selleks, et tagada VKEde kasvuturgude uue kategooria edukus, on asjakohane võimaldada VKEde kasvuturgudele kauplemiskohas lubatavate emitentide sobivuse hindamisel piisaval määral paindlikkust. Igal juhul ei tohiks VKEde kasvuturul olla eeskirju, mis tekitavad emitentidele suurema koormuse kui reguleeritud turgudel.
- (113) Arvestades selle loa sisu, mille emitent peab esitama, et alustada VKEde kasvuturul oma väärtpaberitega kauplemist, kui direktiivi 2003/71/EÜ kohane prospekti avaldamise nõue ei kehti, on asjakohane, et pädevad asutused saavad oma äranägemisel hinnata, kas VKEde kasvuturu korraldaja kehtestatud eeskirjad tagavad investorite nõuetekohase teavitamise. Ehkki kogu vastutus loas esitatud teabe eest peaks lasuma emitendil, peaks VKEde kasvuturu korraldaja kindlaks määrama, kuidas tuleks luba nõuetekohaselt läbi vaadata. See ei peaks tingimata hõlmata formaalset heakskiitmist pädeva asutuse või korraldaja poolt.
- (114) Emitentide iga-aastaste ja poolaasta finantsaruannete avaldamine on asjakohane läbipaistvuse miinimumstandard, mis on kooskõlas olemasolevate VKEdele keskendunud turgude parima tavaga. Mis puutub finantsaruannete sisusse, siis peaks VKEde kasvuturu korraldaja saama vabalt ette näha rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite või kohalike õigusnormidega lubatud finantsaruandlusstandardite või mõlema kasutamise emitentide poolt, kelle finantsinstrumentidega tema kauplemiskohas kaubeldakse. Finantsaruannete avaldamise tähtsajad peaksid olema vähem ranged, kui on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/109/EÜ ⁽¹⁾ ette nähtud, sest leebemad tähtsajad tunduvad VKEde vajaduste ja asjaoludega paremini sobivat.
- (115) Kuna emitentide kohta reguleeritud turgudel teabe levitamise eeskirjad vastavalt direktiivile 2004/109/EÜ oleks emitentide jaoks VKEde kasvuturgudel liiga koormavad, siis on asjakohane, et VKEde kasvuturu korraldaja veebisaidist saab koht, kust investorid leiavad kogu teabe selles kauplemiskohas kauplevate emitentide kohta. VKEde kasvuturu korraldaja veebisaidil võib samuti teavet avaldada, lisades otselingi emitendi veebisaidile juhul, kui teave avaldatakse seal, kui link viib otse emitendi veebisaidi asjaomase rubriigi juurde, kus regulatiivne teave on investorite jaoks lihtsasti leitav.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

- (116) Vaja on täiendavalt kindlaks määrata, millal põhjustab finantsinstrumendiga kauplemise peatamine või lõpetamine tõenäoliselt märkimisväärset kahju investori huvidele või turu nõuetekohasele toimimisele. Selles valdkonnas on vajalik lähenemine tagamaks, et turuosalistes liikmesriigis, kus finantsinstrumentidega kauplemine on peatatud või lõpetatud, ei oleks ebasoodsamas olukorras võrreldes turuosalistega teises liikmesriigis, kus kauplemine jätkub.
- (117) Selleks et tagada vajalik lähenemise tase, on asjakohane määrata kindlaks investorite huve ja turu nõuetekohast toimimist märkimisväärselt kahjustavate asjaolude loetelu, mis võiks olla aluseks riigi pädeva asutuse, reguleeritud turgu korraldava turukorraldaja või investeerimisühingu või mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava turukorraldaja otsusele mitte nõuda finantsinstrumendiga kauplemise peatamist või lõpetamist või mitte järgida sellekohast teadet. See loetelu peaks olema mitteammendav, sest siis see tagaks riigi pädevatele asutustele raamistiku otsuste tegemisel ja jätaks neile vajalikul määral paindlikkust eri juhtumite hindamisel.
- (118) Direktiivi 2014/65/EL artikli 31 lõikega 2 ja artikli 54 lõikega 2 on nõutud, et investeerimisühingud ja turukorraldajad, kes korraldavad mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi, ning reguleeritud turgude turukorraldajad teavitaksid teatavatel asjaoludel viivitamata oma riigi pädevaid asutusi. Selle nõude eesmärk on tagada, et riigi pädevad asutused saaksid täita oma reguleerivaid ülesandeid ning oleksid õigel ajal teadlikud asjaomastest juhtumitest, mis võivad avaldada negatiivset mõju turgude toimimisele ja usaldusväärsusele. Kauplemiskohtade korraldajatelt saadud teave peaks võimaldama riikide pädevatel asutustel teha kindlaks ja hinnata turge ja nende osalisi ohustavaid riske ning vajaduse korral tõhusalt reageerida ja meetmeid võtta.
- (119) Tuleks koostada mitteammendav loetelu kõrgetasemelistest asjaoludest, mille puhul võib eeldada kauplemiskoha eeskirjade märkimisväärsed rikkumisi, nõuetevastaseid kauplemistingimusi või süsteemi häireid seoses finantsinstrumendiga, millega kaasneb seega kauplemiskohtade korraldajate kohustus teavitada viivitamata oma pädevaid asutusi, nagu on sätestatud direktiivi 2014/65/EL artikli 31 lõikes 2 ja artikli 54 lõikes 2. Sel eesmärgil tuleks viidet kauplemiskoha eeskirjadele mõista laialt ning see peaks hõlmama kõiki eeskirju, otsuseid, korraldusi ning kauplemiskoha ja tema osaliste vaheliste lepinguliste kokkulepete tingimusi, mis sisaldavad kauplemiskohas kauplemise ja kauplemiseks lubamise tingimusi.
- (120) Seoses teguviisiga, mis võib viidata kuritarvitamisele määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamisalas, on asjakohane koostada mitteammendav loetelu märkidest, mis viitavad siseteabe alusel kauplemisele ja turuga manipuleerimisele, mida peaks arvesse võtma kauplemiskoha korraldaja, kui ta kontrollib tehinguid või kauplemiskorraldusi, et määrata kindlaks, kas riigi asjaomase pädeva asutuse teavitamise kohustust kohaldatakse, nagu on sätestatud direktiivi 2014/65/EL artikli 31 lõikes 2 ja artikli 54 lõikes 2. Sel eesmärgil peaks viide kauplemiskorraldustele hõlmama igat liiki korraldusi, sealhulgas esmaseid korraldusi ning korralduste muudatusi, ajakohastusi ja tühistamisi, olenemata sellest, kas need on täidetud või mitte, ning olenemata kauplemiskohale juurdepääsuks kasutatavast vahendist.
- (121) Loetelu märkidest, mis viitavad siseteabe alusel kauplemisele ja turuga manipuleerimisele, ei tohiks olla ammendav ega turu kuritarvitamise või selle katsete suhtes määrav, sest iga märk ei pruugi tingimata viidata turu kuritarvitamisele või selle katsele. Tehinguid või kauplemiskorraldusi, mille puhul esineb üks või mitu märki, võidakse teha ka õiguspärastel põhjustel või kauplemiskoha eeskirjadega kooskõlas.
- (122) Selleks et tagada turu sidusrühmade jaoks läbipaistvus, hoidudes samal ajal turu kuritarvitamisest ning säilitades positsioonide omanike isikute konfidentsiaalsuse, tuleks direktiivi 2014/65/EL artikli 58 lõike 1 punktis a osutatud positsioone käsitlevaid iganädalasi koondaruandeid avaldada üksnes lepingute puhul, millega kaupleb teatav arv isikuid ja mille maht ületab selles määruuses määratletud mahu.
- (123) Selleks et tagada turuandmete mõistlikel ärilistel alustel esitamine liidus ühtsel viisil, nähakse käesolevas määruuses ette tingimused, mida kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad peavad täitma. Need tingimused põhinevad eesmärgil tagada, et kohustus esitada turuandmeid mõistlikel ärilistel alustel on piisavalt selge, et võimaldada tulemuslikku ja ühetaolist kohaldamist, võttes samal ajal arvesse andmeesitajate erinevaid tegevusmudeleid ja kulustruktuure.

- (124) Selleks et tagada turuandmete tasude kehtestamine mõistlikul tasemel, peavad turuandmete mõistlikel äriatel alustel esitamise kohustuse täitmiseks hinnad põhinema mõistlikul seosel selle teabe koostamise ja levitamise kuluga. Seepärast peaksid andmete edastajad, ilma et see piiraks konkurentsieeskirjade kohaldamist, määrama oma tasud kindlaks enda kulude põhjal ning neil on lubatud saada mõistlikku marginaali, mis põhineb sellistel teguritel nagu tegevuskasumi marginaal, kulude tootlus, käibevara tootlus ja kapitalitootlus. Kui andmete edastajad kannavad andmete edastamisel või muude teenuste osutamisel kulusid ühiselt, siis võivad andmete edastamise kulud hõlmata asjakohast osa mis tahes muudest asjaomastest teenustest tulenevatest kuludest. Kuna täpse kulu kindlaksmääramine on väga keeruline, tuleks selle asemel määratleda kulude jaotamise või jagunemise meetodika ning jätta nende kulude kindlaksmääramine turuandmete edastajatele.
- (125) Turuandmeid tuleks esitada mittediskrimineerival alusel, mis eeldab, et kõikidele klientidele, kes kuuluvad vastavalt avaldatud objektiivsetele kriteeriumidele samasse kategooriasse, tuleks pakkuda sama hinda ja samu muid tingimusi.
- (126) Selleks et andmete kasutajad saaksid turuandmeid hankida ilma muude teenuste ostmise kohustuseta, tuleks turuandmeid pakkuda teistest teenustest eraldi. Selleks et ära hoida olukorda, kus andmete kasutajatelt küsitakse rohkem kui üks kord tasu samade turuandmete eest, kui nad ostavad andmeid erinevatelt turuandmete edastajatelt, tuleks turuandmeid pakkuda kasutajapõhiselt, välja arvatud juhul, kui selle kulud oleksid ebaproportsionaalsed kõnealuste andmete sellise edastusviisiga, pidades silmas tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate esitatavate turuandmete mahtu ja ulatust.
- (127) Selleks et võimaldada andmete kasutajatel ja pädevatel asutustel hinnata tõhusalt, kas turuandmeid antakse mõistlikel äriatel alustel, peavad kõik andmete esitamise olulised tingimused olema avalikud. Andmete edastajad peaksid seega avalikustama andmed oma tasude ja turuandmete sisu, samuti oma kulude kindlaksmääramisel kasutatavate kuluarvestusmeetodikate kohta, ilma kohustuseta avaldada seejuures oma tegelikke kulusid.
- (128) Tuleks sätestada kriteeriumid, et määrata kindlaks, millal on reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi toimingud vastuvõtvast liikmesriigis olulise tähtsusega, et mitte tekitada kauplemiskohale kohustust suhelda rohkem kui ühe pädeva asutusega või olla rohkem kui ühe pädeva asutuse järelevalve all, kui see ei oleks vastavalt direktiivile 2014/65/EL vajalik. Mitmepoolsete kauplemissüsteemide ja organiseeritud kauplemissüsteemide puhul on asjakohane, et olulise tähtsusega olevaks loetakse üksnes märkimisväärse turuosaga mitmepoolsed kauplemissüsteemid ja organiseeritud kauplemissüsteemid, et majanduslikult mitteolulise mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi mis tahes ümberpaigutamine või omandamine ei käivitaks automaatselt direktiivi 2014/65/EL artikli 79 lõikes 2 sätestatud koostöökorra kehtestamist.
- (129) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) tunnustatud põhimõtteid. Seega tuleks seda määrust tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega ning eelkõige õigusega isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadusega, õigusega tarbijakaitsele, õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Igasugusel isikuandmete töötlemisel käesoleva määruse alusel tuleb austada põhiõigusi, sealhulgas õigust era- ja perekonnaelu austamisele ning õigust isikuandmete kaitsele vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitele 7 ja 8, ning see peab olema kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ ja määrusega (EÜ) nr 45/2001.
- (130) Tehniliste nõuannete saamiseks on konsulteeritud ESMaga, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010 ⁽¹⁾.
- (131) Selleks et pädevad asutused ja investeerimisühingud saaksid kohaneda käesoleva määruse kohaste uute nõuetega ja neid kohaldada tõhusalt ja tulemuslikult, peaks käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev olema kooskõlas direktiivi 2014/65/EL kohaldamise alguse kuupäevaga,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määruse II peatükki, III peatüki 1.–4. jagu, artikli 59 lõiget 4, artiklit 60 ning 6. ja 8. jagu ning sel määral, mil need nimetatud sätetega seonduvad, I peatükki, III peatüki 9. jagu ja IV peatükki kohaldatakse fondivalitsejate suhtes vastavalt direktiivi 2009/65/EÜ artikli 6 lõikele 4 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL ⁽¹⁾ artikli 6 lõikele 6.

2. Viited investeerimisühingutele hõlmavad krediidiasutusi ja viited finantsinstrumentidele hõlmavad struktureeritud hoiuseid seoses kõikide direktiivi 2014/65/EL artikli 1 lõigetes 3 ja 4 osutatud nõuete ning nende käesolevas määruses sätestatud rakendussätetega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „asjaomane isik“ – investeerimisühingu puhul järgmised isikud:

- a) ühingu juhataja, osanik või temaga samaväärne isik, tegevjuht või ühinguga seotud vahendaja;
- b) ühinguga seotud vahendaja juhataja, osanik või temaga samaväärne isik või tegevjuht;
- c) ühingu või ühinguga seotud vahendaja töötaja, samuti mis tahes muu füüsiline isik, kelle teenuseid ühing või ühinguga seotud vahendaja kasutab ning kontrollib ja kes on kaasatud ühingu investeerimisteenuste osutamisesse ja investeerimistegevusse;
- d) füüsiline isik, kes tegeleb otseselt investeerimisühingule või sellega seotud vahendajale teenuste osutamisega tegevuse edasiandmise lepingu alusel ühingu investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse eesmärgil;

2) „finantsanalüütik“ – asjaomane isik, kes sisuliselt koostab investeerimisanalüüsi;

3) „tegevuse edasiandmine“ – investeerimisühingu ja teenuseosutaja vaheline mis tahes vormis kokkulepe, mille kohaselt teenuseosutaja teeb toimingut, osutab teenuse või viib läbi tegevuse, mille muul juhul oleks teinud investeerimisühing ise;

3a) „asjaomase isikuga perekondlikes suhetes olev isik“ – järgmised isikud:

- a) asjaomase isiku abikaasa või muu partner, keda riigi õiguses käsitletakse abikaasaga võrdväärsena;
- b) asjaomase isiku ülalpeetav laps või võõraslaps;
- c) asjaomase isiku muu sugulane, kellel on asjaomase isiku isikliku tehingu tegemise päevaks olnud temaga ühine majapidamine vähemalt ühe aasta jooksul;

4) „väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2365 ⁽²⁾ artikli 3 lõikes 11 määratletud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing.

5) „tasustamine“ – äriühingute poolt asjaomastele isikutele seoses klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisega otse või kaudselt tehtavad igas vormis maksed või pakutavad rahalised või mitterahalised hüved;

6) „kaup“ – mis tahes vahetatavad hüvised, mida on võimalik tarnida, sealhulgas metallid ja metallimaagid ning sulamid, põllumajandustooted ja energia (näiteks elektrienergia).

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

*Artikkel 3***Teabe esitamise suhtes kohaldatavad tingimused**

1. Kui käesoleva määruse kohaldamisel on nõutav teabe esitamine püsival andmekandjal, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 62, siis on investeerimisühingutel õigus esitada kõnealune teave muul püsival andmekandjal kui paberil ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kõnealuse teabe esitamine kõnealusel andmekandjal on asjakohane, arvestades konteksti, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima, ning
- b) kui isikule, kellele teave esitatakse, antakse valida paberil või kõnealusel muul püsival andmekandjal esitatava teabe vahel, teeb see isik valiku selgelt viimase kasuks.

2. Kui investeerimisühing esitab käesoleva määruse artiklite 46, 47, 48, 49, 50 või artikli 66 lõike 3 kohaselt kliendile teabe veebisaidil ja kõnealune teave ei ole isiklikult kliendile suunatud, tagavad investeerimisühingud, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) kõnealuse teabe esitamine kõnealusel andmekandjal on asjakohane, arvestades konteksti, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima;
- b) klient peab andma oma selge nõusoleku kõnealuse teabe esitamiseks kõnealuses vormis;
- c) klienti tuleb elektrooniliselt teavitada veebisaidi aadressist ja kohast veebisaidil, kust teabele juurde pääseb;
- d) teave peab olema ajakohastatud;
- e) teave peab olema kõnealusel veebisaidil kättesaadav pidevalt sellisel ajavahemikul, mille jooksul investoril võib põhjendatult olla vaja sellega tutvuda.

3. Arvestades konteksti, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima, käsitatakse käesoleva artikli kohaldamisel teabe esitamist elektroonilise side vormis asjakohasena, kui on tõendeid, et kliendil on korrapärane juurdepääs internetile. Sellise tõendina käsitatakse seda, kui klient annab kõnealuse äritegevuse läbiviimiseks oma e-posti aadressi.

*Artikkel 4***Investeerimisteenuse juhutine osutamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõige 1)

Direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punktis c nimetatud erandi kohaldamisel loetakse investeerimisteenuse osutamine kutsetegevuse käigus juhutiseks, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kutsetegevuse ja kliendile investeerimisteenuse osutamise vahel esineb tihe ja tegelik seos, nii et investeerimisteenust saab pidada põhikutsetegevuse kõrvaltegevuseks;
- b) põhikutsetegevuse klientidele investeerimisteenuste osutamise eesmärk ei ole olla kutsetegevusega tegelevale isikule süsteemseks tuluallikaks ning
- c) kutsetegevusega tegelev isik ei turusta ega reklaami muul viisil oma võimet osutada investeerimisteenuseid, välja arvatud juhul, kui seda tutvustatakse klientidele kui põhikutsetegevuse kõrvalteenust.

*Artikkel 5***Natuuras arveldatavad energia hulgimüügitooted**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel tuleb energia hulgimüügitoode arveldada natuuras, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) see sisaldab sätteid, mis tagavad, et lepingupooltel on kehtestatud proportsionaalne kord, et suuta valmistada või tarnida aluseks olevat kaupa; põhivõrguettevõtjaga elektri ja gaasi valdkonnas sõlmitud tasakaalustamislepingut käsitatakse proportsionaalse kokkuleppena, mille puhul lepingupooled peavad tagama elektri või gaasi füüsilise tarne;

- b) selles kehtestatakse lepingupoolte tingimusteta, piiramatud ja jõustatavad kohustused aluseks olevat kaupa tarnida ja vastu võtta;
- c) see ei luba kummalgi poolel asendada füüsilist tarnet sularahaarveldusega;
- d) lepingust tulenevaid kohustusi ei saa tasaarvestada asjaomaste poolte vahel sõlmitud muudest lepingutest tulenevate kohustustega, ilma et see piiraks lepingupoolte õigusi tasaarvestada omasularahamaksete tegemise kohustusi.

Punkti d kohaldamisel ei käsitata operatiivset tasaarvestust elektri- ja gaasiturul lepingust tulenevate kohustuste muudest lepingutest tulenevate kohustustega tasaarvestamisena.

2. Operatiivset tasaarvestust mõistetakse kui elektri ja gaasi sellise koguse määramist, mis edastatakse võrku, kui seda nõuavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 4 määratletud põhivõrguettevõtja eeskirjad või nõuded põhivõrguettevõtjaga riigi tasandil samaväärset funktsiooni täitva üksuse puhul. Koguste määramine operatiivse tasaarvestuse põhjal ei või toimuda lepingupoolte oma äranägemisel.

3. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel hõlmab vääramatu jõud erakorralist sündmust või asjaolude kogumit, mis ei ole lepingupoolte kontrolli all, mida lepingupooled ei saanud mõistlikult ette näha või asjakohase ja mõistliku hoolsuskohustuse kaudu ära hoida ning mis takistab üht või mõlemat lepingupoolt nende lepinguliste kohustuste täitmisel.

4. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel hõlmab heauskne suutmatuse arveldada mis tahes sündmust või asjaolude kogumit, mis ei kvalifitseeru lõikes 3 osutatud vääramatuks jõuks ja mis on lepingutingimustes objektiivselt ja sõnaselgelt määratletud ühe või mõlema lepingupoolte jaoks, kes ei saa heauskselt tegutsedes täita oma lepingulisi kohustusi.

5. Vääramatu jõu või heauskse arveldamissuutmatuse sätete olemasolu ei takista käsitamast lepingut natuuras arveldatavana direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 tähenduses.

6. Lepinguliste kohustuste täitmata jätmise sätete olemasolu, millega nähakse ette, et poolel on õigus rahalisele hüvitisele lepingu mittetäitmise või mittekohase täitmise korral, ei takista käsitamast lepingut natuuras arveldatavana direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 tähenduses.

7. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 tähenduses natuuras arveldatavatena käsitatavate lepingute tarnemeetodid peavad hõlmama vähemalt järgmist:

- a) asjaomaste kaupade füüsiline tarne;
- b) sellise dokumendi üleandmine, mis annab omandiõiguse laadiga õigused asjaomastele kaupadele või kaupade asjaomasele kogusele;
- c) muud meetodid, mis toovad kaupade asjaomase koguse puhul kaasa omandiõiguse laadiga õiguste ülemineku, ilma kaupu füüsiliselt tarnimata, sealhulgas teatamine, kavandamine või ettevõtjale energiavõrgu määramine, mis annab saajale õiguse kaupade asjaomasele kogusele.

Artikkel 6

Nafta ja söega seotud energiaalased tuletislepingud ning energia hulgimüügitooted

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel on naftaga seotud energiaalased tuletislepingud lepingud, mille alusvara on mis tahes kirjeldusega mineraalõli ja naftagaas vedelikuna või auruna, sealhulgas nafta ja naftatranspordikütuste tooted, koostisosad ja tuletised, sealhulgas need, millel on biokütuse lisandeid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).

2. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel on sõega seotud energiaalased tuletislepingud lepingud, mille alusvara on süsi, mis on määratletud kui must või tumepruun põlev mineraalne, mis koosneb karboniseeritud taimsest ainest ja mida kasutatakse kütusena.

3. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel on sellised tuletislepingud, millel on määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 2 lõikes 4 osutatud energia hulgimüügitoodete omadused, tuletislepingud, mille alusvara on elekter või maagaas vastavalt selle määruse artikli 2 lõike 4 punktidele b ja d.

Artikkel 7

Muud tuletisinstrumentid

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 7 kohaldamisel käsitatakse lepingut, mis ei ole vastavalt lõikele 2 hetkeleping ja mis ei ole sõlmitud ärilistel eesmärkidel, nagu on sätestatud lõikes 4, muude tuletisinstrumentide omadustega lepinguna, kui see vastab järgmistele tingimustele:

a) see vastab ühele järgmistest kriteeriumidest:

- i) sellega kaubeldakse kolmanda riigi kauplemisskoahas, mis täidab reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemiga sarnast funktsiooni;
- ii) selgelt on kinnitatud, et sellega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või eespool nimetatud kolmanda riigi kauplemisskoahas või et selle suhtes kohaldatakse kõnealuste kauplemisskohtade eeskirju;
- iii) see on samaväärne lepinguga, millega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või eespool nimetatud kolmanda riigi kauplemisskoahas, pidades silmas hinda, seeriat, üleandmise kuupäeva ja muid lepingulisi tingimusi;

b) see on selliselt standarditud, et hind, seeria, üleandmise kuupäev ja muud tingimused on määratud peamiselt regulaarselt avaldatavate hindade, standardseeriade või standardsete üleandmise tähtaegade alusel.

2. Lõike 1 kohaldamisel on hetkeleping kauba, vara või õiguse müügileping, mille tingimuste kohaselt toimub üleandmine sellise tähtaja jooksul, mis vastab pikemale kahest järgmisest perioodist:

a) kaks kauplemisspäeva;

b) turul asjaomase kauba, vara või õiguse tavapärase üleandmisperioodina üldiselt tunnustatud periood.

Lepingut ei käsitata hetkelepinguna, olenemata selle selgesõnalistest tingimustest, kui lepingu poolte vahel valitseb arusaamine, et alusvara üleandmine lükatakse edasi ja seda ei tehta lõikes 2 osutatud perioodi jooksul.

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ⁽¹⁾ I lisa C jao punkti 10 kohaldamisel loetakse, et tuletislepingul, mis on seotud kõnealuses jaos või käesoleva määruse artiklis 8 osutatud alusvaraga, on muude tuletisinstrumentide omadused, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) arveldus selle eest toimub sularahas või võib toimuda sularahas ühe või mitme poole valikul (välja arvatud kohustuste täitmata jätmise või lepingu muul põhjusel lõpetamise tõttu);
- b) sellega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või kolmanda riigi kauplemisskoahas, mis täidab reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemiga sarnast funktsiooni;
- c) asjaomase lepingu puhul on täidetud lõikes 1 sätestatud tingimused.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

4. Lepingut loetakse direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 7 kohaldamisel ärilistel eesmärkidel sõlmitud lepinguks ja selle lisa C jao punktide 7 ja 10 kohaldamisel lepinguks, millel ei ole muid tuletisinstrumentide omadusi, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) see on sõlmitud energia ülekande- või jaotusvõrgu, energia reguleerimise mehhanismi või torujuhtmevõrgustiku käitaja või haldajaga või tema poolt,
- b) see on vajalik energia tarnete ja kasutamise tasakaalu hoidmiseks teataval ajal, sealhulgas juhul, kui direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 lõikes 4 määratletud elektri põhivõrguettevõtja lepinguga kokku lepitud reservvõimsust edastatakse ühelt eelkvalifitseeritud reguleerimisteenuse pakkujalt teisele asjaomase põhivõrguettevõtja nõusolekul.

Artikkel 8

Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 10 osutatud tuletisinstrumentid

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

Lisaks direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 10 sõnaselgelt osutatud tuletislepingutele kohaldatakse selles jaos osutatud sätteid tuletislepingu suhtes, kui see vastab selles jaos ja käesoleva määruse artikli 7 lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele ja on seotud mõnega järgmistest:

- a) telekommunikatsiooni ribalaius;
- b) kauba ladustamisvõimsus;
- c) kaubaga seotud ülekande- või transpordivõimsus, ükskõik, kas tegemist on kaabli, torustiku või muu vahendiga, välja arvatud elektri ülekandmise piirkonnaüleste võimsustega seotud õigused, kui need on esmasel turul kehtestatud põhivõrguettevõtja või tema nimel teenuseosutajana tegutseva mis tahes isikuga või nende poolt ning selleks et jaotada ülekandevõimsust;
- d) kvoot, krediit, luba, õigus või samalaadne vara, mis on otse seotud taastuvenergia tarnimise, jaotamise või tarbimisega, välja arvatud juhul, kui leping kuulub juba direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao kohaldamisalasse;
- e) geoloogiline, keskkondlik või muu füüsikaline muutuja, välja arvatud juhul, kui leping on seotud ühikutega, mis on tunnustatud kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ ⁽¹⁾ nõuetele vastavad;
- f) mis tahes muu vahetatav vara või õigus (välja arvatud õigus saada teenust), mida on võimalik üle anda;
- g) indeks või näitaja, mis on seotud mis tahes vara, õiguse, teenuse või kohustusega tehtud tehingu hinna, väärtuse või mahuga;
- h) indeks või näitaja, mis põhineb kindlustusmatemaatilisel statistikal.

Artikkel 9

Investeeringisnõustamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 4)

Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 4 esitatud investeeringisnõustamise määratluse kohaldamisel käsitatakse isikliku soovitusena soovitus, mis antakse isikule, kes tegutseb investori või potentsiaalse investori või neist ükskõik kumma esindaja õigustes.

Soovitus esitatakse kõnealusele isikule sobivana või põhineb kõnealuse isiku asjaolude kaalumisel ning kujutab endast soovitus üheks kahest järgnevast toimingust:

- a) osta, müüa, märkida, vahetada, lunastada või hoida konkreetset finantsinstrumenti või seda tagada;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- b) kasutada või mitte kasutada konkreetsest finantsinstrumendist tulenevaid õigusi finantsinstrumendi ostmiseks, müümiseks, märkimiseks, vahetamiseks või lunastamiseks.

Soovitust ei käsitata isikliku soovitusena, kui see antakse üksnes avalikkusele.

Artikkel 10

Valuutadega seotud muude tuletislepingute omadused

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 4 kohaldamisel ei ole valuutadega seotud muud tuletislepinguid finantsinstrumendid, kui leping on üks järgmistest:

- a) hetkeleping käesoleva artikli lõike 2 tähenduses,
- b) maksevahendid, mis:
- i) tuleb arveldada füüsiliselt muul põhjusel kui kohustuste täitmata jätmise või lepingu muul põhjusel lõpetamise tõttu;
 - ii) on sõlmitud vähemalt isiku poolt, kes ei ole finantssektori vastaspool Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 8 tähenduses;
 - iii) on sõlmitud selleks, et lihtsustada makseid tuvastatavate kaupade, teenuste või otseinvesteeringute eest, ning
 - iv) millega ei kaubelda kauplemisskoos.

2. Lõike 1 kohaldamisel on hetkeleping leping ühe valuuta vahetamiseks teise valuuta vastu, mille tingimuste kohaselt toimub üleandmine sellise tähtaja jooksul, mis vastab pikemale kahest järgmisest perioodist:

- a) kaks kauplemisspäeva mis tahes peamiste valuutade paari puhul, nagu on sätestatud lõikes 3;
- b) selliste valuutade paari puhul, millest vähemalt üks ei ole peamine valuuta, kas kaks kauplemisspäeva või selle valuutapaari puhul turul tavapärase üleandmisperioodina üldiselt tunnustatud periood, olenevalt selles, kumb ajavahemik on pikem;
- c) kui nende valuutade vahetamise lepingut kasutatakse peamiselt vabalt võõrandatava väärtpaberi või ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja osaku ostu või müügi eesmärgil, siis kas selle vabalt võõrandatava väärtpaberi või ühisinvesteeringu ettevõtja osaku arveldusperiood, mida tunnustatakse turul üldiselt tavapärase üleandmisperioodina, või viis kauplemisspäeva, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on lühem.

Lepingut ei käsitata hetkelepinguna, kui selle selgesõnalistest tingimustest olenemata valitseb lepingupoolte vahel arusaamine, et valuuta üleandmine lükatakse edasi ja seda ei teostata esimeses lõigus sätestatud perioodi jooksul.

3. Lõike 2 kohaldamisel hõlmavad peamised valuutad üksnes järgmisi valuutasid: USA dollar, euro, Jaapani jeen, Inglise nael, Austraalia dollar, Šveitsi frank, Kanada dollar, Hongkongi dollar, Rootsi kroon, Uus-Meremaa dollar, Singapuri dollar, Norra kroon, Mehhiko peeso, Horvaatia kuna, Bulgaaria leev, Tšehhi kroon, Taani kroon, Ungari forint, Poola zlott ja Rumeenia leu.

4. Lõike 2 kohaldamisel tähendab kauplemisspäev mis tahes tavapärase kauplemise päeva mõlema valuutade vahetamise lepingu alusel vahetatava valuuta jurisdiktsioonis ning kolmanda valuuta jurisdiktsioonis, kui täidetud on mis tahes järgmistest tingimustest:

- a) valuutade vahetamine hõlmab likviidsuse eesmärgil nende konverteerimist kolmanda valuuta kaudu;
- a) valuutade tavapärane üleandmisaeg viitab selle kolmanda riigi jurisdiktsioonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemissaajade kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

*Artikkel 11***Rahaturuinstrumentid**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 17)

Rahaturuinstrumentid vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktile 17 hõlmavad lühiajalisi riigikassa võlakirju, hoiusertifikaate, kommertsväärtpapereid ja muid olulisel määral samaväärsete joontega instrumente, kui neil on järgmised omadused:

- a) neil on väärtus, mida saab igal ajal kindlaks määrata;
- b) need ei ole tuletisinstrumentid;
- c) nende esialgne tähtaeg emiteerimisel on 397 päeva või vähem.

*Artikkel 12***Kliendi korralduste süsteemsed täitjad aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeeringisühingut käsitatakse iga aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi ja muu sarnase finantsinstrumendi puhul direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt finantsinstrumendi puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis b, kui viimasel kuul kuul
 - i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 0,4 % või rohkem asjaomase finantsinstrumendi tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemisskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;
 - ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomase finantsinstrumendiga toimuvad keskmiselt iga päev;
- b) sageli ja süsteemselt finantsinstrumendi puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis b, kui viimasel kuul kuul toimuvad tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud tehingud keskmiselt iga päev;
- c) ulatuslikult finantsinstrumendi puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuul kuul võrdne ühega järgmistest summadest või sellest suurem:
 - i) 15 % selle finantsinstrumendi kogukäibest, mida investeeringisühing täidab oma arvel või klientide nimel ja mida täidetakse kauplemisskohas või börsiväliselt;
 - ii) 0,4 % selle finantsinstrumendi kogukäibest, mis on täidetud liidus kauplemisskohas või börsiväliselt.

*Artikkel 13***Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võlakirjade puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeeringisühingut käsitatakse kõikide võlakirjade puhul, mis kuuluvad sama üksuse poolt või samasse gruppi kuuluva üksuse emiteeritud võlakirjade klassi, direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab seoses selliste võlakirjadega kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt võlakirja puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuul kuul
 - i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 2,5 % või rohkem asjaomase võlakirja tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemisskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;

- ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomase finantsinstrumendiga toimuvad keskmiselt kord nädalas;
- b) sageli ja süsteemselt võlakirja puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;
- c) ulatuslikult võlakirja puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:
 - i) 25 % selle võlakirja kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;
 - ii) 1 % selle võlakirja kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

Artikkel 14

Kliendi korralduste süsteemsed täitjad struktureeritud finantstoodete puhul

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeerimisühingut käsitatakse kõikide struktureeritud finantstoodete puhul, mis kuuluvad sama üksuse või samasse gruppi kuuluva üksuse emiteeritud struktureeritud finantstoodete klassi, direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab seoses sellise struktureeritud finantstootelega kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt struktureeritud finantstoote puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul
 - i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 4 % või rohkem asjaomase struktureeritud finantstoote tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemiskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;
 - ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomase finantsinstrumendiga toimuvad keskmiselt kord nädalas;
- b) sageli ja süsteemselt struktureeritud finantstoote puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;
- c) ulatuslikult struktureeritud finantstoote puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:
 - i) 30 % selle struktureeritud finantstoote kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;
 - ii) 2,25 % selle struktureeritud finantstoote kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

Artikkel 15

Kliendi korralduste süsteemsed täitjad tuletisinstrumentide puhul

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeerimisühingut käsitatakse kõikide tuletisinstrumentide puhul, mis kuuluvad tuletisinstrumentide klassi, direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab seoses sellise tuletisinstrumentidega kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt tuletisinstrumenti puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul
 - i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 2,5 % või rohkem tuletisinstrumentide asjaomase klassi tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemiskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;

- ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud tuletisinstrumentide asjaomases klassis toimuvad keskmiselt kord nädalas;
- b) sageli ja süsteemselt tuletisinstrumenti puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad tuletisinstrumenti asjaomases klassis tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;
- c) ulatuslikult tuletisinstrumenti puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:
 - i) 25 % selle tuletisinstrumenti liigi kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;
 - ii) 1 % selle tuletisinstrumenti liigi kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

Artikkel 16

Kliendi korralduste süsteemsed täitjad lubatud heitkoguse väärtpaberite puhul

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeerimisühingut käsitatakse lubatud heitkoguse väärtpaberite puhul direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta seoses sellise instrumendiga täidab kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt lubatud heitkoguse väärtpaberi puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul
 - i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 4 % või rohkem asjaomast liiki lubatud heitkoguse väärtpaberi tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemiskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;
 - ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomast liiki lubatud heitkoguse väärtpaberitega toimuvad keskmiselt kord nädalas;
- b) sageli ja süsteemselt lubatud heitkoguse väärtpaberi puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad asjaomast liiki lubatud heitkoguse väärtpaberitega tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;
- c) ulatuslikult lubatud heitkoguse väärtpaberi puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:
 - i) 30 % seda liiki lubatud heitkoguse väärtpaberi kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;
 - ii) 2,25 % seda liiki lubatud heitkoguse väärtpaberi kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

Artikkel 17

Asjaomased hindamisperioodid

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Artiklites 12–16 sätestatud tingimusi hinnatakse kord kvartalis viimase kuue kuu andmete põhjal. Hindamisperiood algab esimesel tööpäeval jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris.

Hiljuti emiteeritud instrumente võetakse hindamisel arvesse üksnes siis, kui ajaloolised andmed hõlmavad vähemalt kolme kuu pikkust perioodi aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide puhul ning kuue nädala pikkust perioodi võlakirjade, struktureeritud finantstoodete ja tuletisinstrumentide puhul.

Artikkel 18

Algoritmkauplemine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 39)

Eesmärgiga täpsustada täiendavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 39 kohast algoritmkauplemise määratlust loetakse süsteem ilma inimsekkumiseta või vähese inimsekkumisega süsteemiks, kui korralduse või hinnapakkumise genereerimise protsessis või korralduste täitmise optimeerimise protsessis teeb automatiseeritud süsteem otsuseid korralduste või hinnapakkumiste algatamise, genereerimise, marsruutimise või täideviimise mis tahes etapis vastavalt eelnevalt kindlaks määratud parameetritele.

Artikkel 19

Algoritmipõhine välkauplemistehnika

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 40)

1. Suur päevane sõnumite hulk vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktile 40 on keskmiselt üks järgmistest näitajatest:
 - a) vähemalt kaks sõnumit sekundis mis tahes ühe finantsinstrumendi puhul, millega kauplemiskohas kaubeldakse;
 - b) vähemalt neli sõnumit sekundis kõikide finantsinstrumentide puhul, millega kauplemiskohas kaubeldakse.
2. Lõike 1 kohaldamisel hõlmatakse arvutamisel sõnumid finantsinstrumentide kohta, millel on likviidne turg vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktile 17. Arvutamisel hõlmatakse sõnumid, mis saadetakse direktiivi 2014/65/EL artikli 17 lõikes 4 sätestatud kriteeriumidele vastava kauplemise eesmärgil.
3. Lõike 1 kohaldamisel hõlmatakse arvutamisel oma arvel kauplemise eesmärgil saadetud sõnumid. Muude kauplemistehnikate kaudu kui need, mis tuginevad oma arvel kauplemisele, saadetud sõnumid hõlmatakse arvutamisel juhul, kui ühingu täitmistehnika on üles ehitatud nii, et hoitakse ära oma arvel täitmine.
4. Lõike 1 kohaldamisel jäetakse suure päevase sõnumite hulga arvutamisel seoses otsese elektroonilise juurdepääsu pakkujatega välja nende pakkujate klientide saadetud sõnumid.
5. Lõike 1 kohaldamisel teevad kauplemiskohad asjaomastele ühingutele taotluse alusel iga kuu kättesaadavaks hinnangud keskmise sõnumite arvu kohta sekundis kaks nädalat pärast iga kalendrikuu lõppu, võttes arvesse kõiki eelneva 12 kuu jooksul saadetud sõnumeid.

Artikkel 20

Otsene elektrooniline juurdepääs

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 41)

1. Loetakse, et isik ei suuda edastada elektrooniliselt finantsinstrumendiga seotud korraldusi otse kauplemiskohta vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktile 41, kui see isik ei saa oma äranägemisel otsustada korralduse sisestamise täpse sekundi mürdosa üle ja korralduse kehtivusaja üle selle ajavahemiku jooksul.
2. Loetakse, et isik ei suuda teha sellist otsest elektroonilist korralduse edastamist, kui see toimub korralduste täitmise protsesside optimeerimise korra kaudu, millega määratakse kindlaks muud korralduse parameetrid kui koht või kohad, kus korraldus tuleks esitada, välja arvatud juhul, kui see kord on lisatud kliendi süsteemidesse ja ei ole lisatud reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikme või osalise või organiseeritud kauplemissüsteemi kliendi süsteemidesse.

II PEATÜKK

ORGANISATSIOONILISED NÕUDED

1. JAGU

Korraldus

Artikkel 21

Üldised organisatsioonilised nõuded

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõiked 2–10)

1. Investeeringisühingud täidavad järgmisi organisatsioonilisi nõudeid:
 - a) kehtestavad ja rakendavad otsustamismenetlused ja organisatsioonilise struktuuri, millega on selgelt ja dokumenteeritult määratud aruandlusahelad ning jaotatud funktsioonid ja kohustused, ning kohaldavad neid jätkuvalt;
 - b) tagavad, et asjaomased isikud on teadlikud menetlustest, mida nad peavad oma kohustuste nõuetekohaseks täitmiseks järgima;
 - c) kehtestavad ja rakendavad asjakohase sisekontrollimehhanismi, mille eesmärk on kindlustada otsuste ja menetluste järgimine investeeringisühingu kõigil tasanditel, ning kohaldavad seda jätkuvalt;
 - d) võtavad tööle töötajad, kellel on neile määratud kohustuste täitmiseks vajalikud oskused, teadmised ja asjatundlikkus;
 - e) kehtestavad ja rakendavad tulemusliku sisemise aruandluse ja teabevahetuse süsteemi investeeringisühingu kõigil asjakohastel tasanditel, ning kohaldavad seda jätkuvalt;
 - f) säilitavad andmed asjakohaselt ja korrastatult oma äritegevuse ja sisekorralduse kohta;
 - g) tagavad, et erinevate ülesannete täitmine ei ole asjaomastel isikutele mis tahes konkreetse ülesande usaldusväärsel, ausal ja professionaalsel täitmisel takistuseks ega kujune neile tõenäoliselt takistuseks.Selles lõikes sätestatud nõuete täitmisel võtavad investeeringisühingud arvesse ühingu äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning äritegevuse käigus osutatavate investeerimisteenuste ja investeerimistegevuste laadi ja ulatust.
2. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad süsteimid ja menetlused, mis on asjaomase teabe laadi arvestades piisavad teabe turvalisuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks, ning kohaldavad neid jätkuvalt.
3. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad asjakohase toimepidevuse poliitika, mille eesmärk on tagada oluliste andmete ja funktsioonide säilimine ning investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse jätkamine ühingu süsteemide ja menetluste häirete korral, või kui see ei ole võimalik, siis kõnealuste andmete ja funktsioonide kiire taastamine ning investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse jätkamine, ning kohaldavad kõnealust toimepidevuse poliitikat jätkuvalt.
4. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad raamatupidamiskorra, mis võimaldab neil pädeva asutuse nõudmisel esitada viimasele õigeaegselt finantsaruanded, mis annavad nende finantsseisundist tõese ja erapooletu ülevaate ning vastavad kõigile kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ja -eeskirjadele, ning kohaldavad kõnealust raamatupidamiskorda jätkuvalt.
5. Investeeringisühingud jälgivad ja hindavad korrapäraselt lõigete 1–4 kohaselt kehtestatud süsteemide, sisekontrollimehhanismide ja korra asjakohasust ja tulemuslikkust ning võtavad asjakohased meetmed mis tahes puuduste kõrvaldamiseks.

Artikkel 22

Vastavuskontroll

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, mille eesmärk on tuvastada mis tahes risk, et ühing ei täida direktiivist 2014/65/EL tulenevaid kohustusi, ja sellega seonduvad riskid, ning kehtestavad asjakohased meetmed ja menetlused, mille eesmärk on sellist riski minimeerida ja võimaldada pädevatel asutustel kõnealuse direktiivi raames oma õigusi tulemuslikult rakendada, ning kohaldavad kõnealuseid tegevuspõhimõtteid ja menetlusi jätkuvalt.

Investeeringisühingud võtavad arvesse ühingu äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning äritegevuse käigus osutatavate investeeringuteenuste ja teostatava investeeringutegevuse laadi ja ulatust.

2. Investeeringisühingud kehtestavad ja säilitavad alalise ja tõhusa vastavuskontrollifunktsiooni, mida täidab oma tegevuses sõltumatu isik, kellel on järgmised kohustused:

- a) teha püsivalt järelevalvet ja hinnata korrapäraselt lõike 1 esimese lõigu kohaselt kehtestatud meetmete, tegevuspõhimõtete ja menetluste ning ühingu kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasust ja tulemuslikkust;
- b) nõustada ja aidata investeeringuteenuste osutamise ja investeeringutegevuse eest vastutavaid asjaomaseid isikuid küsimustes, mis seonduvad ühingu kohustuste täitmisega vastavalt direktiivile 2014/65/EL;
- c) anda juhtorganile vähemalt kord aastas aru investeeringuteenuste ja -tegevuse üldise kontrollikeskkonna rakendamise ja tõhususe, tuvastatud riskide ja kaebuste lahendamise aruandluse ning võetud või võetavate parandusmeetmete kohta;
- d) jälgida kaebuste lahendamise menetluse toiminguid ning käsitleda kaebusi asjakohase teabe allikana oma üldise järelevalvealase vastutuse puhul.

Selle lõike punktide a ja b täitmiseks peab vastavuskontrollifunktsiooni täitja korraldama hindamise, mille põhjal ta kehtestab riskipõhise jälgimiskava, milles võetakse arvesse kõiki investeeringisühingu investeeringuteenuste, -tegevuse ja mis tahes asjaomaste kõrvalteenuste kõiki valdkondi, sealhulgas seoses kaebuste lahendamise jälgimisega kogutud teavet. Jälgimiskavas kehtestatakse nõuete mittejärgimisest tuleneva riski hindamisel kindlaks määratud prioriteedid, mis tagavad selle riski põhjaliku jälgimise.

3. Selleks et lõikes 2 osutatud vastavuskontrollifunktsiooni täitja saaks nõuetekohaselt ja sõltumatult täita oma kohustusi, tagavad investeeringisühingud, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) vastavuskontrollifunktsioonil on vajalikud volitused, vahendid, asjatundlikkus ja juurdepääs kogu asjaomasele teabele;
- b) vastavuskontrolli spetsialisti nimetab ametisse ja asendab juhtorgan ning ta vastutab vastavuskontrollifunktsiooni ja kõikide direktiiviga 2014/65/EL ja käesoleva määruse artikli 25 lõikega 2 nõutavate vastavuskontrolliga seonduvate aruannete esitamise eest;
- c) vastavuskontrollifunktsioon esitab ühekordseid aruandeid otse juhtorganile, kui ta avastab olulise riski, et ühing ei suuda täita oma kohustusi, mis tulenevad direktiivist 2014/65/EL;
- d) vastavuskontrollifunktsiooni täitvad asjaomased isikud ei osale selliste teenuste osutamises või tegevuses, mille ülesnad järelevalvet teevad;
- e) vastavuskontrollifunktsiooni täitvate asjaomaste isikute töötasu määramise meetod ei piira nende objektiivsust ega anna tõenäolist võimalust selle piiramiseks.

4. Investeeringisühingult ei nõuta lõike 3 punkti d või e täitmist, kui ta suudab tõendada, et tema äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning investeeringuteenuste ja investeeringutegevuse laadi ja ulatust silmas pidades ei ole punkti d või e kohased nõuded proportsionaalsed ning et ühingu vastavuskontrollifunktsioon on jätkuvalt tõhus. Sel juhul hindab investeeringisühing, kas vastavuskontrollifunktsiooni tõhusust on kahjustatud. Hinnang vaadatakse korrapäraselt läbi.

Artikkel 23

Riskijuhtimine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5)

1. Investeeringisühingud võtavad järgmisi meetmeid seoses riskijuhtimisega:

- a) kehtestavad ja rakendavad asjakohase riskijuhtimise poliitika ja menetlused, milles määratakse kindlaks ühingu tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskid ning vajaduse korral määratakse ühingu riskitaluvuse tase, ning kohaldavad neid jätkuvalt;

- b) võtavad ühingu tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskide juhtimiseks kasutusele tulemuslikud korraldused, protsessid ja mehhanismid, pidades silmas asjaomast riskitaluvuse taset;
- c) teevad järelevalvet järgmise üle:
- i) investeerimisühingu riskijuhtimise poliitika ja menetluste asjakohasus ja tulemuslikkus;
 - ii) investeerimisühingu ja tema asjaomaste isikute punkti b kohaselt kasutusele võetud korraldustele, protsessidele ja mehhanismidele vastavuse tase;
 - iii) kõnealuses poliitikas, menetlustes, korraldustes, protsessides ja mehhanismides esinevate puuduste (sealhulgas juhtumid, kus asjaomased isikud ei järgi korraldusi, protsesse ja mehhanisme või poliitikat ja menetlusi) kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasus ja tulemuslikkus.
2. Kui see on investeerimisühingu äritegevuse laadist, ulatusest ja keerukusest ning selle käigus osutatavate investeerimisteenuste ja investeerimistegevuse laadist ja ulatusest tulenevalt asjakohane ja proportsionaalne, siis investeerimisühingud kehtestavad ja säilitavad riskijuhtimisfunktsiooni, mis tegutseb sõltumatult ja täidab järgmiseid ülesandeid:
- a) lõikes 1 osutatud poliitika ja menetluste rakendamine;
 - b) aruannete esitamine kõrgemale juhtkonnale ja selle nõustamine vastavalt artikli 25 lõikele 2.

Kui investeerimisühing ei kehtesta ega säilita esimese lõigu kohast riskijuhtimisfunktsiooni, siis ta peab suutma näidata, et poliitika ja menetlused, mille ta on lõike 1 kohaselt kasutusele võtnud, vastavad selles lõikes esitatud nõuetele.

Artikkel 24

Siseaudit

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5)

Kui see on investeerimisühingu äritegevuse laadist, ulatusest ja keerukusest ning selle käigus osutatavate investeerimisteenuste ja investeerimistegevuse laadist ja ulatusest tulenevalt asjakohane ja proportsionaalne, siis investeerimisühingud kehtestavad ja säilitavad siseauditifunktsiooni, mis on investeerimisühingu muudest funktsioonidest ja tegevustest eraldi ja sõltumatu ning millel on järgmised kohustused:

- a) kehtestada ja rakendada auditikava investeerimisühingu süsteemide, sisekontrollimehhanismide ja korralduse asjakohasuse ja tulemuslikkuse uurimiseks ja hindamiseks, ning kohaldada seda jätkuvalt;
- b) anda soovitusi, mis tuginevad punkti a kohaselt tehtud töö tulemustele, ning kontrollida nende soovitude järgimist;
- c) esitada siseauditiga seotud küsimusi käsitlevad aruanded artikli 25 lõike 2 kohaselt.

Artikkel 25

Kõrgema juhtkonna vastutus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeerimisühingud tagavad, et asutuse sees funktsioonide määramisel vastutavad kõrgem juhtkond ja vajaduse korral järelevalvefunktsiooni täitja selle eest, et ühing täidab oma direktiivist 2014/65/EL tulenevaid kohustusi. Eelkõige nõutakse kõrgemalt juhtkonnalt ja vajaduse korral järelevalvefunktsiooni täitjalt, et nad hindaksid ja vaataksid perioodiliselt läbi direktiivi 2014/65/EL kohaste kohustuste täitmiseks kehtestatud poliitikat, korralduste ja menetluste tulemuslikkust ning võtaksid asjakohased meetmed puuduste kõrvaldamiseks.

Oluliste funktsioonide jaotus kõrgema juhtkonna liikmete vahel näitab selgelt, kes vastutab ühingu organisatsiooniliste nõuete järelevalve ja jätkuva kohaldamise eest. Oluliste funktsioonide jaotuse andmeid tuleb hoida ajakohasena.

2. Investeerimisühingud tagavad, et nende kõrgemale juhtkonnale esitatakse artiklites 22, 23 ja 24 käsitletavate teemade kohta sageli (vähemalt igal aastal) kirjalikud aruanded, mis näitaksid eelkõige seda, kas puuduste esinemise korral on võetud asjakohased parandusmeetmed.

3. Investeeringisühingud tagavad, et kui on olemas järelevalvefunktsioon, siis esitatakse selle täitjale artiklites 22–24 käsitletavate teemade kohta korrapäraselt kirjalikud aruanded.
4. Käesolevas artiklis tähendab järelevalvefunktsioon investeeringisühingusisest funktsiooni, mis vastutab ühingu kõrgema juhtkonna üle tehtava järelevalve eest.

Artikkel 26

Kaebuste lahendamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa ja läbipaistva kaebuste lahendamise poliitika ja menetluse klientide või potentsiaalsete klientide kaebuste kiireks lahendamiseks ning kohaldavad seda jätkuvalt. Investeeringisühingud registreerivad saadud kaebused ja nende lahendamiseks võetud meetmed.

Kaebuste lahendamise poliitikas sätestatakse selge, täpne ja ajakohane teave kaebuste lahendamise menetluse kohta. Selle poliitika kiidab heaks ühingu juhtorgan.

2. Investeeringisühingud avaldavad kaebuse lahendamisel järgitava menetluse üksikasjad. Need üksikasjad hõlmavad teavet kaebuste käsitlemise poliitika kohta ning kaebuste käsitlemise funktsiooni kontaktandmeid. See teave esitatakse taotluse korral klientidele või potentsiaalsetele klientidele või kaebust tunnistades. Investeeringisühingud võimaldavad klientidel ja potentsiaalsetel klientidel esitada kaebusi tasuta.
3. Investeeringisühingud kehtestavad kaebuste haldamise funktsiooni, mis vastutab kaebuste uurimise eest. Seda funktsiooni võib täita vastavuskontrollifunktsioon.
4. Kaebuse lahendamisel suhtlevad investeeringisühingud klientide või potentsiaalsete klientidega selgelt, lihtsas keeles, mis on kergesti arusaadav, ning vastavad kaebusele põhjendamatult viivitusega.
5. Investeeringisühingud edastavad ühingu seisukoha kaebuse kohta klientidele või potentsiaalsetele klientidele ning teavitavad kliente või potentsiaalseid kliente nende valikuvõimalustest, sealhulgas sellest, et nad võivad esitada kaebuse vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele, nagu on määratletud tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL⁽¹⁾ artikli 4 punktis h, või sellest, et klient võib esitada tsiviilhagi.
6. Investeeringisühingud esitavad kaebusi ja kaebuste lahendamist käsitleva teabe asjaomastele pädevatele asutustele ning, kui see on riigi õiguse alusel kohaldatav, siis vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele.
7. Investeeringisühingute vastavuskontrollifunktsioon analüüsib kaebusi ja kaebuste lahendamise andmeid tagamaks, et ühingud teevad kindlaks võimalikud riskid või probleemid ja käsitlevad neid.

Artikkel 27

Tasustamispoliitika ja -tavad

(Direktiivi 2014/65/EL artiklid 16, 23 ja 24)

1. Investeeringisühingud määravad kindlaks ja rakendavad tasustamispoliitika ja -tavad asjakohase sisekorra alusel, võttes arvesse ühingu kõikide klientide huve, eesmärgiga tagada, et kliente koheldakse õiglaselt ning et ühingu kasutatavad tasustamistavad ei kahjusta nende huve lühikese, keskmise ega pika aja jooksul.

Tasustamispoliitika ja -tavad töötatakse välja nii, et mitte tekitada huvide konflikti ega stiimulit, mis võib kaasa tuua selle, et juhtivad asjaomased isikud eelistavad enda või ühingu huve, nii et see võib klienti kahjustada.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

2. Investeeringisühtingud tagavad, et nende tasustamispoliitika ja -tavad kehtivad kõikide asjaomaste isikute suhtes, kellel on otsene või kaudne mõju investeeringisühtingu osutatavatele investeeringis- või kõrvalteenustele või ühingu ettevõtlustavale, olenemata kliendi liigist, määral, mil nende isikute tasustamine ja sarnased stiimulid võivad tekitada huvide konflikti, mis julgustab neid tegutsema ühingu kliendi huvide vastaselt.

3. Investeeringisühtingu juhtorgan kiidab pärast vastavuskontrollifunktsioonilt saadud nõustamist ühingu tasustamispoliitika heaks. Investeeringisühtingu kõrgem juhtkond vastutab tasustamispoliitika igapäevase rakendamise ning poliitikaga seotud nõuete mittejärgimisest tulenevate riskide järelevalve eest.

4. Tasustamine ja sarnased stiimulid ei põhine üksnes ega valdavalt kvantitatiivsetel ärilistel kriteeriumidel ning võtavad täielikult arvesse asjakohaseid kvalitatiivseid kriteeriumeid, mis kajastavad kohaldatavatele määrustele vastavust, klientide õiglast kohtlemist ning klientidele osutatud teenuste kvaliteeti.

Alati tuleb tagada tasustamise püsi- ja muutuvkomponentide vaheline tasakaal, et tasustamisstruktuuri puhul ei eelistataks investeeringisühtingu ega asjaomaste isikute huve ühegi kliendi huvidele.

Artikkel 28

Isiklike tehingute ulatus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

Artiklite 29 ja 37 kohaldamisel tähendab „isiklik tehing“ finantsinstrumendiga kauplemist, kui kauplejaks on asjaomane isik või kui kaubeldakse tema nimel, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:

- a) asjaomane isik tegutseb väljaspool nende tegevuste ulatust, millega ta tegeleb oma kutsetegevuse raames;
- b) kauplemine toimub ükskõik millise järgmise isiku arvel:
 - i) asjaomane isik;
 - ii) mis tahes isik, kellega tal on perekondlikud suhted või kellega ta on lähedalt seotud;
 - iii) isik, kelle suhtes on asjaomasel isikul seoses kauplemise tulemusega muu otsene või kaudne oluline huvi kui kauplemise eest saadav teenustasu või vahendustasu.

Artikkel 29

Isiklikud tehingud

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeeringisühtingud kehtestavad ja rakendavad asjakohase korra, mille eesmärk on lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tegevuste vältimine juhul, kui mõni asjaomane isik, kes on seotud tegevusega, mille puhul võib tekkida huvide konflikt, või kellel on tulenevalt tema ühingu nimel elluviidavast tegevusest määruse (EL) nr 596/2014 artikli 7 lõike 1 tähenduses juurdepääs siseteabele või muule klientidega seotud või klientidega või nende nimel tehtud tehingutega seotud konfidentsiaalsele teabele, ning kohaldavad nimetatud korda jätkuvalt.

2. Investeeringisühtingud tagavad, et asjaomased isikud ei sõlmi isiklikku tehingut, mis vastab vähemalt ühele järgmistest kriteeriumidest:

- a) asjaomasel isikul on tehingu tegemine määruse (EL) nr 596/2014 kohaselt keelatud;
- b) tehinguga kaasneb konfidentsiaalse teabe kuritarvitamine või keelatud avalikustamine;
- c) tehing on direktiivi 2014/65/EL kohaste investeeringisühtingu kohustustega vastuolus või võib nendega tõenäoliselt vastuollu sattuda.

3. Investeeringisühtingud tagavad, et asjaomased isikud ei anna nõu ega soovita muul viisil kui ametiülesannete või teenuste osutamise lepingu raames mõnele muule isikule sõlmida finantsinstrumendiga tehing, kui asjaomase isiku isiklik tehing selle finantsinstrumendiga oleks hõlmatud lõikega 2 või artikli 37 lõike 2 punktiga a või b või artikli 67 lõikega 3.

4. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 596/2014 artikli 10 lõike 1 kohaldamist, tagavad investeerimisühingud, et asjaomased isikud, ei avalda muul viisil kui ametiülesannete või teenuste osutamise lepingu raames mingit teavet või arvamust ühelegi muule isikule, juhul kui asjaomane isik teab või oleks mõistlik eeldada, et ta teab, et avaldamise tulemusel astuks või tõenäoliselt astuks kõnealune muu isik ühe järgmistest sammudest:

- a) sõlmib finantsinstrumentidega tehingu, mis asjaomase isiku isikliku tehingu puhul oleks hõlmatud lõikega 2 või 3 või artikli 37 lõike 2 punktiga a või b või artikli 67 lõikega 3;
- b) soovitab teisel isikul selline tehing sõlmida või ajendab teda selleks.

5. Lõikes 1 nõutava korra eesmärk on tagada, et:

- a) iga asjaomane isik, kelle suhtes kohaldatakse lõikeid 1, 2, 3 ja 4, oleks teadlik isiklikele tehingutele seatud piirangutest ja meetmetest, mille investeerimisühing on seoses isiklike tehingute ja avaldamisega vastavalt lõigetele 1, 2, 3 ja 4 kehtestanud;
- b) ühingu teavitataks viivitamata asjaomase isiku sõlmitud isiklikest tehingutest kas teatisega kõnealuse tehingu kohta või muu menetluse korras, mis võimaldab ühingul kõnealused tehingud kindlaks teha;
- c) peetaks arvestust ühingu teada antud või ühingu kindlaks tehtud isiklike tehingute, samuti kõigi kõnealuste tehingutega seoses antud lubade või tehingute keelamise üle.

Tegevuse edasiandmise korral tagab investeerimisühing, et ühing, keda alltöövõtjana kasutatakse, peab arvestust asjaomaste isikute sõlmitud isiklike tehingute üle ja esitab kõnealuse teabe investeerimisühingu nõudmise korral talle viivitamata.

6. Lõikeid 1–5 ei kohaldata järgmiste isiklike tehingute puhul:

- a) isiklikud tehingud, mis on tehtud kaalutlusõigusel põhineva portfelli valitsemise teenuse raames, kui tehingule ei eelne sellega seotud teabevahetust portfelli valitseja ja asjaomase isiku või muu isiku vahel, kelle arvel tehing tehakse;
- b) isiklikud tehingud vabalt võrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates (eurofondid) või alternatiivsetes investeerimisfondides (AIF), mille suhtes kohaldatakse liikmesriigi õiguse kohaselt järelevalvet, millega on nende varade puhul nõutav samaväärne riskide hajutamine, kui asjaomane isik ja mis tahes muu isik, kelle arvel tehing tehakse, ei ole kõnealuse fondi juhtimisega seotud.

2. JAGU

Tegevuse edasiandmine

Artikkel 30

Kriitiliste ja oluliste operatiivsete funktsioonide ulatus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 ja artikli 16 lõike 5 esimene lõik)

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõike 5 esimese lõigu kohaldamisel loetakse operatiivset funktsiooni kriitiliseks või oluliseks, kui puudused selle täitmisel või selle täitmata jätmise kahjustaks oluliselt investeerimisühingu jätkuvat vastavust tegevusloa saamise tingimustele ja sellega kaasnevatele kohustustele või tema muude direktiivist 2014/65/EL tulenevate kohustuste täitmist või finantstulemust või investeerimisteenuste ja -tegevuse usaldusväärsust või järjepidevust.

2. Ilma et see piiraks muude funktsioonide staatust, ei loeta järgmisi funktsioone lõike 1 kohaldamisel kriitilisteks ega olulisteks:

- a) ühingu osutatavad nõustamisteenused ja muud teenused, mis ei ole osa ühingu investeerimisalasest äritegevusest, sealhulgas ühingu osutatav õiguslase nõustamise teenus, ühingu personali koolitamine, arveldusteenused ning ühingu ruumide ja töötajate turvamine;
- b) standardteenuste, sealhulgas turu- ja hinnateabeteenuse osutamine.

Artikkel 31

Kriitiliste või oluliste operatiivsete funktsioonide edasiandmise tingimused

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 ja artikli 16 lõike 5 esimene lõik)

1. Kriitiliste või oluliste operatiivsete funktsioonide edasiandmise korral jääb investeerimisühing kõigi direktiivist 2014/65/EL tulenevate kohustuste täitmise eest täielikult vastutavaks ja peab täitma järgmised tingimused:
 - a) tegevuse edasiandmine ei too endaga kaasa kõrgema juhtkonna vastutuse delegeerimist;
 - b) direktiivi 2014/65/EL tingimuste kohased investeerimisühingu suhted klientidega ja kohustused klientide ees ei muutu;
 - c) tingimusi, millele investeerimisühing peab direktiivi 2014/65/EL artikli 5 kohaselt tegevusloa saamiseks ja tegevusloa saamise tingimustele vastavusse jäämiseks vastama, ei kahjustata;
 - d) mis tahes muid tingimusi, mille alusel ühingule tegevusluba anti, ei tühistata ega muudeta.
2. Investeerimisühingud tegutsevad piisava vilumuse, ettevaatuse ja hoolikusega mis tahes selliste tegevuse edasiandmise lepingute sõlmimisel, haldamisel ja lõpetamisel, millega antakse kriitilised või olulised operatiivsed funktsioonid edasi teenuseosutajale, ning astuvad vajalikud sammud, et tagada järgmiste tingimuste täitmine:
 - a) teenuseosutajal on edasi antud funktsioonide usaldusväärseks ja professionaalseks täitmiseks vajalikud oskused, suutlikkus, piisavad vahendid ja asjakohane organisatsiooniline struktuur ning selleks seadusega nõutavad load;
 - b) teenuseosutaja osutab edasi antud teenuseid tulemuslikult ja kooskõlas kohaldatavate õigusnormide ja regulatiivsete nõuetega ning ühing on sel eesmärgil kehtestanud meetodid ja menetlused teenuseosutaja tegevuse taseme hindamiseks ning tema osutatavate teenuste pidevaks läbivaatamiseks;
 - c) teenuseosutaja teeb edasi antud funktsioonide täitmise üle nõuetekohast järelevalvet ja juhib asjakohaselt tegevuse edasiandmisega seotud riske;
 - d) kui ilmneb, et teenuseosutaja ei pruugi funktsioone täita tulemuslikult või vastavalt kohaldatavatele seadustele ja regulatiivsetele nõuetele, võetakse asjakohased meetmed;
 - e) investeerimisühing teeb edasi antud funktsioonide ja teenuste üle tulemuslikku järelevalvet ja juhib tegevuse edasiandmisega seotud riske ning tal on edasi antud funktsioonide üle tulemusliku järelevalve tegemiseks ja nende riskide juhtimiseks vajalik asjatundlikkus ja vahendid;
 - f) teenuseosutaja on teavitanud investeerimisühingut mis tahes arengust, mis võib oluliselt mõjutada tema võimet täita edasi antud funktsioone tulemuslikult ja vastavalt kohaldatavatele seadustele ja regulatiivsetele nõuetele;
 - g) investeerimisühingul on võimalik vajaduse korral tegevuse edasiandmise leping lõpetada vahetu jõustumisega, kui see on tema klientide huvides, kahjustamata sealjuures oma klientidele osutatavate teenuste järjepidevust ja kvaliteeti;
 - h) teenuseosutaja teeb seoses edasi antud funktsioonidega koostööd investeerimisühingu pädevate asutustega;
 - i) investeerimisühingul, tema audiitoritel ja asjaomastel pädevatel asutustel on juurdepääs tegevuse edasi antud funktsioonidega seotud andmetele ja teenuseosutaja asjaomastele ärruumidele, kui see on vajalik selle artikli kohase tulemusliku järelevalve eesmärgil, ning pädevatel asutustel on võimalik kõnealust juurdepääsuõigust kasutada;

- j) teenuseosutaja kaitseb igasugust investeerimisühingu ja tema klientidega seonduvat konfidentsiaalset teavet;
 - k) investeerimisühing ja teenuseosutaja koostavad ja rakendavad situatsiooniplaani katastroofijärgseks taastuseks ja tagavarasüsteemide perioodiliseks testimiseks ning kohaldavad seda jätkuvalt, kui see on edasi antud funktsiooni, teenuse või tegevusega seoses vajalik;
 - l) investeerimisühing on taganud, et edasi antud funktsioonide või teenuste jätkuvus ja kvaliteet säilivad ka siis, kui tegevuse edasiandmine lõpetatakse, kas andes asjaomased funktsioonid ja teenused üle muule kolmandale isikule või täites ja osutades neid ise.
3. Investeerimisühingu ja teenuseosutaja õigused ja kohustused on selgelt jaotatud ja vormistatud kirjaliku lepinguna. Eelkõige säilitab investeerimisühing oma juhiste andmise ja lepingu lõpetamise õigused, oma õigused teabele ning oma õiguse kontrollida ja pääseda ligi dokumentidele ja äriruumidele. Lepinguga tagatakse, et tegevuse edasiandmine teenuseosutaja poolt toimub üksnes investeerimisühingu kirjalikul nõusolekul.
4. Kui investeerimisühing ja teenuseosutaja kuuluvad samasse gruppi, võib investeerimisühing käesoleva artikli ja artikli 32 täitmisel võtta arvesse seda, mil määral ühing teenuseosutajat kontrollib või saab tema tegevust mõjutada.
5. Investeerimisühingud teevad nõudmise korral pädevale asutusele kättesaadavaks kogu teabe, mis on vajalik, et asutus saaks teha järelevalvet selle üle, kas edasi antud funktsioonide täitmine vastab direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete nõuetele.

Artikkel 32

Kolmandates riikides paiknevad teenuseosutajad

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 ja artikli 16 lõike 5 esimene lõik)

1. Lisaks artiklis 31 sätestatud nõuetele tagab investeerimisühing juhul, kui ta annab klientidele osutatava portfelliavalitsemise investeerimisteenusega seotud funktsioonid edasi kolmandas riigis paiknevale teenuseosutajale, et täidetud on järgmised tingimused:
- a) teenuseosutajale on tema päritoluriigis antud tegevusluba või ta on registreeritud asjaomase teenuse osutamiseks ning pädev asutus teeb tema üle selles kolmandas riigis tõhusat järelevalvet;
 - b) investeerimisühingu pädeva asutuse ja teenuseosutaja järelevalveasutuse vahel kehtib asjakohane koostööleping.
2. Lõike 1 punktis b osutatud koostööleping tagab, et investeerimisühingu pädevatel asutustel on võimalik vähemalt:
- a) saada taotluse korral asjaomast teavet, mida on vaja nende järelevalveülesannete täitmiseks vastavalt direktiivile 2014/65/EL ja määrusele (EL) nr 600/2014;
 - b) saada juurdepääs kolmandas riigis hoitavatele dokumentidele, mis on olulised nende järelevalveülesannete täitmiseks;
 - c) saada võimalikult kiiresti kolmanda riigi järelevalveasutusest teavet direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete ning määruse (EL) nr 600/2014 nõuete võimaliku rikkumise uurimise eesmärgil;
 - d) teha koostööd seoses jõustamisega vastavalt kolmanda riigi järelevalveasutuse ja liidu pädevate asutuste suhtes kohaldatavale siseriiklikule ja rahvusvahelisele õigusele direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete ning asjaomase siseriikliku õiguse rikkumise korral.
3. Pädevad asutused avaldavad oma veebisaidil nimekirja kolmandates riikides paiknevatest järelevalveasutustest, kellega neil on lõike 1 punktis b osutatud koostööleping.

Pädevad asutused ajakohastavad enne käesoleva määruse kohaldamise alguse kuupäeva sõlmitud koostöölepingud kuue kuu jooksul alates sellest kuupäevast.

3. JAGU

Huvide konfliktid

Artikkel 33

Klienti kahjustada võivad huvide konfliktid

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ja artikkel 23)

Investeeringisühingud võtavad investeerimis- või kõrvalteenuste või nende kombinatsiooni osutamisest tulenevate kliendi huvisid kahjustada võivate huvide konfliktide liikide kindlaksmääramisel miinimumnõuetena arvesse seda, kas investeerimisühing, asjaomane isik või ühingu kontrollimisega otseselt või kaudselt seotud isik on mõnes järgmistest olukordadest kas tulenevalt investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisest või investeerimistegevusest või muul põhjusel:

- a) on tõenäoline, et ühing või kõnealune isik saab kliendi arvel rahalist kasu või väldib rahalist kahju;
- b) kliendile osutatud teenuse või kliendi nimel tehtud tehingu tulemuse puhul erinevad ühingu või kõnealuse isiku huvid kliendi huvidest;
- c) ühingul või kõnealusel isikul on rahaline või muu stiimul eelistada kliendi huvidele mõne teise kliendi või klientide grupi huve;
- d) ühing või kõnealune isik on tegev kliendiga samas ettevõtlusvaldkonnas;
- e) ühing või kõnealune isik saab muult isikult kui klient seoses kliendile osutatava teenusega hüvesid rahalise või mitterahalise hüve või teenuse näol.

Artikkel 34

Huvide konfliktide juhtimise poliitika

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ja artikkel 23)

1. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa huvide konfliktide juhtimise poliitika, mis on vormistatud kirjalikult ning sobib ühingu suuruse ja struktuuriga ning tema äritegevuse iseloomu, ulatuse ja keerukusega, ning kohaldavad seda jätkuvalt.

Kui ühing kuulub gruppi, siis võetakse kõnealuse poliitika puhul arvesse ka kõiki asjaolusid, millest ühing on või peaks olema teadlik ja millest võib tekkida grupi teiste liikmete struktuurist või äritegevusest tulenev huvide konflikt.

2. Lõike 1 kohaselt kehtestatud huvide konfliktide juhtimise poliitika sisu peab hõlmama järgmist:

- a) selles tuleb investeerimisühingu või tema nimel osutatavate ja tehtavate konkreetsete investeerimisteenuste ja -tegevuse ja kõrvalteenustega seoses kindlaks määrata asjaolud, millest tuleneb või võib tuleneda huvide konflikt, mis toob kaasa riski kahjustada ühe või enama kliendi huve;
- b) selles tuleb täpsustada menetlused, mida tuleb järgida, ja meetmed, mida tuleb võtta selliste konfliktide ärahoidmiseks või nendega toimetulekuks.

3. Lõike 2 punktis b osutatud menetlused ja meetmed töötatakse välja selliselt, et nendega on tagatud, et asjaomased isikud, kes on seotud erineva äritegevusega, millega kaasneb lõike 2 punktis a täpsustatud liiki huvide konflikt, viivad kõnealust tegevust ellu sellisel tasemel sõltumatusena, mis on investeerimisühingu ja tema grupi suuruse ja tegevuse ning klientide huvide kahjustamise riski suuruse seisukohast asjakohane.

Lõike 2 punkti b kohaldamisel peavad järgitavad menetlused ja vastuvõetavad meetmed hõlmama vähemalt järgmise loetelu selliseid punkte, mis on ühingu nõutava sõltumatus taseme tagamiseks vajalikud:

- a) tulemuslikud menetlused, millega vältida või kontrollida teabevahetust asjaomaste isikute vahel, kes on seotud tegevusega, millega kaasneb huvide konflikti risk, kui kõnealuse teabe vahetamine võib kahjustada ühe või enama kliendi huve;

- b) eraldi järelevalve selliste asjaomaste isikute üle, kelle põhiülesannete hulka kuulub selliste klientide nimel tegevuse elluviimine või sellistele klientidele teenuste osutamine, kelle huvid võivad konflikti sattuda, või kes muul moel esindavad erinevaid huve (sealhulgas ühingu huvid), mis võivad konflikti sattuda;
 - c) mis tahes otsese seose kõrvaldamine peamiselt ühe tegevusega tegelevate asjaomaste isikute ja peamiselt teise tegevusega tegelevate teiste asjaomaste isikute tasustamise või nende tegevuse tulemusel saadud tulude vahel, kui need tegevused võivad põhjustada huvide konflikti;
 - d) meetmed, millega takistada või piirata mis tahes isikul avaldamast ebakohast mõju sellele, mil viisil asjaomane isik investeerimisteenuseid või -tegevust või kõrvalteenuseid või -tegevust osutab või ellu viib;
 - e) meetmed, millega takistada või kontrollida asjaomase isiku samaaegset või järjestikust tegelemist eraldiseisvate investeerimisteenuste või -tegevuse või kõrvalteenuste või -tegevuse osutamise või elluviimisega, kui selline tegelemine nendega võib kahjustada huvide konfliktide nõuetekohast haldamist.
4. Investeerimisühingud tagavad, et direktiivi 2014/65/EL artikli 23 lõike 2 kohane teabe klientidele avaldamine on meede, mida kasutatakse üksnes äärmise abinõuna, kui investeerimisühingu kehtestatud tõhus organisatsiooniline või halduskord oma huvide konfliktide lahendamiseks kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 23 ei ole piisav, et tagada mõistliku kindlustundega kliendi huvide kahjustamise ohu ärahoidmine.

Teabe avaldamisel märgitakse selgelt, et investeerimisühingu kehtestatud organisatsiooniline või halduskord selle konflikti lahendamiseks ei ole piisav, et tagada mõistliku kindlustundega kliendi huvide kahjustamise ohu ärahoidmine. Avaldatakse ka selliste huvide konfliktide konkreetsed kirjeldused, mis tekivad investeerimis- ja/või kõrvalteenuste osutamisel, võttes arvesse selle kliendi olemust, kellele andmed avaldatakse. Kirjelduses selgitatakse huvide konfliktide üldist laadi ja allikaid, samuti klienti ohustavaid riske, mis tulenevad huvide konfliktist, ning nende riskide leevendamiseks astutud samme piisava üksikasjalikkusega, et võimaldada vastaval kliendil teha teadlikke otsuseid investeerimis- või kõrvalteenuse kohta, millega seoses huvide konflikt tekib.

5. Investeerimisühingud hindavad ja vaatavad korrapäraselt (vähemalt kord aastas) läbi vastavalt lõigetele 1–4 kehtestatud huvide konfliktide juhtimise poliitika ning võtavad kõik asjakohased meetmed puuduste kõrvaldamiseks. Liigset tuginemist huvide konfliktide avaldamisele loetakse investeerimisühingu huvide konfliktide juhtimise poliitikas puuduseks.

Artikkel 35

Kahjulikku huvide konflikti põhjustavate teenuste ja tegevuse arvestus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

Investeerimisühingud peavad arvestust sellist liiki investeerimis- ja kõrvalteenuste või investeerimistegevuse kohta, mida on osutatud või ellu viidud ühingu poolt või nimel ja mille puhul on tekkinud või käimasoleva teenuse osutamise või tegevuse puhul võib tekkida huvide konflikt, millega kaasneb risk kahjustada ühe või enama kliendi huve, ning ajakohastavad kõnealust arvestust regulaarselt.

Kõrgemale juhtkonnale esitatakse korrapäraselt ja vähemalt korra aastas kirjalikud aruanded selles artiklis osutatud olukordade kohta.

Artikkel 36

Investeerimisanalüüsid ja reklaamteated

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3)

1. Artikli 37 kohaldamisel on „investeerimisanalüüs“ analüüs või muu teave, mille alusel saab otseselt või kaudselt soovitada või välja pakkuda investeerimisstrateegia seoses ühe või mitme finantsinstrumendi või finantsinstrumendi emitendiga (sealhulgas turustuskanalitele või avalikkusele mõeldud mis tahes arvamus selliste instrumentide praeguse või tulevase väärtuse või hinna kohta), mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

- a) analüüsi või teavet nimetatakse investeerimisanalüüsiks või kirjeldatakse selle või sellele sarnase nimetusega või esitletakse muul viisil soovitusel esitatud küsimuste objektiivse ja sõltumatu selgitusena;

- b) kui kõnealuse soovitusel andis investeerimisühing kliendile, ei kujuta see endast investeerimisnõustamist direktiivi 2014/65/EL tähenduses.

2. Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punkti 35 kohast liiki soovitusel, mis ei vasta lõikes 1 esitatud tingimustele, käsitletakse direktiivile 2014/65/EL vastava reklaamteatena ning kõik soovitusel koostanud või seda levitavad investeerimisühingud tagavad, et see oleks selgesti sellisena määratletav.

Lisaks sellele tagavad ühingud, et mis tahes kõnealuses soovitusel (soovitus võib olla ka suuline) peab olema selge ja silmatorkav kinnitus selle kohta, et see ei ole koostatud õiguslike nõuete kohaselt, mille eesmärk on toetada investeerimisanalüüsi sõltumatust, ja et selle suhtes ei kohaldata mingit investeerimisanalüüsi levitamisele eelneva kauplemise keeldu.

Artikkel 37

Täiendavad organisatsioonilised nõuded seoses investeerimisanalüüsiga ja reklaamteadega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3)

1. Investeerimisühingud, kes kas omal või oma grupi liikmete vastutusel koostavad selliseid investeerimisanalüüse või korraldavad nende koostamist, mis on mõeldud seejärel ühingu klientidele või avalikkusele levitamiseks või mille neile seejärel levitamine on tõenäoline, tagavad kõikide artikli 34 lõikes 3 esitatud meetmete rakendamise investeerimisanalüüsi koostavate finantsanalüütikute või muude asjaomaste isikute suhtes, kelle kohustused või ärihuvid võivad sattuda vastuollu nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse.

Esimeses lõigus osutatud kohustusi kohaldatakse ka seoses artikli 36 lõikes 2 osutatud soovitusetega.

2. Lõike 1 esimeses lõigus osutatud investeerimisühingud rakendavad korda, mille eesmärk on tagada järgmiste tingimuste täitmine:

- a) finantsanalüütikud ja muud asjaomased isikud ei tee isiklike tehinguid ega kauple (muul viisil kui heauskelt ja tavapärase turutegemise käigus tegutsevate turutegijatena või täites kliendi omaalgatuslikku tehingukorraldust) ühegi teise isiku, sealhulgas investeerimisühingu nimel selliste finantsinstrumentidega, mille kohta investeerimisanalüüs on tehtud, või seotud finantsinstrumentidega, teades kõnealuse investeerimisanalüüsi tõenäolist ajastust või sisu, mis ei ole avalikkusele ega klientidele kättesaadav ja mida ei saa avalikkusele või klientidele kättesaadavast teabest kergelt järeldada, kuni investeerimisanalüüsi saajatel on olnud piisavalt võimalust selle alusel tegutseda;
- b) asjaoludel, mida punktis a ei käsitleta, ei tee finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsiga koostamisega tegelevad asjaomased isikud finantsinstrumentidega, mille kohta investeerimisanalüüs on tehtud, või seotud finantsinstrumentidega isiklike tehinguid, kui see on vastuolus kehtivate soovitusetega, välja arvatud erandlikel asjaoludel ja ühingu juriidilise või vastavuskontrolli funktsiooni täitja eelneva nõusoleku korral;
- c) esineb füüsiline eraldatus investeerimisanalüüsi koostamisel osalenud finantsanalüütikute ning teiste asjaomaste isikute vahel, kelle kohustused või ärihuvid võivad sattuda konflikti nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse, või kui seda ei peeta ühingu suuruse ja organisatsiooni ning tema tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse puhul asjakohaseks, siis asjakohaste alternatiivsete teabetöke seadmine ja rakendamine;
- d) investeerimisühingud, finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsiga koostamisega tegelevad asjaomased isikud ei võta vastu hüvesid isikutelt, kellel on investeerimisanalüüsi sisuga seoses olulised huvid;
- e) investeerimisühingud, finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsiga koostamisega tegelevad asjaomased isikud ei luba emitentidele soodsaid analüüsi tulemusi;

- f) emitentidel, muudel asjaomastel isikutel kui finantsanalüütikutel ja teistel isikutel ei ole lubatud enne investeerimisanalüüsi avaldamist tutvuda investeerimisanalüüsides projektidega analüüsis esitatud faktiliste andmete täpsuse kontrollimiseks või mis tahes muul eesmärgil kui ühingu juriidiliste kohustuste täitmise kontrollimiseks, kui projekt hõlmab soovitusi või sihthinda.

Käesolevas lõikes tähendab „seotud finantsinstrument“ finantsinstrumenti, mille hinda mõjutab oluliselt sellise teise finantsinstrumendi hinnadünaamika, mille kohta investeerimisanalüüs on koostatud, ja mis hõlmab selle teise finantsinstrumendi alusel sõlmitud tuletisinstrumente.

3. Investeerimisühingud, kes levitavad teise isiku koostatud investeerimisanalüüsi avalikkusele või klientidele, on vabastatud lõike 1 täitmisest, kui täidetud on järgmised kriteeriumid:

- a) investeerimisanalüüsi koostav isik ei kuulu investeerimisühinguga samasse gruppi;
- b) investeerimisühing ei muuda oluliselt investeerimisanalüüsis esitatud soovitusi;
- c) investeerimisühing ei esita investeerimisanalüüsi selliselt, nagu see oleks tema koostatud;
- d) investeerimisühing kontrollib, et analüüsi koostaja suhtes kohaldatakse asjaomase analüüsi koostamisega seoses nõudeid, mis on samaväärsed käesoleva määruse kohaste nõuetega, või et analüüsi koostaja on kehtestanud korra, millega sellised nõuded on ette nähtud.

Artikkel 38

Täiendavad üldnõuded seoses väärtpaberite emissiooni tagamise või väärtpaberite pakkumisega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Investeerimisühingud, mis pakuvad ettevõtte finantsstrateegia alast nõustamist, nagu on sätestatud I lisa B jao punktis 3, ja osutavad väärtpaberite emissiooni tagamise või finantsinstrumentide pakkumise teenust, rakendavad enne pakkumise haldamise volituse vastuvõtmist korda, et teavitada emitendist klienti järgmisest:

- a) ühingu pakutavad erinevad rahastamisvõimalused ning viide iga võimalusega seotud tehingukulude summale;
- b) pakkumise hinnakujundust käsitleva ettevõtte finantsnõustamise ajakava ja protsess;
- c) pakkumise esitamist käsitleva ettevõtte finantsnõustamise ajakava ja protsess;
- d) sihtinvestorite andmed, kellele ühing kavatseb finantsinstrumente pakkuda;
- e) finantsinstrumentide hinna ja jaotamise kohta ettevõtte finantsnõustamise pakkumisel osalevate asjaomaste isikute ametinimetused ja osakonnad ning
- f) ühingu kord selliste huvide konfliktide ärahoidmiseks või juhtimiseks, mis võivad tekkida siis, kui ühing emiteerib asjaomaseid finantsinstrumente oma investorist klientidele või enda nimel.

2. Investeerimisühingud rakendavad tsentraliseeritud protsessi, et tuvastada kõik ühingu väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumise toimingud ning registreerida see teave, ning mis sisaldab kuupäeva, millal äriühingut teavitati võimalikest väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumise toimingutest. Ühingud tuvastavad kõik võimalikud huvide konfliktid, mis tulenevad investeerimisühingu või grupi muust tegevusest, ning rakendavad asjakohast konfliktide juhtimise menetlust. Juhtudel, mil investeerimisühing ei saa lahendada huvide konflikti asjakohase menetluse rakendamise kaudu, ei osale investeerimisühing toimingus.

3. Täitmis- ja analüüsiteenuseid pakuvad ning väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumisega tegelevad investeerimisühingud tagavad piisava kontrolli, et lahendada võimalikud huvide konfliktid nende tegevuste ning oma eri klientide vahel, kes neid teenuseid kasutavad.

Artikkel 39

Täiendavad nõuded seoses finantsinstrumentide emiteerimisega seotud pakkumiste hinnakujundusega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Investeeringisühingud rakendavad süsteeme, kontrolli ja menetlusi, et tuvastada ning ära hoida või juhtida huvide konflikte, mis tekivad seoses emissiooni võimaliku üle- või alahindamisega või protsessi asjaomaste poolte kaasamisega. Investeeringisühingud kehtestavad, rakendavad ja kohaldavad eelkõige vähemalt sisekorda, et tagada mõlema järgmise tingimuse täitmine:
 - a) pakkumise hinnakujundus ei edenda teiste klientide ega ühingu enda huve viisil, mis võib olla konfliktis emitendist kliendi huvidega ning
 - b) sellise olukorra ärahoidmine või lahendamine, kus ühingu investorist klientidele teenuste osutamise eest vastutavad isikud osalevad otse selliste otsuste tegemisel, mis käsitlevad emitendist kliendile hinnakujunduse kohta pakutavat ettevõtte finantsnõustamist.
2. Investeeringisühingud annavad klientidele teavet selle kohta, kuidas määratakse kindlaks soovitud pakkumise hinna ja seonduvate tähtaegade kohta. Eelkõige teavitab ühing emitendist klienti ja kaasab ta seoses mis tahes riskimaandus- või stabiliseerimisstrateegiatega, mida ta kavatseb pakkumise suhtes kasutada, sealhulgas sellega, kuidas need strateegiad võivad mõjutada emitendist klientide huve. Pakkumisprotsessi jooksul astuvad ühingu ka kõik mõistlikud sammud, et hoida emitendist klienti kursis emissiooni hinnakujunduse arenguga.

Artikkel 40

Täiendavad nõuded seoses väärtpaberite pakkumisega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Finantsinstrumente pakkuvad investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa korra, et hoiduda väärtpaberite pakkumise kohta selliste soovitude andmisest, mida kohatult mõjutavad olemasolevad või tulevased suhted, ning kohaldavad seda jätkuvalt.
2. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa sisekorra, et ära hoida ja juhtida huvide konflikte, mis tekivad juhul, kui ühingu investorist klientidele teenuste osutamise eest vastutavad isikud osalevad otse selliste otsuste tegemisel, mis käsitlevad emitendist kliendile jaotamise kohta soovitude andmist, ning kohaldavad seda jätkuvalt.
3. Investeeringisühingud ei aktsepteeri ühtegi kolmanda isiku makset või hüve, kui see makse või hüve ei vasta direktiivi 2014/65/EL artiklis 24 sätestatud hüvede nõuetele. Eelkõige loetakse järgmised tavad nendele nõuetele mittevastavaks ja seega mitteaktsepteeritavaks:
 - a) jaotamine, mis tehakse ebaproportsionaalselt kõrgete tasude maksmise ajendamiseks mitteseotud teenuste eest, mida investeeringisühing osutab (ingl k *laddering*), näiteks investorist kliendi makstavad ebaproportsionaalselt kõrged teenus- või komisjonitasud või ebaproportsionaalselt suur ärimaht investorist kliendi makstava komisjonitasu tavapärasel tasemel emissiooni jaotamise saamise eest;
 - b) jaotamine, mis tehakse olemasoleva või potentsiaalse emitendist kliendi kõrgema juhtkonna liikmele või juhtivametnikule ettevõtte rahastamistegevuse tulevase või varasema võimaldamise eest (ingl k *spinning*);
 - c) jaotamine, mille selge või varjatud tingimus on tulevaste korralduste saamine või mis tahes muu teenuse ostmine investeeringisühingult investorist kliendi või mis tahes üksuse poolt, kus investor on juhtivametnik.
4. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad jaotamispoliitika, milles sätestatakse jaotamist käsitlevate soovitude koostamise protsess, ning kohaldavad seda jätkuvalt. Jaotamispoliitika esitatakse emitendist kliendile enne väärtpaberite pakkumise teenuste osutamises kokkuleppimist. Poliitikas sätestatakse asjakohane teave, mis on selles etapis kättesaadav, emissiooni kavandatava jaotamismetoodika kohta.
5. Investeeringisühingud kaasavad emitendist kliendi väärtpaberite pakkumise protsessi käsitlevatesse aruteludes, et ühing saaks mõista ja võtta arvesse kliendi huve ja eesmärgi. Investeeringisühing hangib tehingu jaoks emitendist kliendi nõusoleku oma kavandatavale jaotamisele kliendi liigi järgi vastavalt jaotamispoliitikale.

Artikkel 41

Täiendavad nõuded seoses nõustamise, turustamise ja investeerimisühingu väärtpaberite pakkumisega oma klientidele

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Investeerimisühingud rakendavad süsteeme, kontrolli ja menetlusi, et tuvastada ja lahendada huvide konflikte, mis tekivad investeerimisteenus pakkumisel investorist kliendile, et osaleda uues emissioonis, kui investeerimisühing saab komisjoni- või teenustasu või mis tahes rahalisi või mitterahalisi hüvesid seoses emissiooni korraldamisega. Kõik komisjoni- või teenustasud või rahalised või mitterahalised hüved peavad vastama direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõigete 7, 8 ja 9 nõuetele ja olema dokumenteeritud investeerimisühingu huvide konfliktide juhtimise poliitikas ning kajastuma ühingu hüvede korras.
2. Investeerimisühingud, kes osalevad enda või endaga samasse gruppi kuuluvate üksuste emiteeritud finantsinstrumentide pakkumisel oma klientidele, sealhulgas krediidasutuste korral oma olemasolevatele hoiustajatest klientidele või oma grupi üksuste hallatavatele investeerimisfondidele, kehtestavad ja rakendavad selge ja tõhusa korra võimalike huvide konfliktide tuvastamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks, mis ilmnevad seoses seda liiki tegevusega, ning kohaldavad seda jätkuvalt. Selles korras käsitletakse ka sellises tegevuses osalemast hoidumist, kus huvide konflikte ei saa nõuetekohaselt lahendada, et hoida ära kahjulik mõju klientidele.
3. Kui on nõutav huvide konflikti avalikustamine, peavad investeerimisühingud täitma artikli 34 lõike 4 nõudeid, mis hõlmavad sellise tegevusega kaasnevate huvide konfliktide laadi ja allikate selgitamist ning andmete esitamist selliste tavade seotud eririskide kohta, et võimaldada klientidel teha teadlik investeerimisotsus.
4. Investeerimisühingud, kes pakuvad enda või endaga samasse gruppi kuuluvate üksuste emiteeritud finantsinstrumente oma klientidele, ning neid instrumente on arvesse võetud usaldatavusnõuete arvutamisel, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/36/EL ⁽²⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/59/EL, ⁽³⁾ esitavad nendele klientidele täiendavat teavet, mis selgitab finantsinstrumendi ja pangahoiuste erinevusi tootluse, riski, likviidsuse ja kaitse poolest, mida pakutakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/49/EL ⁽⁴⁾.

Artikkel 42

Täiendavad nõuded seoses laenuvõtmise või -andmisega väärtpaberite emissiooni tagamise või väärtpaberite pakkumise kontekstis

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Kui mis tahes eelneva laenu või krediidi, mille investeerimisühing või temaga samasse gruppi kuuluv üksus on andnud emitendist kliendile, võib tagasi maksta emissiooni tuluga, siis peab investeerimisühing rakendama korda, et tuvastada ning hoida ära või lahendada selle tulemusena tekkida võivaid huvide konflikte.
2. Kui huvide konfliktide lahendamiseks kehtestatud kord osutub ebapiisavaks, et tagada emitendist kliendi kahjustamise riski ärahoidmine, avaldab investeerimisühing emitendist kliendile asjaomased huvide konfliktid, mis on tekkinud seoses nende või grupi üksuste tegevusega laenuandjana ning seoses nende väärtpaberite pakkumisega seotud tegevusega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

3. Investeeringisühingute huide konfliktide juhtimise poliitika nõuab teabe jagamist emitendi rahalise seisundi kohta laenuandjatena tegutsevate grupi üksustega, tingimusel, et sellega ei rikuta ühingu poolt kliendi huide kaitseks seatud teabetõkkeid.

Artikkel 43

Arvestuse pidamine seoses väärtpaberite emissiooni tagamise või väärtpaberite pakkumisega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

Investeeringisühingud peavad arvestust klientidelt saadud juhiste sisu ja aja kohta. Iga tegevuse puhul tehtud jaotamisotsuste arvestust peetakse selleks, et tagada täielik kontrolljälj klientide kontodel registreeritud muudatuste ja investeeringisühingult saadud suuniste vahel. Eelkõige on igale investorist kliendile tehtud lõplik jaotamine selgelt põhjendatud ja salvestatud. Täielik kontrolljälj emissiooni tagamise ja väärtpaberite pakkumise protsessis tehakse pädevatele asutustele nõudmise korral kättesaadavaks.

III PEATÜKK

INVESTEERINGISÜHINGUTE TEGEVUSTINGIMUSED

1. JAGU

Klientidele ja potentsiaalsetele klientidele esitatav teave

Artikkel 44

Õiglasel, selged ja mitteeeksitavad teabenõuded

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3)

1. Investeeringisühingud peavad tagama, et kogu teave (sealhulgas reklaamteated), mille nad on suunanud jae- või kutselistele klientidele või potentsiaalsetele jae- või kutselistele klientidele või mida nad levitavad selliselt, et see tõenäoliselt jõuab kõnealuste klientideni, vastab lõigetes 2–8 esitatud tingimustele.

2. Investeeringisühing tagab, et lõikes 1 osutatud teave vastab järgmistele tingimustele:

- a) teave hõlmab investeeringisühingu nime;
- b) teave on täpne ning annab alati õiglaselt ja silmatorkavalt märku mis tahes asjaomastest riskidest, kui viidatakse investeeringisühingust või finantsinstrumendist saadavale võimalikule kasule;
- c) teabe esitamisel kasutatakse asjaomastele riskidele viitamisel sellist kirjasuurust, mis on vähemalt võrdne kogu esitatava teabe valdava kirjasuurusega, samuti kujundust, mis tagab selle viite silmapaistvuse;
- d) teave on piisav selleks ja esitatud selliselt, et see oleks tõenäoliselt mõistetav sellise sihtrühma keskmisele liikmele, kellele see on suunatud või kes on tõenäoliselt selle saajaks;
- e) teabes ei varjata, vähendata ega muudeta ebaselgeks olulisi elemente, seisukohti ja hoiatusi;
- f) teave esitatakse järjepidevalt samas keeles kõikides esitatava teabe vormides ja turundusmaterjalides, mis antakse igale kliendile, välja arvatud juhul, kui klient on nõustunud saama teavet rohkem kui ühes keeles;
- g) teave on kasutatava suhtlusvahendi suhtes aja- ja asjakohane.

3. Kui teabega võrreldakse investeeringis- või kõrvalteenuseid, finantsinstrumente või neid osutavaid isikuid, tagavad investeeringisühingud järgmistele tingimustele täitmise:

- a) võrdlus on asjakohane ning esitatud õiglasel ja tasakaalustatud viisil;
- b) täpsustatud on võrdluseks kasutatud teabeallikad;
- c) näidatakse, millised olid võrdluse tegemiseks kasutatud peamised faktid ja eeldused.

4. Kui teabes on viidatud finantsinstrumendi, finantsindeksi või investeerimisteenuse varasemale tulemusele, tagavad investeerimisühingud järgmiste tingimuste täitmise:

- a) kõnealust viidet ei esitata teates kõige silmatorkavamana;
- b) teabes on esitatud asjakohane tulemust käsitlev teave viie eelneva aasta kohta või kui finantsinstrumenti on pakutud, finantsindeksit koostatud või investeerimisteenust osutatud alla viie aasta, siis kogu selle pakkumise, koostamise või osutamise aja kohta või sellise pikema perioodi kohta, nagu ühing otsustab, ning kõnealune tulemust käsitlev teave peab kõigil juhtudel põhinema tervetel 12-kuulistel perioodidel;
- c) vaatlusperiood ja teabe allikas on selgelt esitatud;
- d) teabes on esitatud selgesõnaline hoiatus selle kohta, et andmed kajastavad minevikku ja et varasem tulemus ei ole tulevase tulemuse usaldusväärne näitaja;
- e) kui viide põhineb arvandmetel, mis on esitatud muus valuutas kui selle liikmesriigi oma, mille resident on jaeklient või potentsiaalne jaeklient, näidatakse see valuuta selgelt ära ja lisatakse hoiatus selle kohta, et tulu võib valuutakursi kõikumise tõttu suureneda või väheneda;
- f) kui viide põhineb brutotulemusel, avaldatakse vahendustasude, teenustasude või muude tasude mõju.

5. Kui teave hõlmab modelleeritud varasemat tulemust või kui teabes on sellele viidatud, siis tagavad investeerimisühingud selle, et teave on finantsinstrumendi või finantsindeksiga seotud ning täidetud on järgmised tingimused:

- a) modelleeritud varasem tulemus põhineb ühe või mitme sellise finantsinstrumendi või finantsindeksi tegelikul varasemal tulemusel, mis on asjaomase finantsinstrumendiga samalaadne või olulisel määral samalaadne või on selle alusvaraks;
- b) punktis a osutatud tegeliku varasema tulemusega seoses on täidetud lõike 4 punktides a–c, e ja f esitatud tingimused;
- c) teabes on esitatud selgesõnaline hoiatus selle kohta, et andmed kajastavad modelleeritud varasemat tulemust ja et varasem tulemus ei ole tulevase tulemuse usaldusväärne näitaja.

6. Kui teabes on esitatud tulevase tulemuse prognoos, siis tagavad investeerimisühingud järgmiste tingimuste täitmise:

- a) teave ei põhine modelleeritud varasemal tulemusel ega viita sellele;
- b) teave tugineb mõistlikele eeldustele, mida toetavad objektiivsed andmed;
- c) kui teave põhineb brutotulemusel, avaldatakse vahendustasude, teenustasude või muude tasude mõju;
- d) teave põhineb tulemusestsenaariumidel eri turutingimuste puhul (nii negatiivsed kui ka positiivsed stsenaariumid) ning kajastab analüüsis hõlmatud teatavat liiki instrumentide laadi ja riske;
- e) teabes on esitatud selgesõnaline hoiatus selle kohta, et selline prognoos ei ole tulevase tulemuse usaldusväärne näitaja.

7. Kui teabes viidatakse konkreetsele maksukäsitlusele, peab teabes silmatorkaval viisil teada andma, et maksukäsitlus sõltub iga kliendiga seonduvatest individuaalsetest asjaoludest ja et see võib tulevikus muutuda.

8. Teabes ei tohi kasutada ühegi pädeva asutuse nime sellisel viisil, millest võiks järeldada, nagu oleks asjaomane asutus investeerimisühingu toodetele või teenustele kinnituse või heakskiidu andnud, ega viisil, millest võiks jääda selline mulje.

Artikkel 45

Klientide liigitusega seotud teave

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud teavitavad uusi kliente ja olemasolevaid kliente, kelle investeerimisühing on direktiivi 2014/65/EL nõuete kohaselt äsja liigitanud, sellest, et nad on liigitatud kas jae- või kutseliseks kliendiks või võrdseks vastaspooleks vastavalt kõnealusele direktiivile.

2. Investeeringisühtingud teavitavad kliente püsival andmekandjal kliendi õigustest taotleda enda teistsugust liigitamist ja teistsuguse liigitusega kaasneva võivatest piirangutest kliendi kaitstuse tasemes.
3. Investeeringisühtingud võivad kas oma algatusel või kliendi taotlusel kohelda klienti järgmiselt:
 - a) kas kutselise või jaekliendina, kui muul juhul võiks kõnealuse kliendi liigitada võrdseks vastaspooleks vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõikele 2;
 - b) jaekliendina, kui kõnealust klienti loetakse direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao kohaselt kutseliseks kliendiks.

Artikkel 46

Klientidele esitatava teabe üldnõuded

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeeringisühtingud esitavad piisava ajavaruga enne, kui investeeringis- või kõrvalteenuste osutamise leping on kliendi või potentsiaalse kliendi jaoks siduvaks muutunud, või enne seda, kui talle hakatakse kõnealuseid teenuseid osutama, olenevalt sellest, kumb toimub varem, kõnealusele kliendile või potentsiaalsele kliendile järgmise teabe:
 - a) mis tahes sellise lepingu tingimused;
 - b) artikli 47 kohaselt nõutav kõnealuse lepinguga või kõnealuste investeeringis- või kõrvalteenustega seonduv teave.
 2. Investeeringisühtingud esitavad piisava ajavaruga enne klientidele või potentsiaalsetele klientidele investeeringis- või kõrvalteenuste osutamist artiklite 47–50 kohase teabe.
 3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave esitatakse püsival andmekandjal või veebisaidil (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusega, et täidetud on artikli 3 lõikes 2 täpsustatud tingimused.
 4. Investeeringisühtingud teavitavad klienti piisava ajavaruga mis tahes olulistest muutustest artiklite 47–50 kohaselt esitatud teabes, mis seondub teenusega, mida ühing kõnealusele kliendile osutab. Kui teave, millega kõnealune teavitus seondub, oli esitatud püsival andmekandjal, esitatakse ka kõnealune teavitus püsival andmekandjal.
 5. Investeeringisühtingud tagavad reklaamteadetes esitatud teabe vastavuse mis tahes teabele, mille ühing on klientidele investeeringis- ja kõrvalteenuste osutamise käigus esitanud.
 6. Kui reklaamteates on esitatud järgmist laadi pakkumine või kutse ja täpsustatud vastamise viis või esitatud ankeet, millega vastuse võib saata, esitatakse reklaamteates selline artiklites 47–50 osutatud teave, mis on kõnealuse pakkumise või kutse puhul asjakohane:
 - a) pakkumine finantsinstrumendiga või investeeringis- ja kõrvalteenusega seonduva lepingu sõlmimiseks mis tahes isikuga, kes reklaamile vastab;
 - b) kutse mis tahes isikule, kes reklaamile vastab, esitada pakkumine finantsinstrumendiga või investeeringis- ja kõrvalteenusega seonduva lepingu sõlmimiseks.
- Esimest lõiku ei kohaldata, kui potentsiaalne klient peab reklaamteates esitatud pakkumisele või kutsele vastamiseks tutvuma muu dokumendi või muude dokumentidega, mis üksikult või koos sisaldavad seda teavet.

Artikkel 47

Klientidele ja potentsiaalsetele klientidele investeeringisühingu ja tema teenuste kohta esitatav teave

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeeringisühtingud esitavad klientidele või potentsiaalsetele klientidele vajaduse korral järgmise üldise teabe:
 - a) investeeringisühingu nimi ja aadress ning kontaktandmed, mis on vajalikud selleks, et klient saaks ühinguga tulemuslikult suhelda;
 - b) keel, milles klient võib investeeringisühinguga suhelda ja ühingult dokumente ja muud teavet saada;

- c) teabeedastusviisid, mida kasutatakse investeerimisühingu ja kliendi vahelises suhtluses ja mis vajaduse korral hõlmavad korralduste saatmise ja vastuvõtmise viise;
- d) kinnitus selle kohta, et investeerimisühing omab tegevusluba, ja asjaomase tegevusloa väljastanud pädeva asutuse nimi ja kontaktaadress;
- e) kui investeerimisühing tegutseb seotud vahendaja kaudu, siis asjakohane kinnitus selle kohta, milles tuleb täpsustada ka liikmesriik, kus kõnealune seotud vahendaja on registreeritud;
- f) teenuse osutamist käsitlevate, investeerimisühingu poolt vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 6 kliendile esitatavate aruannete iseloom, sagedus ja aeg;
- g) kui investeerimisühing hoiab kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid, siis kokkuvõtlik kirjeldus meetmetest, mida investeerimisühing rakendab kliendi varade kaitse tagamiseks, sealhulgas kokkuvõtlikud andmed mis tahes asjakohase investeringute ja hoiuste tagamise skeemi kohta, mida kohaldatakse ühingu suhtes tulenevalt tema tegevusest liikmesriigis;
- h) investeerimisühingu artikli 34 kohaselt rakendatava huvide konfliktide juhtimise poliitika kirjeldus, mille võib esitada kokkuvõtlikus vormis;
- i) kliendi nõudmise korral täiendavad andmed kõnealuse huvide konfliktide juhtimise poliitika kohta püsival andmekandjal või veebisaidil (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 sätestatud tingimused.

Punktides a–i loetletud teave esitatakse piisava ajavaruga enne klientidele või potentsiaalsetele klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist.

2. Selleks et kliendil, kellele teenust osutatakse, oleks võimalik ühingu tulemusi hinnata, rakendavad investeerimisühingud väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse osutamisel asjakohast hindamis- ja võrdlusmeetodit, näiteks asjakohast võrdlusalust, mis põhineb kliendi investeerimiseesmärkidel ja kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide liikidel.

3. Kui investeerimisühingud teevad ettepaneku väärtpaberiportfelli valitsemise teenuste osutamiseks kliendile või potentsiaalsele kliendile, siis esitavad nad talle lisaks lõike 1 kohaselt nõutavale teabele ka selle järgnevast teabest, mis on asjaomasel juhul asjakohane:

- a) teave kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide hindamise meetodi ja sageduse kohta;
- b) andmed kõigi kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide või vahendite või neist mingi osa suhtes rakendatava väärtpaberiportfelli valitsemise delegerimise kohta;
- c) täpsustus mis tahes võrdlusaluse kohta, mida kasutatakse kliendi portfelli tulemuse hindamisel;
- d) kliendi portfelli kuuluda võivate finantsinstrumentide liigid ja nende instrumentidega teha võidavate tehingute liigid, sealhulgas mis tahes piirangud;
- e) valitsemise eesmärgid, riski tase, mida tuleb arvesse võtta portfelli valitseja poolse väärtpaberiportfelli valitsemise rakendamises, ja väärtpaberiportfelli valitsemise mis tahes konkreetsed piirangud.

Punktides a–e loetletud teave esitatakse piisava ajavaruga enne klientidele või potentsiaalsetele klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist.

Artikkel 48

Teave finantsinstrumentide kohta

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud esitavad klientidele või potentsiaalsetele klientidele aegsasti enne investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist finantsinstrumentide laadi ja nendega seotud riskide üldise kirjelduse, võttes eelkõige arvesse seda, kas klient liigitub jae- või kutseliseks kliendiks või võrdseks vastaspooleks. See kirjeldus selgitab asjaomase konkreetset liiki instrumendi olemust, finantsinstrumendi toimimist ja tulemusi teistsugustel turutingimustel (sealhulgas nii positiivsetel kui ka negatiivsetel) ning konkreetselt seda liiki instrumendiga seotud riske põhjalikkusega, mis on piisav võimaldamaks kliendil teha teadlikke investeerimisotsuseid.

2. Kui see on konkreetset liiki instrumendi ning kliendi liigi ja teadmiste taseme puhul asjakohane, hõlmab lõikes 1 osutatud riskide kirjeldus järgmist:
 - a) asjaomast liiki finantsinstrumentidega seotud riskid, sealhulgas selgitus finantsvõimenduse ja selle mõju ning kogu investeeringu kaotamise riski kohta, sealhulgas emitendi maksejõuetuse või seonduvate sündmustega, nagu kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise seotud riskid;
 - b) asjaomaste instrumentide hinna volatiilsus ning võimalikud piirangud, mis on seatud juurdepääsetaval asjaomaste instrumentide turul;
 - c) teave kapitali väljavõtmise takistuste või piirangute kohta, näiteks mis võivad esineda mittelikviidsete finantsinstrumentide või kindlaksmääratud investeerimistähtajaga finantsinstrumentide korral, sealhulgas näited võimalike väljumismeetodite ja väljumise tagajärgede kohta, võimalikud piirangud ja hinnanguline tähtaeg finantsinstrumendi müügiks enne seda liiki finantsinstrumentidega tehtava tehingu esialgsete kulude hüvitamist;
 - d) asjaolu, et asjaomaste instrumentidega tehingute tegemisel võivad investori jaoks lisaks instrumentide soetamise kulule lisanduda rahalised kohustused ja muud täiendavad kohustused, sealhulgas tingimuslikud kohustused;
 - e) mis tahes tagatisenõuded või samalaadsed kohustused, mida kohaldatakse asjaomast liiki instrumentide suhtes.
3. Kui investeerimisühing esitab jaekliendile või potentsiaalsele jaekliendile teavet finantsinstrumendi kohta, mida parasjagu avalikkusele pakutakse, ja selle pakkumisega seoses on avaldatud prospekt vastavalt direktiivile 2003/71/EÜ, teavitab kõnealune ühing aegsasti enne investeerimis- või kõrvalteenuse osutamist klientidele või potentsiaalsetele klientidele neid sellest, kus kõnealune prospekt on avalikkusele kättesaadav.
4. Kui finantsinstrument koosneb kahest või enamast erinevast finantsinstrumendist või -teenusest, esitab investeerimisühing asjakohase kirjelduse finantsinstrumendi õigusliku laadi, selle instrumendi komponentide ja selle kohta, kuidas nende omavahelised mõjud investeeringu riske mõjutavad.
5. Finantsinstrumentide korral, mis hõlmavad tagatist või kapitalikaitset, esitab investeerimisühing kliendile või potentsiaalsele kliendile teavet selle tagatise või kapitalikaitse ulatuse ja laadi kohta. Kui tagatise annab kolmas isik, peab tagatise kohta esitatav teave sisaldama piisavalt üksikasjalikke andmeid garandi ja tagatise kohta, et kliendil või potentsiaalsel kliendil oleks võimalik tagatist õiglaselt hinnata.

Artikkel 49

Kliendi finantsinstrumentide või kliendi vahendite kaitsmisega seotud teave

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Finantsinstrumente või klientidele kuuluvaid vahendeid hoidvad investeerimisühingud esitavad neile klientidele või potentsiaalsetele klientidele sellise lõigetes 2–7 täpsustatud teabe, nagu on asjakohane.
2. Investeerimisühing teavitab klienti või potentsiaalset klienti sellest, kui kõnealuse kliendi finantsinstrumente või vahendeid võib investeerimisühingu nimel hoida kolmas isik, ja investeerimisühingu riigi õiguse kohasest vastutusest selle kolmanda isiku mis tahes tegude või tegematajätmistest eest ning sellest, mis tagajärjed kõnealuse kolmanda isiku maksejõuetusega kliendi jaoks kaasnevad.
3. Kui kliendi või potentsiaalse kliendi finantsinstrumente võib kolmas isik hoida esindajakontol (kui see on riigi õigusega lubatud), teavitab investeerimisühing klienti sellest asjaolust ja esitab talle selgesõnalise hoiatuse sellest tulenevate riskide kohta.
4. Kui riigi õiguse kohaselt ei ole võimalik kolmanda isiku juures hoitavaid kliendi finantsinstrumente eristada kõnealusele kolmandale isikule või investeerimisühingule kuuluvatest finantsinstrumentidest, teavitab investeerimisühing klienti või potentsiaalset klienti sellest ja esitab talle selgesõnalise hoiatuse sellest tulenevate riskide kohta.
5. Investeerimisühing teavitab klienti või potentsiaalset klienti sellest, kui kontode suhtes, millel kõnealuse kliendi finantsinstrumente või vahendeid hoitakse, kohaldatakse või hakatakse edaspidi kohaldama muu jurisdiktsiooni õigust kui liikmesriigi oma, ja märgib, et kliendi või potentsiaalse kliendi kõnealuste finantsinstrumentide või vahenditega seonduvad õigused võivad seetõttu olla erinevad.

6. Investeeringisühing teavitab klienti kõigist väärtpaberitega seotud õigustest, mis ühingul on või võivad olla kliendi finantsinstrumentide või vahenditega seoses, ja nende tingimustest, ning kõnealuste finantsinstrumentide või vahenditega seonduvatest tasaarveldamise õigustest. Vajaduse korral teavitab investeeringisühing klienti ka asjaolust, et depositeerimisel võivad olla kõnealuste instrumentide või varadega seoses väärtpaberitega seotud õigused või tasaarvestamise õigus.

7. Investeeringisühing peab enne lepingute sõlmimist väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks seoses finantsinstrumentidega, mida ta hoiab kliendi nimel, või enne selliste finantsinstrumentide muul viisil oma arvel või mõne teise kliendi arvel kasutamist esitama kliendile piisava ajavaruga enne kõnealuste finantsinstrumentide kasutamist püsival andmekandjal selge, täieliku ja täpse teabe, mis käsitleb kõnealuste finantsinstrumentide kasutamisega seonduvaid investeeringisühingu kohustusi ja vastutust, sealhulgas nende tagastamise tingimused, ja kaasnevaid riske.

Artikkel 50

Teave kulude ja nendega seotud tasude kohta

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Klientidele kõikide kulude ja tasude kohta vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4 teabe andmise eesmärgil täidavad investeeringisühingud lõigetes 2–10 sätestatud üksikasjalikke nõudeid.

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 4 sätestatud kohustuste täitmist, on kutseliste klientidele investeerimisteenuseid osutavatel investeerimisühingutel õigus leppida nende klientidega kokku käesolevas artiklis sätestatud üksikasjalike nõuete piiratud kohaldamises. Investeeringisühingutel ei ole lubatud selliseid piiranguid kokku leppida, kui osutatakse investeerimisenõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid või kui osutatavast investeerimisteenusest olenemata sisaldavad asjaomased finantsinstrumendid tuletisinstrumenti.

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 4 sätestatud kohustuste täitmist, on võrdsetele vastaspooltele investeerimisteenuseid osutavatel investeerimisühingutel õigus leppida kokku käesolevas artiklis sätestatud üksikasjalike nõuete piiratud kohaldamises, välja arvatud juhul, kui osutatavast investeerimisteenusest olenemata hõlmavad asjaomased finantsinstrumendid tuletisinstrumenti ning võrdne vastaspool kavatseb neid oma klientidele pakkuda.

2. Klientidele kulude ja tasude kohta eelnevalt ja tagantjärele teabe avaldamiseks liidavad investeeringisühingud kokku järgmise:

- a) kõik kulud ja seonduvad tasud, mida võtavad investeeringisühing või teised isikud, kui klient on suunatud selliste teiste isikute juurde, kliendile osutatud investeerimisteenus(t)e ja/või kõrvalteenuste eest ning
- b) kõik kulud ja seonduvad tasud, mis on seotud finantsinstrumentide koostamise ja haldamisega.

Punktides a ja b osutatud kulud on loetletud käesoleva määruse II lisas. Punkti a kohaldamisel esitatakse investeerimisühingute poolt seoses kliendile osutatud investeerimisteenusega saadud kolmandate isikute maksed eraldi ning kogukulud ja -tasud liidetakse kokku ja esitatakse nii rahalise summana kui ka protsendina.

3. Kui mis tahes osa kogukuludest ja -tasudest makstakse välisvaluutas või kujutab endast välisvaluutas väljendatud summat, siis lisavad investeeringisühingud märke asjaomase valuuta ning kohaldatavate vahetuskursside ja konverteerimiskulude kohta. Investeeringisühingud teavitavad ka maksmise või muu täitmise korrast.

4. Seoses toote kulude ja tasude avaldamisega, mis ei ole hõlmatud eurofondide investorile esitatava põhiteabega, arvutavad ja avaldavad investeeringisühingud need kulud näiteks eurofondide fondivalitsejatega koostöös, et saada asjakohast teavet.

5. Kohustus esitada aegsasti ja eelnevalt kõik andmed finantsinstrumendi ning osutatud investeerimis- või kõrvalteenusega seotud kogukulude ja -tasude kohta kehtib investeerimisühingute suhtes järgmistes olukordades:

- a) kui investeerimisühing soovib või turustab klientidele finantsinstrumente või

b) kui investeerimisteenuseid osutav investeerimisühing peab esitama klientidele seoses asjaomaste finantsinstrumentidega vastavalt asjakohastele liidu õigusaktidele eurofondide investoritele esitatava põhiteabe või kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete põhiteabedokumendi.

6. Investeerimisühingud, mis ei soovita ega turusta kliendile finantsinstrumenti või ei ole kohustatud esitama kliendile investoritele esitatavat põhiteavet ega põhiteabedokumenti vastavalt asjakohastele liidu õigusaktidele, teavitavad oma kliente kõikidest investeeringu ja/või osutatud kõrvalteenusega seotud kuludest ja tasudest.

7. Kui kliendile osutab investeerimis- või kõrvalteenuseid rohkem kui üks investeerimisühing, esitab iga investeerimisühing teavet tema osutatud investeerimis- või kõrvalteenuste kulude kohta. Investeerimisühing, mis soovib või turustab oma klientidele teise ühingu osutatud teenuseid, liidab oma teenuste kulud ja tasud kokku teise ühingu osutatud teenuste kulude ja tasudega. Investeerimisühing võtab arvesse teiste ühingute poolt muude investeerimis- või kõrvalteenuste osutamise seotud kulusid ja tasusid, kui ta on suunanud kliendi nende teiste ühingute juurde.

8. Kulude ja tasude eelneval arvutamisel kasutavad investeerimisühingud eeldatavate kulude ja tasude alusena tegelikult ilmnunud kulusid. Kui tegelikud kulud ei ole kättesaadavad, koostab investeerimisühing nende kulude mõistlikud hinnangud. Investeerimisühingud vaatavad läbi eelnevad eeldused, mis põhinevad järgneval kogemusel, ning kohandavad vajaduse korral neid eeldusi.

9. Investeerimisühingud esitavad igal aastal tagantjärele teabe kõikide kulude ja tasude kohta, mis on seotud nii finantsinstrumendi/finantsinstrumentide kui ka investeerimis- ja kõrvalteenus(t)ega, kui nad on soovitanud või turustanud finantsinstrumenti/finantsinstrumente või esitanud kliendile põhiteabedokumendi / investorile esitatava põhiteabe seoses finantsinstrumendi/finantsinstrumentidega ning neil on või on olnud kliendiga jätkuv side aasta jooksul. See teave põhineb kantud kuludel ja esitatakse isikustatult.

Investeerimisühingud võivad otsustada esitada selle kokkuvõtliku teabe investeerimisteenuste ja finantsinstrumentide kulude ja tasude kohta koos klientidele esitatavate olemasolevate perioodiliste aruannetega.

10. Investeerimisühingud esitavad investeerimisteenuste osutamisel oma klientidele näited, mis viitavad kulude kumulatiivsele mõjule tootlusele. Need näited esitatakse nii eelnevalt kui ka tagantjärele. Investeerimisühingud tagavad, et näited vastavad järgmistele nõuetele:

- a) näited kujutavad kogukulude ja -tasude mõju investeeringu tootlusele;
- b) näited kujutavad eeldatavat kulude tõusu või kõikumist ning
- c) näitele lisatakse näite kirjeldus.

Artikkel 51

Kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ ja määrusega (EL) nr 1286/2014 esitatav teave

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

Ühisinvesteeringusettevõtjate või kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete osakuid turustavad investeerimisühingud teavitavad oma kliente täiendavalt mis tahes muudest kuludest ja seonduvatest tasudest, mis on seotud tootega, mis ei pruugi olla esitatud eurofondide investoritele esitatavas põhiteabes või kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete põhiteabedokumendis, ning kulude ja tasude kohta, mis on seotud investeerimisteenuste osutamisega seoses selle finantsinstrumendiga.

2. JAGU

Investeerimisnõustamine

Artikkel 52

Investeerimisnõustamist käsitlev teave

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud selgitavad selgel ja arusaadaval viisil, kas ja miks kvalifitseerub investeerimisnõustamine sõltumatuks või mittesõltumatuks, ning kohaldatavate piirangute laadi, sealhulgas sõltumatut investeerimisnõustamist pakkudes hüvede vastuvõtmise ja saamise keeldu.

Kui nõu pakutakse või antakse samale kliendile nii sõltumatult kui ka mittesõltumatult, selgitavad investeerimisühingud mõlema teenuse ulatust, et investorid mõistaksid nende erinevusi, ega esitle end kogu tegevuse puhul sõltumatu investeerimisnõustajana. Ühingud ei tõsta oma klientidega suheldes liigselt esile oma sõltumatuid investeerimisnõustamise teenuseid võrreldes mittesõltumatute investeerimisteenustega.

2. Sõltumatul või mittesõltumatul viisil investeerimisnõustamist pakkuvad investeerimisühingud selgitavad kliendile nende finantsinstrumentide valikut, mida võib soovitada, sealhulgas investeerimisühingu suhet instrumentide emitentide või pakkujatega.

3. Investeerimisühingud kirjeldavad asjaomaste finantsinstrumentide liike, finantsinstrumentide valikut ja iga instrumendi liigi puhul analüüsitud pakkujaid vastavalt teenuse ulatusele ning kirjeldavad sõltumatut nõu andes seda, kuidas osutatud teenus vastab sõltumatu investeerimisnõustamise pakkumisele, ning tegureid, mida on arvesse võetud investeerimisühingu kasutatud valikuprotsessis, et soovitada finantsinstrumente, näiteks finantsinstrumentide riske, kulusid ja keerukust.

4. Kui sõltumatut investeerimisnõustamist pakkuva investeerimisühingu hinnatud finantsinstrumentide valik hõlmab investeerimisühingu enda finantsinstrumente või finantsinstrumente, mille on emiteerinud või mida pakuvad investeerimisühinguga tihedaid seoseid või mis tahes muud lähedast õiguslikku või majanduslikku suhet omavad üksused, samuti muud emitendid või pakkujad, mis ei ole ühendatud ega seotud, eristab investeerimisühing iga finantsinstrumendi liigi puhul temaga seoseid mitte omavate üksuste emiteeritud või pakutud finantsinstrumentide valikut.

5. Investeerimisühingud, mis pakuvad vastavalt artikli 54 lõikele 12 antud soovitude sobivuse perioodilist hindamist, avaldavad kõik järgmised andmed:

- a) sobivuse perioodilise hindamise sagedus ja ulatus ning vajaduse korral selle hinnangu käivitavad tingimused;
- b) ulatus, milles varem kogutud teavet tuleb uuesti hinnata ning
- c) ajakohastatud soovitude kliendile edastamise viis.

Artikkel 53

Sõltumatu investeerimisnõustamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõiked 4 ja 7)

1. Sõltumatut investeerimisnõustamist pakkuvad investeerimisühingud määravad kindlaks ja rakendavad valikuprotsessi, et hinnata ja võrrelda turul kättesaadavate finantsinstrumentide piisavat valikut vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 7 punktile a. Valikuprotsess koosneb järgmistest elementidest:

- a) vaadeldavate finantsinstrumentide arv ja valik on sõltumatu investeerimisnõustaja pakutud investeerimisnõustamise teenuste ulatusega proportsionaalne;
- b) vaadeldavate finantsinstrumentide arv ja valik on turul kättesaadavaid finantsinstrumente piisavalt esindav;
- c) investeerimisühingu enda või temaga tihedalt seotud üksuste emiteeritud finantsinstrumentide kogus on proportsionaalne vaadeldavate finantsinstrumentide kogusummaga ning
- d) eri finantsinstrumentide valiku kriteeriumid hõlmavad kõiki asjakohaseid aspekte, nagu riskid, kulud ja keerukus ning investeerimisühingu klientide omadused, ning tagavad, et soovitada lubatud instrumentide valik ei ole kallutatud.

Kui selline võrdlus ei ole ärimudeli või osutatava teenuse asjaomase ulatuse tõttu võimalik, ei esitle investeerimisnõustamist pakkuva investeerimisühingu end sõltumatuna.

2. Sõltumatut investeerimisnõustamist pakkuva investeerimisühingu, mis keskendub finantsinstrumentide teatavatele kategooriatele või kindlale valikule, vastab järgmistele nõuetele:

- a) ühing turundab end viisil, mille eesmärk on leida üksnes selliseid kliente, kes eelistavad nende finantsinstrumentide kategooriaid või valikut;

- b) ühing nõuab, et kliendid osutaksid, et nad on huvitatud üksnes kindlasse finantsinstrumentide kategooriasse või valikusse investeerimisest ning
- c) enne teenuse osutamist tagab ühing, et tema teenus on iga uue kliendi puhul asjakohane selle alusel, et tema ärimudel sobib kliendi vajaduste ja eesmärkidega, ning finantsinstrumentide valik on kliendi jaoks sobiv. Kui see ei ole nii, siis ei osuta ühing kliendile seda teenust.
3. Nii sõltumatut kui ka mittesõltumatut investeerimishindamist pakkuv investeerimisühing täidab järgmisi kohustusi:
- a) investeerimisühing on aegsasti enne oma teenuste osutamist teavitanud oma kliente püsival andmekandjal sellest, kas nõustamine on sõltumatu või mittesõltumatu vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 4 punktile a ja asjaomastele rakendusmeetmetele;
- b) investeerimisühing on esitlenud end selliste teenuste puhul sõltumatuna, mille puhul ta pakub sõltumatut investeerimishindamist;
- c) investeerimisühingud kohaldavad piisavaid organisatsioonilisi nõudeid ja kontrolli, et tagada mõlemat liiki nõustamisteenus ja nõustajate selge eraldatus teineteisest ning see, et kliente ei aeta tõenäoliselt segadusse neile pakutava nõustamise liigi suhtes ning et neile pakutava nõustamise liik on nende jaoks asjakohane. Investeerimisühing ei luba füüsilisel isikul pakkuda nii sõltumatut kui ka mittesõltumatut nõustamist.

3. JAGU

Sobivuse ja asjakohasuse hindamine

Artikkel 54

Sobivuse hindamine ja sobivuse aruanded

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 2)

1. Investeerimisühingud ei või tekitada mingit ebaselgust ega segadust oma protsessi jooksul kehtivate kohustuste suhtes, kui nad hindavad investeerimisteenusete või finantsinstrumentide sobivust vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 2. Sobivuse hindamisel teavitab ühing kliente või potentsiaalseid kliente selgelt ja lihtsalt sellest, et sobivuse hindamise põhjus on võimaldada ühingul tegutseda kliendi parimates huvides.

Kui investeerimishindamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid osutatakse täielikult või osaliselt automaatselt või poolautomaatselt süsteemi kaudu, siis lasub sobivuse hindamise läbiviimise kohustus teenust osutaval investeerimisühingul ning isikliku soovitusel või kauplemisotsuse tegemisel elektroonilise süsteemi kasutamine seda ei vähenda.

2. Investeerimisühingud määravad kindlaks selle, millises ulatuses tuleb klientidelt teavet koguda, arvestades kõiki nendele klientidele osutatavate investeerimishindamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuste omadusi. Investeerimisühingud saavad klientidelt või potentsiaalsetelt klientidelt sellist teavet, mis on ühingule vajalik, et mõista kliendiga seonduvaid põhilisi asjaolusid ja omada osutatava teenuse laadi ja ulatust nõuetekohaselt arvesse võttes mõistlikku alust, et määrata kindlaks, kas konkreetne tehing, mida soovitakse või mis sõlmitakse väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse osutamise raames, vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) tehing vastab asjaomase kliendi investeerimiseesmärkidele, sealhulgas kliendi riskitaluvusele;
- b) klient suudab rahaliselt võtta tehinguga seonduvaid mis tahes investeerimisriske, mis on vastavuses tema investeerimiseesmärkidega;
- c) kliendil on vajalikud kogemused ja teadmised, et mõista tehinguga või tema portfelli valitsemisega kaasnevaid riske.
3. Kutselisele kliendile investeerimisteenus osutamisel on investeerimisühingul õigus eeldada, et kliendil on seoses nende toodete, tehingute ja teenustega, mille puhul ta on kutseliseks kliendiks liigitatud, lõike 2 punktis c nimetatud vajalik teadmiste ja kogemuste tase.

Kui investeerimisteenus seisneb direktiivi 2014/65/EL II lisa 1. jao kohases kutselisele kliendile investeerimishindamise pakkimises, on investeerimisühingul lõike 2 punkti b kohaldamisel õigus eeldada, et klient on võimeline võtma rahaliselt mis tahes seonduvaid investeerimisriske, mis on kooskõlas asjaomase kliendi investeerimiseesmärkidega.

4. Kliendi või potentsiaalse kliendi rahalist olukorda käsitlev teave hõlmab vajaduse korral teavet tema regulaarse sissetuleku allika ja suuruse, tema varade, sealhulgas likviidsete varade, investeeringute ja kinnisvara ning regulaarsete finantskohustuste kohta.

5. Kliendi või potentsiaalse kliendi investeerimiseesmärke käsitlev teave hõlmab vajaduse korral teavet selle kohta, kui kaua klient soovib investeeringut hoida, ning riski võtmise eelistuste, riskiprofiili ja investeeringu eesmärgi kohta.

6. Kui klient on juriidiline isik või kahest või enamast füüsilisest isikust koosnev rühm, kus üht või enamat füüsilist isikut esindab teine füüsiline isik, kehtestab ja rakendab investeerimisühing poliitika selle kohta, kelle suhtes tuleks läbi viia sobivuse hindamine ning kuidas see hindamine praktikas toimub, sealhulgas kellelt tuleks koguda teavet teadmiste ja kogemuste, rahalise olukorra ja investeerimiseesmärkide kohta. Investeerimisühing koostab selle poliitika kohta dokumendi.

Kui füüsilist isikut esindab teine füüsiline isik või kui juriidilist isikut, kes on soovinud kutselise kliendina kohtlemist vastavalt direktiivi 2014/65/EL II lisa 2. jaole, tuleb vaadelda sobivuse hindamise eesmärgil, siis võetakse rahalise olukorra ja investeerimiseesmärkidena arvesse juriidilise isiku olukorda ja eesmärke või füüsilise isiku korral aluseks oleva kliendi ja mitte esindaja olukorda ja eesmärke. Teadmiste ja kogemustena võetakse arvesse füüsilise isiku esindaja või aluseks oleva kliendi nimel tehinguid tegema volitatud isiku teadmisi ja kogemusi.

7. Investeerimisühingud astuvad mõistlikke samme, et tagada oma klientide või potentsiaalsete klientide kohta kogutava teabe usaldusväärsus. See hõlmab järgmist, ent ei piirdu sellega:

- a) tagatakse, et kliendid on teadlikud täpse ja ajakohase teabe andmise olulisusest;
- b) tagatakse, et kõik töövahendid, nagu riskihindamisprofiilide koostamise vahendid või kliendi teadmiste ja kogemuste hindamise vahendid, mida kasutatakse sobivuse hindamise protsessis, on eesmärgipärased ja asjakohaselt kavandatud nende klientide puhul kasutamiseks, seejuures tehakse piirangud kindlaks ja neid leevendatakse aktiivselt sobivuse hindamise protsessi kaudu;
- c) tagatakse, et protsessis kasutatud küsimused on klientide jaoks tõenäoliselt arusaadavad, kajastavad täpselt kliendi eesmärke ja vajadusi ning sobivuse hindamiseks vajalikku teavet ning
- d) võetakse vajaduse korral meetmeid, et tagada klienditeabe järjepidevus, näiteks analüüsides seda, kas klientide antavas teabes on ilmselgeid ebatäpsusi.

Investeerimisühingud, millel on kliendiga pidev suhe, näiteks pakkudes pidevat nõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenust, omavad ja on võimelised tõendama asjakohast poliitikat ja menetlust, et omada asja- ja ajakohast teavet klientide kohta määral, mis on vajalik lõike 2 kohaste nõuete täitmiseks.

8. Kui investeerimisnõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse pakkumisel ei saa investeerimisühing kliendilt või potentsiaalselt kliendilt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikes 2 nõutud teavet, ei soovita investeerimisühing sellele kliendile või potentsiaalsele kliendile investeerimisteenuseid ega finantsinstrumente.

9. Investeerimisühingud rakendavad piisavat poliitikat ja korda (ning on võimelised seda tõendama), et tagada, et nad mõistavad nende klientidele valitud investeerimisteenuste ja finantsinstrumentide laadi, omadusi, sealhulgas kulusid ja riske ning et nad hindavad, võttes samal ajal arvesse kulusid ja keerukust, kas samaväärsed investeerimisteenused või finantsinstrumendid võivad vastata nende kliendi profiilile.

10. Investeerimisnõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse pakkumisel ei anna investeerimisühing soovitusi ega otsusta kaubelda, kui ükski teenus või instrument ei ole kliendi jaoks sobiv.

11. Pakkudes investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid, mis hõlmavad investeeringute üleminekuid kas instrumendi müümise või ostmise kaudu või kasutades õigust teha olemasoleva instrumendiga seotud muudatus, koguvad investeerimisühingud kogu vajaliku teabe kliendi olemasolevate investeeringute ja soovitatavate uute investeeringute kohta ning analüüsivad ülemineku kulusid ja kasu, nii et nad on võimelised mõistlikult näitama, et vahetusest saadav kasu on kuludest suurem.

12. Investeeringisnõustamist pakkudes esitavad investeeringisühingud jaekliendile aruande, mis hõlmab pakutud nõustamise kokkuvõtet ning seda, kuidas on antud soovitus jaekliendile sobiv, sealhulgas seda, kuidas see vastab kliendi eesmärkidele ja isiklikele asjaoludele seoses nõutava investeeringu tähtsuse, kliendi teadmiste ja kogemuste ning kliendi suhtumisega riski ja suutlikkusega kanda kahjumit.

Investeeringisühingud juhivad klientide tähelepanu ja osutavad sobivuse aruande teabes sellele, kas soovitatud teenused või instrumendid võivad nõuda seda, et klient vajab oma korralduse korrapärast läbivaatamist.

Kui investeeringisühing osutab teenust, mis hõlmab korrapäraseid sobivuse hindamisi ja aruandeid, võivad esialgse teenuse kasutuselevõtule järgnevad aruanded hõlmata üksnes asjaomaste teenuste või instrumentide ja/või kliendi asjaolude muudatusi ning neis ei pruugi korrata kõiki esimese aruande üksikasju.

13. Korrapärast sobivuse hindamist pakkuvad investeeringisühingud peavad teenuse edendamise eesmärgil vaatama antud soovitude sobivuse üle vähemalt kord aastas. Selle hindamise sagedust suurendatakse olenevalt kliendi riskiprofiilist ja soovitatud finantsinstrumentide liigist.

Artikkel 55

Sobivuse ja asjakohasuse hindamisel rakendatavad sätted

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 2 ja artikli 25 lõige 3)

1. Investeeringisühingud tagavad, et teave kliendi või potentsiaalse kliendi teadmiste ja kogemuste kohta investeeringu valdkonnas hõlmab järgnevat sel määral, mil see on asjakohane kliendi olemuse, osutatava teenuse olemuse ja ulatuse, kavandatava toote või tehingu liigi ning nende keerukuse ja nendega kaasnevate riskide seisukohast:

- a) nende teenuste, tehingute ja finantsinstrumentide liigid, mida klient tunneb;
- b) kliendi finantsinstrumentidega tehtavate tehingute laad, maht ja sagedus ning ajavahemik, mille jooksul need on tehtud;
- c) kliendi või potentsiaalse kliendi haridustase ja elukutse või asjakohane varasem elukutse.

2. Investeeringisühing ei tohi piirata kliendi või potentsiaalse kliendi poolt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõigetes 2 ja 3 nõutava teabe esitamist.

3. Investeeringisühingul on õigus tugineda oma klientide või potentsiaalsete klientide esitatavale teabele, välja arvatud juhul, kui ühing on teadlik või peaks olema teadlik sellest, et teave on ilmselgelt aegunud, ebatäpne või mittetäielik.

Artikkel 56

Asjakohasuse hindamine ja seonduvad andmete säilitamise kohustused

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 3 ja artikli 25 lõige 5)

1. Investeeringisühingud peavad selle hindamisel, kas direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikes 3 osutatud investeeringisühing on kliendi jaoks asjakohane, tegema kindlaks, kas kliendil on vajalikud teadmised ja kogemused, et mõista pakutava või nõutava toote või investeeringisühinguga kaasnevaid riske.

Investeeringisühingul on õigus eeldada, et kutselisel kliendil on vajalikud teadmised ja kogemused, mõistmaks nende konkreetsete investeeringisühingute või tehingute või tehingu- või tooteliikidega kaasnevaid riske, mille puhul ta on liigitatud kutseliseks kliendiks.

2. Investeeringisühingud säilitavad läbiviidud asjakohasuse hindamise andmed, mis hõlmavad järgmist:

- a) asjakohasuse hindamise tulemus;

- b) kõik kliendile antud hoiatused, kui investeerimisteenust või -toodet hinnati kliendi jaoks potentsiaalselt ebasobivaks; kas klient soovis tehingut hoiatusest hoolimata jätkata ning, vajaduse korral, kas ühing aktsepteeris kliendi soovi tehinguga jätkata;
- c) kõik kliendile antud hoiatused, kui klient ei esitanud piisavaid andmeid, et ühing saaks asjakohasuse hindamise läbi viia; kas klient soovis tehingut sellest hoiatusest hoolimata jätkata ning, vajaduse korral, kas ühing aktsepteeris kliendi soovi tehinguga jätkata.

Artikkel 57

Lihtinstrumentidega seotud teenuste osutamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 4)

Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 4 punktis a selgelt nimetatud finantsinstrumenti käsitletakse direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 4 punkti a alapunkti vi kohaldamisel lihtinstrumendina, kui see vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) see ei kuulu direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunkti c ega I lisa C jao punktide 4–11 kohaldamisalasse;
- b) on olemas sagedased võimalused instrumendi võõrandamiseks, lunastamiseks või muul moel realiseerimiseks turuosalistele avalikult teadaolevate hindadega, mis on kas turuhinnad või hinnad, mille on kättesaadavaks teinud või valideerinud emitendist sõltumatud hindamissüsteemid;
- c) instrumendiga ei kaasne kliendi jaoks ühtegi tegelikku ega võimalikku rahalist kohustust, mis ületab instrumendi soetamise kulu;
- d) see ei sisalda klauslit, tingimust ega käivitavat asjaolu, mis võib olulisel määral muuta investeeringu laadi või riski või väljamakseprofiili, näiteks investeeringud, mis sisaldavad õigust instrument teistsuguseks investeeringuks konverteerida;
- e) see ei hõlma otseseid või kaudseid väljumistasusid, mis muudavad investeeringu mittelikviidseks, isegi kui on olemas tehniliselt sagedased võimalused see võõrandada, lunastada või muul viisil realiseerida;
- f) instrumendi omaduste kohta on avalikult kättesaadav piisavalt põhjalik teave, millest keskmine jaeklient tõenäoliselt kergesti aru saab ja mis võimaldab tal teha kõnealuse instrumendiga tehingu sõlmimise kohta põhjendatud otsuse.

Artikkel 58

Jae- ja kutselise kliendi lepingud

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 1 ja artikli 25 lõige 5)

Investeeringusühingud, kes osutavad direktiivi 2014/65/EL I lisa B jao punktis 1 osutatud investeerimis- või kõrvalteenust kliendile esmakordselt pärast käesoleva määruse jõustumist, sõlmivad kliendiga paberil või muul püsival andmekandjal kirjaliku põhilepingu, milles esitatakse ühingu ja kliendi olulised õigused ja kohustused. Investeeringusnõustamist pakuvad investeerimisühingud täidavad seda kohustust üksnes siis, kui viiakse läbi soovitatud finantsinstrumentide või -teenuste sobivuse perioodiline hindamine.

Kirjalikus lepingus sätestatakse poolte põhilised õigused ja kohustused ning see sisaldab järgmist:

- a) pakutavate teenuste kirjeldus ning, kui see on asjakohane, siis investeerimisnõustamise laad ja ulatus;
- b) väärtpaberiportfelli valitsemise teenuste korral nende finantsinstrumentide liigid, mida võib osta ja müüa, ning nende tehingute liigid, mida võib kliendi nimel teha, samuti keelatud instrumendid või tehingud ning
- c) direktiivi 2014/65/EL I lisa B jao punktis 1 märgitud osutatavate teenuste põhiomaduste kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral ühingu roll seoses kliendi instrumentidega seotud korporatiivsündmustega ning tingimused, mille alusel kliendi väärtpabereid hõlmavad väärtpaberite rahastamise tehingud toovad kliendile tulu.

4. JAGU

Klientidele esitatavad aruanded

Artikkel 59

Korralduste täitmisega seonduv aruandekohustus (välja arvatud väärtpaberiportfelli valitsemise korralduste puhul)

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Kui investeerimisühingud on täitnud kliendi nimel korralduse (välja arvatud väärtpaberiportfelli valitsemise korralduse), võtavad nad kõnealuse korraldusega seoses järgmised meetmed:

- a) esitavad viivitamata kliendile püsival andmekandjal olulise teabe kõnealuse korralduse täitmise kohta;
- b) saadavad kliendile püsival andmekandjal teatise, milles kinnitatakse korralduse täitmist, niipea kui võimalik, kuid hiljemalt esimesel tööpäeval pärast korralduse täitmist või kui investeerimisühing saab kinnituse kolmandalt isikult, siis hiljemalt esimesel tööpäeval pärast kinnituse saamist kolmandalt isikult.

Punkti b ei kohaldata, kui kinnitus sisaldaks sama teavet, mis kinnitus, mille teine isik viivitamatult kliendile saatma peab.

Punkte a ja b ei kohaldata, kui klientide nimel täidetud korraldused seonduvad võlakirjadega, millega finantseeritakse nimetatud klientidega sõlmitavaid hüpoteegiga laenulepinguid; sel juhul esitatakse tehinguaruanne samaaegselt hüpoteegiga laenulepingu konsolideeritud tingimustest teavitamisega, kuid hiljemalt ühe kuu jooksul pärast korralduse täitmist.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele esitavad investeerimisühingud kliendile taotluse korral teabe tema korralduse staatuse kohta.

3. Klientide korralduste puhul, mis seonduvad ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate aktsiate või osakutega ja mida täidetakse perioodiliselt, võtavad investeerimisühingud kas lõike 1 punktis b osutatud meetme või esitavad kliendile vähemalt kord kuue kuu jooksul lõikes 4 loetletud, kõnealuste tehingutega seonduva teabe.

4. Lõike 1 punktis b osutatud teatis hõlmab järgnevast teabest seda, mis on asjaomasel juhul kohaldatav, järgides vajaduse korral vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 26 vastu võetud regulatiivseid tehnilisi standardeid aruandekohustuste kohta:

- a) aruannet esitava ühingu tunnusandmed;
- b) kliendi nimi või muu tähis;
- c) kauplemispäev;
- d) kauplemisaeg;
- e) korralduse liik;
- f) koha tunnusandmed;
- g) instrumendi tunnusandmed;
- h) ostu- või müügiindikaator;
- i) muu korralduse kui ostu- või müügikorralduse puhul korralduse laad;
- j) kogus;
- k) ühikuhind;
- l) kogumaksumus;
- m) tasumisele kuuluvate vahendustasude ja kulude kogusumma ja kliendi taotlusel nende jaotumine punkthaaval ning vajaduse korral hinnalisandi või -alandi summa, mis on kehtestatud siis, kui investeerimisühing täitis tehingu oma arvel tegutsedes ja investeerimisühingul on kliendi ees parima täitmise kohustus;

- n) vahetuskurss, mis saadakse siis, kui tehing hõlmab valuuta ümberarvestamist;
- o) kliendi kohustused seoses tehingu arveldamisega, sealhulgas maksetähtaeg või üleandmise tähtaeg ning asjakohased konto andmed juhul, kui klienti ei ole kõnealustest andmetest ja kohustustest varem teavitatud;
- p) kui kliendi vastaspool on investeerimisühing ise, mõni isik grupis, kuhu investeerimisühing kuulub, või mõni teine investeerimisühingu klient, peab sellest teavitama juhul, kui korraldust ei täidetud anonüümset kauplemist võimaldava kauplemissüsteemi vahendusel.

Kui punkti k kohaldamisel täidetakse korraldus seeriaste kaupa, võib investeerimisühing esitada kliendile teabe kas iga seeria hinna kohta või keskmise hinna. Keskmise hinna esitamisel esitab investeerimisühing kliendile taotluse korral teabe iga seeria hinna kohta.

5. Investeerimisühing võib esitada kliendile lõikes 4 osutatud teabe standardkoode kasutades, kui ta lisab ka kasutatud koodide tähendused.

Artikkel 60

Väärtpaberiportfelli valitsemisega seotud aruandekohustus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Klientidele portfelligalitsemise teenust osutavad investeerimisühingud peavad igale sellisele kliendile esitama püsival andmekandjal perioodilise aruande kõnealuse kliendi nimel tehtud väärtpaberiportfelli valitsemise toimingute kohta, välja arvatud juhul, kui sellise aruande esitab mõni muu isik.
2. Lõikes 1 nõutavas perioodilises aruandes esitatakse õiglane ja tasakaalustatud ülevaade tehtud toimingutest ja portfelli tootlusest aruandeperioodi jooksul ning see sisaldab vajaduse korral järgmist teavet:
 - a) investeerimisühingu nimi;
 - b) kliendi konto nimi või muu tähis;
 - c) portfelli koosseis ja väärtus, sealhulgas andmed iga hoitava finantsinstrumendi kohta, selle turuväärtus või kui turuväärtus ei ole teada, siis õiglane väärtus, sularahasaldo aruandeperioodi alguses ja lõpus ning portfelli tootlus aruandeperioodil;
 - d) aruandeperioodi jooksul makstud tasude ja kantud kulude kogusumma, tuues vähemalt haldustasude kogusumma ja täitmise seotud kulude kogusumma välja punktigaal ja lisades vajaduse korral kinnituse selle kohta, et taotluse korral esitatakse jaotumine üksikasjalikumalt;
 - e) aruandeperioodi tootluse võrdlus investeerimisühingu ja kliendi vahel kokkulepitud investeeringu tootluse võrdlusalusega (selle olemasolul);
 - f) dividendide, intresside ja kliendi portfelliga seoses aruandeperioodil saadud muude maksete kogusumma;
 - g) teave muu korporatiivse tegevuse kohta, millest tulenevad õigused seoses portfellis hoitavate finantsinstrumentidega;
 - h) vajaduse korral artikli 59 lõike 4 punktides c–l osutatud teave iga aruandeperioodil tehtud tehingu kohta, välja arvatud juhul, kui klient soovib tehtud tehingute kohta teavet saada iga tehingu kaupa eraldi; viimasel juhul kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 4.
3. Lõikes 1 osutatud perioodiline aruanne esitatakse iga kolme kuu tagant, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - a) kui investeerimisühing pakub oma klientidele juurdepääsu veebipõhisele süsteemile, mis kvalifitseerub püsiva andmekandjana, milles pääseb ligi kliendi portfelli ajakohastele hinnangutele ja kust klient leiab kergesti artikli 63 lõikega 2 nõutavat teavet ning ühingul on tõendid, et klient on vaadanud oma portfelli hinnangut vähemalt kord asjaomase kvartali jooksul;

- b) juhtudel, mil kohaldatakse lõiget 4, tuleb perioodiline aruanne esitada vähemalt iga 12 kuu tagant;
- c) kui investeerimisühingu ja kliendi vahelise portfelligalitsemise teenuse osutamise lepinguga on lubatud finantsvõimendusega portfelli, tuleb perioodiline aruanne esitada vähemalt kord kuus.

Punktis b sätestatud erandit ei kohaldata aga finantsinstrumentidega tehtavate selliste tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunkti c või I lisa C jao ükskõik millist punkti punktidest 4–11.

4. Investeerimisühingud esitavad juhul, kui klient soovib tehtud tehingute kohta teavet saada iga tehingu kaupa eraldi, pärast seda, kui portfelligalidur on tehingu teinud, kliendile viivitamata püsival andmekandjal olulise teabe tehingu kohta.

Investeerimisühing saadab kliendile tehingu toimumist kinnitava teatise, milles on esitatud artikli 59 lõikes 4 osutatud teave, hiljemalt esimesel tööpäeval pärast tehingu toimumist või kui investeerimisühing saab kinnituse kolmandalt isikult, siis hiljemalt esimesel tööpäeval pärast kinnituse saamist kolmandalt isikult.

Teist lõiku ei kohaldata, kui kinnitus sisaldaks sama teavet, mis kinnitus, mille mõni teine isik viivitamata kliendile saatma peab.

Artikkel 61

Võrdsete vastaspooltega seotud aruandekohustus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4 ja artikli 25 lõige 6)

Kohaldatakse jae- ja kutseliste klientide aruannete suhtes kohaldatavaid nõudeid vastavalt artiklitele 49 ja 59, välja arvatud juhul, kui investeerimisühingud sõlmivad võrdsete vastaspooltega lepingud, et määrata kindlaks aruandluse sisu ja tähtsused.

Artikkel 62

Täiendav aruandekohustus väärtpaberiportfelli valitsemise või tingimuslike kohustustega tehingute korral

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Väärtpaberiportfelli valitsemise teenust osutavad investeerimisühingud teavitavad klienti juhul, kui portfelli koguväärtus langeb iga aruandlusperioodi alguses tehtud hinnangu kohaselt 10 % ja seejärel 10 % kaupa, hiljemalt selle tööpäeva lõpuks, mil künnis ületatakse, või kui künnis ületatakse puhkepäeval, siis sellele järgneva tööpäeva lõpuks.

2. Investeerimisühingud, kes hoiavad jaekliendi kontot, mis hõlmab finantsvõimendusega finantsinstrumente või tingimuslike kohustustega tehinguid, teavitavad klienti, kui iga instrumendi esialgne väärtus langeb 10 % ja seejärel 10 % kaupa. Selle lõike kohane aruandlus peab olema instrumendipõhine, kui kliendiga ei ole teisiti kokku lepitud, ning toimuma hiljemalt selle tööpäeva lõpus, mil künnis ületatakse, või kui künnis ületatakse puhkepäeval, siis sellele järgneva tööpäeva lõpus.

Artikkel 63

Aruanded kliendi finantsinstrumentide või kliendi vahendite kohta

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid hoidvad investeerimisühingud saadavad vähemalt kord kvartalis igale kliendile, kelle finantsinstrumente või vahendeid nad hoiavad, kõnealuste finantsinstrumentide või vahendite kohta püsival andmekandjal aruande, välja arvatud juhul, kui selline aruanne on juba esitatud mõnes perioodilises aruandes. Kliendi nõudel esitavad ühingud ärikuludele vastava tasu eest sellise aruande sagedamini.

Esimest lõiku ei kohaldata krediidasutuse suhtes, kellele on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/12/EÜ⁽¹⁾ antud tegevusluba seoses krediidasutuses hoitavate hoiustega kõnealuse direktiivi tähenduses.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiv 2000/12/EÜ krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta (EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1).

2. Lõikes 1 osutatud kliendi varasid käsitlevas aruandes on esitatud järgmine teave:
- a) andmed kliendi kõigi finantsinstrumentide ja vahendite kohta, mida investeerimisühing aruandeperioodi lõpu seisuga hoiab;
 - b) mil määral on kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid kasutatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutes;
 - c) mil määral on klient väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutes osalemisest kasu saanud ja milline on kasu saamise alus;
 - d) selge viide varadele või vahenditele, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete eeskirju ning mille suhtes neid ei kohaldata, näiteks varad või vahendid, mille suhtes kohaldatakse omandiõiguse ülemineku tagatislepingut;
 - e) selge viide sellele, milliseid varasid mõjutavad nende omandiõiguse seisundiga seotud erijooned, näiteks tagatisega seotud huvi;
 - f) aruandega hõlmatud finantsinstrumentide turuväärtus või, kui turuväärtus ei ole kättesaadav, siis hinnanguline väärtus koos selge viitega asjaolule, et turuhinna puudumine näitab tõenäoliselt likviidsuse puudumist. Hinnangulist väärtust hindab ühing oma parimate võimete kohaselt.

Juhul kui kliendi portfelli kuulub tulu ühelt või enamalt arveldamata tehingult, võib punktis a osutatud teave põhineda kas tehingu kuupäeval või arveldamise kuupäeval, tingimusel et kogu selline teave on aruandes esitatud samadel ühtsetel alustel.

Lõikes 1 osutatud kliendi varade perioodilist aruannet ei esitata, kui investeerimisühing pakub oma klientidele juurdepääsu veebipõhisele süsteemile, mis kvalifitseerub püsiva andmekandjana, milles pääseb kergesti ligi kliendi finantsinstrumentide või vahendite ajakohastele aruannetele ning ühingul on tõendid, et klient on vaadanud seda aruannet vähemalt kord asjaomase kvartali jooksul.

3. Investeerimisühingud, kes hoiavad kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid ja kes osutavad kliendile portfelliavalitsemise teenust, võivad esitada lõikes 1 osutatud aruande kliendi varade kohta perioodilise aruande raames, mille nad esitavad kliendile vastavalt artikli 60 lõikele 1.

5. JAGU

Parimal viisil täitmine

Artikkel 64

Parimal viisil täitmise kriteeriumid

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Kliendi korraldusi täites võtavad investeerimisühingud direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 osutatud tegurite suhtelise tähtsuse määramisel arvesse järgmisi kriteeriume:
- a) klienti iseloomustavad andmed, sealhulgas tema liigitamine kas jae- või kutseliseks kliendiks;
 - b) kliendi korraldust iseloomustavad andmed, sealhulgas juhul, kui korraldus hõlmab väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingut;
 - c) neid finantsinstrumente iseloomustavad andmed, mille suhtes korraldus on esitatud;
 - d) neid täitmiskohti iseloomustavad andmed, kuhu võib korralduse suunata.

Käesoleva artikli ja artiklite 65 ja 66 kohaldamisel hõlmab „täitmiskoht“ reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemis-süsteemi, organiseeritud kauplemissüsteemi, kliendi korralduste süsteemset täitjat, turutegijat, muud likviidsuse tagajat või üksust, kes täidab kolmandas riigis mõnega eespool nimetatutest sarnaseid ülesandeid.

2. Investeerimisühing täidab direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 sätestatud kohustust võtta kõik piisavad meetmed, et saavutada kliendi jaoks parim võimalik tulemus, sel määral, mil ta täidab korraldust või selle konkreetset osa, järgides konkreetseid juhiseid, mille klient on talle korralduse või selle konkreetse osa kohta andnud.

3. Investeeringisühtingud ei struktureeri oma vahendustasusid ega nõua nende tasumist sellisel viisil, mis põhjustaks täitmiskohtade vahel ebaõiglast diskrimineerimist.

4. Kui täidetakse korraldusi või tehakse otsus, et tegeleda börsiväliselt kaubeldavate toodetega, sealhulgas eriotstarbeliste toodetega, kontrollib investeeringisühing kliendile pakutava hinna õiglust, kogudes selle toote hinna hindamisel kasutatud turuandmeid ja võrreldes võimaluse korral sarnaste või võrreldavate toodetega.

Artikkel 65

Väärtpaberiportfelli valitsemise ning korralduste vastuvõtmise ja edastamisega tegelevate investeeringisühingute kohustus tegutseda kooskõlas kliendi parimate huvidega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 1 ja artikli 24 lõige 4)

1. Investeeringisühingud täidavad väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse osutamisel direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 1 sätestatud kohustust tegutseda korralduste teistele üksustele täitmiseks andmisel, mis tuleneb investeeringisühing otsusest teha finantsinstrumentidega tehing kliendi nimel, kooskõlas kliendi parimate huvidega.

2. Investeeringisühingud täidavad korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenuse osutamisel direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 1 sätestatud kohustust tegutseda kliendi korralduste teistele üksustele täitmiseks edastamisel kooskõlas kliendi parimate huvidega.

3. Lõike 1 või 2 täitmiseks järgivad investeeringisühingud käesoleva artikli lõikeid 4–7 ja artikli 64 lõiget 4.

4. Investeeringisühingud võtavad kõik piisavad meetmed, et saavutada oma klientide jaoks parim võimalik tulemus, võttes arvesse direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 osutatud tegureid. Kõnealuste tegurite suhteline tähtsus määratakse direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide põhjal ja jaeklientide puhul artikli 27 lõikes 1 nimetatud nõude põhjal.

Investeeringisühing täidab oma lõike 1 või 2 kohaseid kohustusi ja temalt ei nõuta käesolevas lõikes nimetatud meetmete võtmist sel määral, mil ta järgib korralduse teisele üksusele täitmiseks andmisel või täitmiseks edastamisel kliendilt saadud konkreetseid juhiseid.

5. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad poliitika, mis võimaldab neil lõikes 4 sätestatud kohustust täita. Poliitikas määratletakse iga instrumendi liigi puhul üksused, kellele korraldused täitmiseks antakse või kellele investeeringisühing korraldused täitmiseks edastab. Määratletud üksustel on täitmise kord, mis võimaldab investeeringisühingul korralduste nimetatud üksusele täitmiseks andmisel või täitmiseks edastamisel täita käesoleva artikli kohaseid kohustusi.

6. Investeeringisühingud esitavad oma klientidele teabe artikli 66 lõike 5 ja lõigete 2–9 kohaselt kehtestatud poliitika kohta. Investeeringisühingud esitavad klientidele asjakohase teabe ühingu ning tema teenuste ja täitmiseks valitud üksuste kohta. Eelkõige juhul, kui investeeringisühing valib täitmisteenuste osutamiseks teised ühingud, teeb ja avaldab ta igal aastal kokkuvõtte finantsinstrumendi liikide kaupa kauplemismahu seisukohast viie peamise täitmiskoha kohta, kus ta eelnenud aastal edastas või esitas täitmiseks kliendi korraldusi, ja saavutatud täitmise kvaliteedi kohta. Teave on kooskõlas teabega, mida avaldatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõike 10 punkti b alusel välja töötatud tehnilistele standarditele.

Kliendi põhjendatud taotlusel esitavad investeeringisühingud oma klientidele või potentsiaalsetele klientidele teavet üksuste kohta, kellele korraldusi täitmiseks edastatakse või esitatakse.

7. Investeeringisühingud jälgivad regulaarselt lõike 5 kohaselt kehtestatud poliitika ja eelkõige kõnealuses poliitikas määratletud üksuste täitmispoliitika tõhusust ning vajaduse korral kõrvaldavad puudused.

Investeeringisühingud vaatavad poliitika ja korra vähemalt kord aastas läbi. Samuti vaadatakse poliitika läbi iga kord, kui leiab aset oluline muutus, mis kahjustab ühingu suutlikkust saavutada oma klientide jaoks parim võimalik tulemus.

Investeeringisühingud hindavad, kas on toimunud oluline muutus, ja kaaluvad selliste täitmiskohtade või üksuste muutmist, mida nad usaldavad suurel määral üldise parimal viisil täitmise nõude täitmisel.

Oluline muutus on märkimisväärne sündmus, mis võib mõjutada parimal viisil täitmise parameetreid, nagu kulu, hind, kiirus, täitmise ja arveldamise tõenäosus, maht, laad või muud korralduse täitmisega seotud kaalutlused.

8. Käesolevat artiklit ei kohaldata, kui väärtpaberiportfelli valitsemise või korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenust osutav investeeringisühing täidab ka saadud korraldusi või otsuseid kaubelda oma kliendi portfelli nimel. Sel juhul kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL artiklit 27.

Artikkel 66

Täitmispoliitika

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõiked 5 ja 7)

1. Investeeringisühingud vaatavad vähemalt igal aastal läbi direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõike 4 kohaselt kehtestatud täitmispoliitika ja oma korralduste täitmise korra.

Kõnealune läbivaatamine viiakse läbi ka iga kord, kui leiab aset artikli 65 lõikes 7 määratletud oluline muutus, mis kahjustab ühingu suutlikkust saavutada oma klientide korralduste täitmisel enda täitmispoliitikaga ettenähtud täitmiskohti kasutades jätkuvalt parimaid võimalikke tulemusi. Investeeringisühing hindab, kas on toimunud oluline muutus, ja kaalub parimal viisil täitmise tegurite suhtelise tähtsuse muutmist üldisele parimal viisil täitmise nõudele vastamisel.

2. Täitmispoliitikat käsitlevat teavet kohandatakse sõltuvalt finantsinstrumendi klassist ja osutatava teenuse liigist ning see hõlmab lõigetes 3–9 esitatud teavet.

3. Investeeringisühingud esitavad klientidele oma täitmispoliitika kohta piisava ajavaruga enne teenuse osutamist järgmised andmed:

- a) suhteline tähtsus, mida investeeringisühing vastavalt artikli 59 lõikes 1 esitatud kriteeriumidele omistab direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 osutatud teguritele, või protsess, millega ühing määrab kõnealuste tegurite suhtelise tähtsuse;
- b) loetelu täitmiskohtadest, millele ühing olulisel määral tugineb, täites oma kohustust võtta kõik mõistlikud meetmed, et saavutada klientide korralduste täitmisel püsivalt parimaid võimalikke tulemusi, määratledes selle, milliseid täitmiskohti iga finantsinstrumentide klassi, jaeklientide korralduste, kutseliste klientide korralduste ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute jaoks kasutatakse;
- c) täitmiskoha valikul kasutatavate tegurite loetelu, sealhulgas kvalitatiivsed tegurid, nagu kliirimiskorrad, kauplemispiirangud, kavandatud meetmed või muud asjakohased kaalutlused, ning iga teguri suhteline tähtsus. Täitmiseks täitmiskoha valimisel kasutatud tegureid käsitlev teave on kooskõlas kontrolliga, mida ühing viib läbi, et tõendada klientidele järjepideva parimal viisil täitmise saavutamist, vaadates üle, kas täitmispoliitika ja korralduste täitmise kord on piisavad;
- d) kuidas võetakse selliseid täitmise tegureid nagu hind, kulud, täitmise tõenäosus ja muud asjakohased tegurid arvesse kõikide piisavate meetmete osana, et saavutada kliendi jaoks parim võimalik tulemus;
- e) vajaduse korral teave, et ühing täidab korraldusi väljaspool kauplemiskohta, tagajärjed, näiteks väljaspool kauplemiskohta täitmisest tulenev vastaspoole risk, ning kliendi taotlusel täiendav teave selle täitmisevahendi tagajärgede kohta;
- f) selge ja silmatorkav hoiatus selle kohta, et kliendilt saadud mis tahes konkreetsed juhised võivad takistada ühingu kõnealustes juhistes käsitletu suhtes võtmast meetmeid, mille ta oma täitmispoliitika raames on kõnealuste korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse saavutamiseks välja töötanud ja rakendanud;

- g) täitmiskohtade valikuprotsessi kokkuvõtte, kasutatud täitmisstrateegiad, täitmise saavutatud kvaliteedi analüüsimisel kasutatavad menetlused ja protsess ning see, kuidas ühing jälgib ja kontrollib, et saavutati klientide jaoks parimad võimalikud tulemused.

Kõnealune teave esitatakse püsival andmekandjal või veebisaidil (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 täpsustatud tingimused.

4. Kui investeerimisühing kohaldab sõltuvalt täitmiskohast erinevaid tasusid, selgitab ühing neid erinevusi piisava üksikasjalikkusega, et võimaldada kliendil mõista ühe täitmiskoha valimise eeliseid ja puuduseid.

5. Kui investeerimisühing kutsub kliente valima täitmiskoht, siis esitatakse õiglane, selge ja mitteeksitav teave, et ära hoida olukord, kus klient eelistab üht täitmiskohta teisele üksnes ühingu kohaldatava hinnapoliitika põhjal.

6. Investeerimisühingud saavad üksnes kolmandate isikute makseid, mis vastavad direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 9 nõuetele ja teavitavad kliente hüvedest, mida ühing võib täitmiskohalt saada. Teabes täpsustatakse investeerimisühingu poolt kõikidelt tehingu vastaspooltelt võetavad tasud ning kui tasud on kliendist sõltuvalt erinevad, siis osutatakse teabes võimalikele maksimumtasudele või tasude vahemikele.

7. Kui investeerimisühing võtab tasu rohkem kui ühelt tehinguosaliselt vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 9 ja selle rakendusmeetmetele, teavitab ühing oma kliente ühingu saadud rahaliste või mitterahaliste hüvede väärtusest.

8. Kui klient esitab investeerimisühingule mõistlikke ja proportsionaalseid teabepäringuid tema poliitika ja korra ning nende läbivaatamise kohta, vastab investeerimisühing selgelt ja mõistliku aja jooksul.

9. Kui investeerimisühing täidab jaeklientide korraldusi, siis ta esitab nendele klientidele asjaomase poliitika kokkuvõtte, keskendudes nende kantavatele kogukuludele. Kokkuvõttes esitatakse ka link kõige värskematele täitmispoliitika andmetele kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikega 3 iga täitmiskoha kohta, mida investeerimisühing on oma täitmispoliitikas loetlenud.

6. JAGU

Kliendi korralduste käsitlemine

Artikkel 67

Üldpõhimõtted

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Investeerimisühingud täidavad kliendi korralduste täitmisel järgmisi tingimusi:
 - a) tagavad, et klientide nimel täidetud korraldused registreeritakse ja jaotatakse viivitamata ja nõuetekohaselt;
 - b) täidavad muus osas võrreldavaid kliendi korraldusi järjest ja viivitamata, välja arvatud juhul, kui korralduse tunnused või valitsevad turutingimused teevad selle võimatuks või kui kliendi huvid nõuavad teisiti;
 - c) teavitavad jaeklienti viivitamata mis tahes olulistest raskusest, mis seonduvad korralduste nõuetekohase täitmisega.
2. Kui investeerimisühing vastutab täidetud korralduse ülevaatamise või selle arveldamise korraldamise eest, võtab ta kasutusele kõik mõistlikud abinõud, et tagada kõnealuse täidetud korralduse arveldamise käigus saadud kliendi mis tahes finantsinstrumentide või kliendi varade viivitamatu ja korrektne kandmine asjaomase kliendi kontole.
3. Investeerimisühing ei kuritarvita täitmist ootavate kliendi korraldustega seonduvat teavet ja võtab kasutusele kõik mõistlikud abinõud, et vältida kõnealuse teabe kuritarvitamist oma asjaomaste isikute poolt.

*Artikkel 68***Korralduste koondamine ja jaotamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Investeeringisühingud täidavad kliendi korraldust või oma arvel tehtavat tehingut koondatuna teise kliendi korraldusega üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) on ebatõenäoline, et korralduste ja tehingute koondamine on kliendi jaoks, kelle korraldus koondatakse, kokkuvõttes kahjulik;
 - b) igale kliendile, kelle korraldus koondatakse, on avalikustatud, et koondamise mõju võib konkreetse korralduse puhul talle kahjulik olla;
 - c) on koostatud ja tulemuslikult rakendatud korralduste jaotamise poliitika, millega nähakse ette koondatud korralduste ja tehingute õiglane jaotamine, sealhulgas see, kuidas korralduste kogus ja hind määrab jaotamise ja osalise täitmise käsitlemise.
2. Kui investeeringisühing koondab korralduse ühe või enama teise kliendi korraldusega ja koondatud korraldus täidetakse osaliselt, siis jaotab ta sellega seonduvad tehingud vastavalt oma korralduste jaotamise poliitikale.

*Artikkel 69***Tehingute koondamine ja jaotamine oma arvel**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Investeeringisühingud, kes on koondanud tehinguid oma arvel ühe või enama kliendi korraldusega, ei jaota sellega seonduvaid tehinguid kliendile kahjulikul viisil.
2. Kui investeeringisühing koondab kliendi korralduse oma arvel tehtava tehinguga ja koondatud korraldus täidetakse osaliselt, jaotab ta sellega seonduvad tehingud esmajärjekorras kliendile ja alles seejärel ühingule.

Kui ühing suudab mõistlikel alustel tõendada, et ilma koondamiseta ei oleks ta saanud tehingut nii soodsatel tingimustel või üldiselt teha, võib ta oma arvel tehtava tehingu jaotada proportsionaalselt vastavalt artikli 68 lõike 1 punktis c osutatud korralduste jaotamise poliitikale.

3. Investeeringisühingud kehtestavad artikli 68 lõike 1 punktis c osutatud korralduste jaotamise poliitika osana menetlused, mille eesmärk on vältida kliendi korraldustega koondatult oma arvel tehtud tehingute kliendile kahjulikul viisil ümberjaotamist.

*Artikkel 70***Kliendi korralduste kiire, õiglane ja ladus täitmine ning klientide määratud hinnaga täitmata korralduste avaldamine kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikkel 28)

1. Klientide määratud hinnaga korraldusi seoses reguleeritud turul kauplemisloa saanud aktsiatega või kauplemiskohas kaubeldavate aktsiatega, mida ei ole täidetud viivitamata turul valitsevate tingimuste juures, nagu on osutatud direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõikes 2, käsitletakse üldsusele kättesaadavana, kui ühing on esitanud korralduse reguleeritud turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis täitmiseks ning ühes liikmesriigis asuv aruandlusteenuste pakkuja on korralduse avaldanud ja seda saab kergesti täita kohe, kui turutingimused võimaldavad.
2. Reguleeritud turud ja mitmepoolsed kauplemissüsteemid on vastavalt ühingu täitmispoliitikale prioriteetsed, et tagada täitmine kohe, kui turutingimused võimaldavad.

7. JAGU

Võrdsed vastaspool

Artikkel 71

Võrdsed vastaspool

(Direktiivi 2014/65/EL artikkel 30)

1. Lisaks kategooriatele, mis on selgelt sätestatud direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõikes 2, võivad liikmesriigid tunnustada võrdse vastaspoolena vastavalt selle direktiivi artikli 30 lõikele 3 ühingut, mis kuulub selliste klientide kategooriasse, keda tuleb käsitleda kutseliste klientidena vastavalt kõnealuse direktiivi II lisa I jao punktidele 1, 2 ja 3.
2. Kui võrdne vastaspool taotleb direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõike 2 teise lõigu kohaselt enda kohtlemist kliendina, kelle ärisidemete suhtes investeerimisühinguga kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikleid 24, 25, 27 ja 28, peab see taotlus olema kirjalik ning selles tuleb näidata, kas jae- või kutselise kliendina kohtlemine on seotud ühele või enama investeerimisteenuse või tehinguga või üht või rohkemat liiki tehingu või tootega.
3. Kui võrdne vastaspool taotleb enda kohtlemist kliendina, kelle ärisidemete suhtes investeerimisühinguga kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL artikleid 24, 25, 27 ja 28, kuid kes ei taotle sõnaselgelt enda kohtlemist jaekliendina, kohtleb ühing asjaomast võrdset vastaspoolt kutselise kliendina.
4. Kui võrdne vastaspool taotleb sõnaselgelt enda kohtlemist jaekliendina, kohtleb investeerimisühing võrdset vastaspoolt jaekliendina, kohaldades jaekliendina kohtlemise taotlemist reguleerivaid sätteid, mis on määratud kindlaks direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao teises, kolmandas ja neljandas lõigus.
5. Kui klient taotleb kohtlemist võrdse vastaspoolena vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõikele 3, kohaldatakse järgmist menetlust:
 - a) investeerimisühing annab kliendile selge kirjaliku hoiatuse selle taotlusega kliendile kaasnevate tagajärgede kohta, sealhulgas kaitse kohta, millest ta ilma võib jääda;
 - b) klient kinnitab kirjalikult võrdse vastaspoolena kohtlemise taotluse kas üldiselt või seoses ühe või enama investeerimisteenuse või tehinguga või tehingu või toote liigiga ning seda, et ta on teadlik tagajärgedest, mis kaasnevad kaitse võimaliku kaotamisega.

8. JAGU

Arvestuse pidamine

Artikkel 72

Andmete säilitamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

1. Andmeid säilitatakse andmekandjal, mis võimaldab teabe säilitamist nii, et see on pädevale asutusele hiljem kättesaadav, ning säilitamise vorm ja viis vastavad järgmistele tingimustele:
 - a) pädeval asutusel on võimalik neile kergesti ligi pääseda ja taastada iga tehingu menetlemise kõik põhietapid;
 - b) mis tahes parandused või muud muudatused ja andmete sisu enne selliseid parandusi või muudatusi on kergesti tuvastatavad;
 - c) andmetega ei ole võimalik muul moel manipuleerida ega neid muuta;
 - d) võimalik on infotehnoloogiline või muu tõhus kasutamine, kui andmete analüüsi ei saa lihtsal viisil läbi viia andmete mahu või laadi tõttu ning
 - e) ühingu kord vastab andmete säilitamise nõuetele kasutatud tehnoloogiast olenemata.

2. Investeeringisühingud säilitavad vähemalt käesoleva määruse I lisas märgitud andmed sõltuvalt oma tegevuse laadist.

Käesoleva määruse I lisas kindlaks määratud andmete loetelu ei piira muudest õigusnormidest tulenevaid muid andmete säilitamise kohustusi.

3. Investeeringisühingud säilitavad kirjalikult ka iga poliitika ja menetluse, mille nad peavad kehtestama vastavalt direktiivile 2014/65/EL, määrusele (EL) nr 600/2014, direktiivile 2014/57/EL ja määrusele (EL) nr 596/2014, ning nende vastavad rakendusmeetmed.

Pädevad asutused võivad lasta investeeringisühingutel säilitada täiendavaid andmeid lisaks käesoleva määruse I lisas kindlaks määratud loetelule.

Artikkel 73

Arvestuse pidamine investeeringisühingu ja kliendi õiguste ja kohustuste kohta

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 5)

Säilitatakse dokumente, milles sätestatakse teenuste osutamise lepingu kohased investeeringisühingu ja kliendi õigused ja kohustused või tingimused, mille alusel ühing kliendile teenust osutab, vähemalt niikaua, kuni suhe kliendiga ei ole lõppenud.

Artikkel 74

Arvestuse pidamine kliendi korralduste ja tehinguotsuste kohta

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

Investeeringisühing registreerib viivitamata ja hoiab pädeva asutuse jaoks kättesaadavana seoses kliendilt saadud iga esialgse korraldusega ja iga esialgse tehinguotsusega vähemalt käesoleva määruse IV lisa 1. jaos sätestatud üksikasjad määral, mil need kehtivad kõnealuse korralduse ja tehinguotsuse suhtes.

Kui käesoleva määruse IV lisa 1. jaos sätestatud üksikasjad on ette nähtud ka määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel, tuleks neid üksikasju säilitada järjepidevalt ja vastavalt samadele määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel ette nähtud standarditele.

Artikkel 75

Arvestuse pidamine tehingute kohta ja korralduste töötlemine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

Investeeringisühingud registreerivad viivitamata pärast kliendi korralduse saamist või tehinguotsuse tegemist ja hoiavad pädeva asutuse jaoks kättesaadavana vähemalt IV lisa 2. jaos sätestatud üksikasjad määral, mil need kehtivad kõnealuse korralduse ja tehinguotsuse suhtes.

Kui IV lisa 2. jaos sätestatud üksikasjad on ette nähtud ka määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel, säilitatakse neid üksikasju järjepidevalt ja vastavalt samadele määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel ette nähtud standarditele.

Artikkel 76

Telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 7)

1. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse salvestamise poliitika, mis on vormistatud kirjalikult ning sobib ühingu suuruse ja struktuuriga ning tema äritegevuse iseloomu, ulatuse ja keerukusega, ning kohaldavad seda jätkuvalt. Poliitika hõlmab järgmist:

a) telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse, sealhulgas asjaomaste ühingusiseste telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse tuvastamine, mille suhtes kehtivad salvestamisnõuded vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 7 ning

b) selliste järgitavate menetluste ja vastu võetavate meetmete määratlus, mis on vajalikud, et tagada ühingu vastavus direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõike 7 kolmandale ja kaheksandale lõigule, kui ilmnevad erakorralised asjaolud ning ühing ei ole võimeline salvestama vestlusi/teabevahetust ühingu väljastatud, heakskiidetud või lubatud seadmetel. Selliste asjaolude tõendid säilitatakse ja on pädevate asutuste jaoks kättesaadavad.

2. Investeeringisühingud tagavad, et juhtorgan teeb tõhusat järelevalvet ja kontrolli poliitika ja menetluste üle, mis on seotud ühingu telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetusega.

3. Investeeringisühingud tagavad, et salvestamismäärade täitmise kord on tehnoloogia seisukohast neutraalne. Ühingud hindavad korrapäraselt ühingu poliitika ja menetluste tõhusust ning võtavad vastu sellised alternatiivsed või täiendavad meetmed ja menetlused, nagu on vajalik ja asjakohane. Alternatiivsed või täiendavad meetmed võetakse vastu vähemalt siis, kui ühing aktsepteerib või lubab kasutada uut sidevahendit.

4. Investeeringisühingud peavad arvestust nende isikute üle, kellel on ühingu seadmed või isiklikud seadmed, mida ühing on lubanud kasutada, ning ajakohastavad seda arvestust korrapäraselt.

5. Investeeringisühingud harivad ja koolitavad töötajaid direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõike 7 nõudeid reguleeriva menetluse alal.

6. Selleks et teha järelevalvet salvestamise ja andmete säilitamise nõuete üle vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 7, jälgivad investeeringisühingud korrapäraselt tehingute ja korralduste andmeid, mille suhtes need nõuded kehtivad, sealhulgas asjaomaseid vestlusi. Selline järelevalve on riskipõhine ja proportsionaalne.

7. Investeeringisühingud tõendavad taotluse korral säilitamiseskirjade poliitikat, menetlusi ja juhtkonna järelevalvet pädevatele asutustele.

8. Enne, kui investeeringisühingud osutavad investeerimisteenuseid ning teevad korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmise seotud toiminguid uutele ja olemasolevatele klientidele, teavitavad ühingud klienti sellest, et:

a) vestlused ja teabevahetus salvestatakse ning

b) selliste kliendiga peetud vestluste ja toimunud teabevahetuse salvestuse koopia on taotluse korral kättesaadav viie aasta jooksul ning juhul, kui pädev asutus seda nõuab, kuni seitsme aasta jooksul.

Esimeses lõigus osutatud teave esitatakse samas keeles / samades keeltes, mida kasutatakse klientidele investeerimisteenuste osutamisel.

9. Investeeringisühingud salvestavad püsival andmekandjal kogu asjakohase teabe, mis on seotud klientidega peetud asjaomaste vahetult toimuvate vestlustega. Salvestatav teave sisaldab vähemalt järgmist:

a) kohtumiste kuupäev ja kellaaeg;

b) kohtumiste koht;

c) osalejate isikuandmed;

d) kohtumiste algataja ning

e) asjakohane teave kliendi korralduse kohta, sealhulgas hind, maht, korralduse liik ning korralduse edastamise või täitmise aeg.

10. Salvestisi hoitakse püsival andmekandjal, mis võimaldab neid taasesitada või kopeerida ning neid tuleb hoida vormingus, mis ei lase originaalsalvestist muuta ega kustutada.

Salvestisi hoitakse andmekandjal nii, et need on lihtsalt juurdepääsevad ja klientidele taotluse korral kättesaadavad.

Ühingud tagavad kõikide telefonisalvestiste ja elektroonilise teabevahetuse salvestiste kvaliteedi, täpsuse ja terviklikkuse.

11. Salvestise säilitamise ajavahemik algab kuupäevast, mil salvestis luuakse.

9. JAGU

Vkede kasvuturud

Artikkel 77

VKEna kvalifitseerumine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 13)

1. Emitenti, kelle aktsiad on olnud kauplemisele lubatud vähem kui kolme aasta jooksul, käsitletakse VKEna direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punkti a kohaldamisel, kui tema turukapitalisatsioon on alla 200 miljoni euro, tuginedes ühele järgmistest näitajatest:

- a) aktsia esimese kauplemispäeva sulgemishind, kui tema aktsiad on olnud kauplemisele lubatud vähem kui ühe aasta jooksul;
- b) aktsia esimese kauplemisaasta viimane sulgemishind, kui tema aktsiad on olnud kauplemisele lubatud rohkem kui ühe, aga vähem kui kahe aasta jooksul;
- c) aktsia esimese kahe kauplemisaasta viimaste sulgemishindade keskmine, kui tema aktsiad on olnud kauplemisele lubatud rohkem kui kahe, aga vähem kui kolme aasta jooksul.

2. Emitenti, kelle puhul ei kaubelda üheski kauplemiskohas ühegi kapitaliväärtpaberiga, käsitletakse direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 13 kohaldamisel VKEna, kui ta vastavalt oma viimasele raamatupidamise aastaaruandele või konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele vastab järgmisest kolmest kriteeriumist vähemalt kahele: keskmine töötajate arv on majandusaasta jooksul alla 250, bilansimaht kokku ei ületa 43 000 000 eurot ning aastane puhaskäive ei ületa 50 000 000 eurot.

Artikkel 78

VKEde kasvuturuna registreerumine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõige 3)

1. Kui määratakse kindlaks, kas vähemalt 50 % emitentidest, kellel on lubatud mitmepoolses kauplemissüsteemis kaubelda, on VKEd direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punkti a kohaselt VKEde kasvuturuna registreerimisel, arvutab mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja päritoluliikmesriigi pädev asutus VKEde keskmise määra nende emitentide koguarvu suhtes, kelle finantsinstrumentidega on lubatud sellel turul kaubelda. Keskmine määr arvutatakse eelmise kalendriaasta 31. detsembril kui selle kalendriaasta kaheteistkümnne kuu lõpus arvutatud määrade keskmine.

Ilma et see piiraks muid direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b–g määratletud registreerimistingimuste kohaldamist, registreerib pädev asutus VKEde kasvuturuna taotleja, kellel puudub varasem tegevusajalugu, ning kontrollib kolme kalendriaasta möödudes seda, kas ta vastab VKEde miinimumosakaalule, mis määratakse kindlaks vastavalt esimesele lõigule.

2. Seoses direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b, c, d ja f sätestatud kriteeriumidega ei registreeri mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja päritoluliikmesriigi pädev asutus mitmepoolset kauplemissüsteemi VKEde kasvuturuna, kui ta ei ole kontrollinud, et mitmepoolne kauplemissüsteem:

- a) on kehtestanud eeskirjad, milles sätestatakse tema kauplemiskohas emitentide esmase ja jätkuva kauplemisele lubamise objektiivsed ja läbipaistvad kriteeriumid, ning kohaldab neid;
- b) omab tegevusmudelit, mis on tema funktsioonide täitmiseks asjakohane, ning tagab oma kauplemiskohas kauplemisele lubatud finantsinstrumentidega õiglase ja nõuetekohase kauplemise säilitamise;
- c) on kehtestanud eeskirjad, mis nõuavad, et emitent, kes taotleb oma finantsinstrumentidega mitmepoolses kauplemissüsteemis kauplemise luba, avaldab juhtudel, mil direktiivi 2003/71/EÜ ei kohaldata, asjakohase loadokumendi, mis on koostatud emitendi vastutusel ja milles märgitakse selgelt, kas ja kelle poolt ta on heaks kiidetud ja läbi vaadatud, ning kohaldab neid eeskirju;
- d) on kehtestanud eeskirjad, milles määratakse kindlaks punkti c kohase kauplemisloa miinimumsisu, sel viisil, et investoritele antakse piisavalt teavet, et nad saaksid teadlikult hinnata emitendi finantsseisundit ja väljavaateid ning tema väärtpaberitega kaasnevaid õigusi, ning kohaldab neid eeskirju;

- e) nõuab, et emitent märgiks punktis c osutatud kauplemisloas, kas tema arvates on käibekapital tema kehtivate nõuete puhul piisav või kui see ei ole piisav, siis kuidas ta kavatseb hankida vajamineva täiendava käibekapitali;
- f) on kehtestanud korra, mille kohaselt kontrollitakse asjakohaselt punktis c osutatud kauplemisloa täielikkust, ühtsust ja arusaadavust;
- g) nõuab emitentidelt, kelle väärtpaberitega tema kauplemiskohas kaubeldakse, et nad avaldaksid iga-aastased finantsaruanded kuue kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu ja poolaasta finantsaruanded nelja kuu jooksul pärast iga majandusaasta esimese kuue kuu lõppu;
- h) tagab kooskõlas direktiiviga 2003/71/EÜ koostatud prospektide, punktis c osutatud kauplemisloa, punktis g osutatud finantsaruannete ning määruse (EL) nr 596/2014 artikli 7 lõikes 1 määratletud ja tema kauplemiskohas kaubeldavate väärtpaberite emitentide poolt avalikustatud teabe levitamise üldsusele, avaldades need oma veebisaidil või lisades nende kohta otselingi emitentide veebisaidile, kus sellised dokumendid, aruanded ja teave on avaldatud;
- i) tagab, et punktis h osutatud regulatiivne teave ja otselingid on veebilehel kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul.

Artikkel 79

VKEde kasvuturu registrist kustutamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõige 3)

1. Seoses VKEde osakaaluga ning ilma et see piiraks muid direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b–g ja käesoleva määruse artikli 78 lõikes 2 määratletud tingimuste kohaldamist, kustutab VKEde kasvuturu päritoluliikmesriigi pädev asutus asjaomase kasvuturu registrist juhul, kui VKEde osakaal, mis on määratud kindlaks vastavalt käesoleva määruse artikli 78 lõike 1 esimesele lõigule, on kolme kalendriaasta jooksul järjest alla 50 %.
2. Direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b–g ja käesoleva määruse artikli 78 lõikes 2 määratletud tingimustega seoses kustutab VKEde kasvuturu korraldaja päritoluliikmesriigi pädev asutus asjaomase korraldaja registrist juhul, kui neid tingimusi enam ei täideta.

IV PEATÜKK

KAUPLEMISKOHTADE TEGEVUSEGA SEOTUD KOHUSTUSED

Artikkel 80

Investorite huve ja turu nõuetekohast toimimist märkimisväärselt kahjustavad asjaolud

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 32 lõiked 1 ja 2 ning artikli 52 lõiked 1 ja 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 32 lõigete 1 ja 2 ning artikli 52 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel leitakse, et finantsinstrumendiga kauplemise peatamine või lõpetamine põhjustab tõenäoliselt märkimisväärset kahju investorite huvidele või turu nõuetekohasele toimimisele vähemalt järgmistel asjaoludel:
 - a) kui see tekitaks süsteemse riski, mis vähendab finantsstabiilsust, näiteks kui esineb vajadus vähendada turgu valitsevat seisundit või kui arveldamiskohustused ei oleks märkimisväärses mahu täidetud;
 - b) kui turul kauplemise jätkumine on vajalik, et täita kriitilisi kauplemisjärgseid riskijuhtimisfunktsioone, kui esineb finantsinstrumentide realiseerimise vajadus tingituna kliiriva liikme rikkumisest keske vastaspoole rikkumismenetluse alusel ning kesket vastaspoolt hakkaksid ohustama vastuvõetamatud riskid tingituna marginaalinõuete arvutamise võimetusest;
 - c) kui emitendi finantsalane elujõulisus satuks ohtu, näiteks kui ta oleks kaasatud korporatiivtehingusse või kapitali suurendamisse.

2. Selleks et määrata kindlaks, kas peatamine või lõpetamine tõenäoliselt märkimisväärselt kahjustab investorite huve või turgude nõuetekohast toimimist asjaomasel juhul, vaatleb riigi pädev asutus, reguleeritud turgu korraldav turukorraldaja või investeerimisühing või mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav turukorraldaja kõiki asjaomaseid tegureid, sealhulgas:

- a) turu olulisus seoses likviidsusega, kui tegevuse tagajärjed on tõenäoliselt märkimisväärsamad ja kui need turud on likviidsuse poolest olulisemad kui teised turud;
- b) kavandatava meetme laad, kui meetmed, millel on püsiv või kestav mõju investorite suutlikkusele finantsinstrumentidega kauplemissüsteemides kaubelda, näiteks kauplemise lõpetamine, avaldavad tõenäoliselt suuremat mõju investoritele kui teised toimingud;
- c) selliste piisavalt seotud tuletisinstrumentide, indeksite või võrdlusaluste peatamise või lõpetamise kaudne mõju, mille puhul lõpetatud või peatatud instrument on alusvara või koostisosa;
- d) selliste turu lõppkasutajate, kes ei ole finantssektori vastaspoolsed (näiteks üksused, kes kauplevad finantsinstrumentidega ärriskide maandamiseks) huvide peatamise mõju.

3. Lõikes 2 sätestatud tegureid võetakse arvesse ka juhul, kui riigi pädev asutus, reguleeritud turgu korraldav turukorraldaja või investeerimisühing või mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav turukorraldaja otsustab finantsinstrumentidega kauplemist mitte peatada või lõpetada, tuginedes asjaoludele, mis ei ole hõlmatud lõike 1 loeteluga.

Artikkel 81

Asjaolud, mille korral võib seoses finantsinstrumentidega eeldada kauplemissüsteemi eeskirjade olulist rikkumist või nõuetele mittevastavaid kauplemissüsteemi või süsteemihäireid

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 31 lõige 2 ja artikli 54 lõige 2)

1. Hinnates seda, kas kohaldatakse nõuet teavitada viivitamata enda pädevaid asutusi oma kauplemissüsteemi eeskirjade olulistest rikkumistest või nõuetele mittevastavatest kauplemissüsteemide või süsteemihäiretest seoses finantsinstrumentidega, võtavad kauplemissüsteemi korraldajad arvesse käesoleva määruse III lisa A jaos loetletud märguandeid.
2. Teavet nõutakse üksnes oluliste sündmuste korral, mis võivad ohustada kauplemissüsteemi rolli ja funktsiooni finantsturu taristu osana.

Artikkel 82

Asjaolud, mille puhul võib eeldada teguviisi, mis viitab määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud käitumisele

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 31 lõige 2 ja artikli 54 lõige 2)

1. Hinnates seda, kas kohaldatakse nõuet teavitada viivitamata oma pädevaid asutusi teguviisist, mis võib viidata määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud käitumisele, võtavad kauplemissüsteemi korraldajad arvesse käesoleva määruse III lisa B jaos loetletud märguandeid.
2. Ühe või mitme kauplemissüsteemi korraldaja, kus finantsinstrumentide ja/või seotud finantsinstrumentidega kaubeldakse, kasutab enne riigi asjaomase pädeva asutuse teavitamist proportsionaalset lähenemisviisi ja hindab ilmnenud märguandeid, sealhulgas kõiki asjaomaseid märguandeid, mis ei ole eraldi märgitud käesoleva määruse III lisa B jaos, võttes arvesse järgmist:
 - a) kõrvalekalded tavapärasest kauplemissüsteemi kauplemissüsteemis kauplemissüsteemi lubatud finantsinstrumentide puhul ning
 - b) korraldajale kättesaadav või ligipääsetav teave, mis on kas kauplemissüsteemi sisese tegevuse osa või avalik.

3. Ühe või mitme kauplemiskoha korraldaja võtab arvesse tehingueelset käitumist, mis tähendab seda, et turu liige või -osaline kaupleb oma arvel enne oma kliendi korralduste täitmist, ning kasutab selleks tellimusraamatu andmeid, mida kauplemiskoht peab vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 25 säilitama, s.o eelkõige andmeid, mis on seotud sellega, kuidas liige või osaline tegeleb oma kauplemistegevusega.

V PEATÜKK

KAUBATULETISINSTRUMENTIDE POSITSIOONIDEST TEATAMINE

Artikkel 83

Positsioonidest teatamine

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 58 lõige 1)

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 58 lõike 1 punktis a osutatud igapäevaste aruannete puhul kehtib kauplemiskoha jaoks kohustus selline aruanne avaldada, kui ollakse vastavuses mõlema järgmise piirmääraga:

- a) asjaomase lepingu puhul on asjaomases kauplemiskohas 20 avatud positsioonide omanikku ning
- b) kogu pika või lühikese avatud positsiooni brutomahu absoluutsumma väljendatuna asjaomase kaubatuletisinstrumendi partiide arvuna ületab neli korda sama kaubatuletisinstrumendi üleantava varu väljendatuna partiide arvuna.

Kui kaubatuletisinstrumendil ei ole füüsiliselt üleantavat alusvara, samuti lubatud heitkoguste väärtpaberi ja selle tuletisinstrumentide korral, punkti b ei kohaldata.

2. Lõike 1 punktis a sätestatud piirmäära kohaldatakse kokkuvõttes kõigi kategooriate isikute põhjal, olenemata positsioonide omanike arvust ühes isikute kategoorias.

3. Selliste lepingute puhul, millel on asjaomases isikute kategoorias tegevad vähem kui viis positsioonide omanikku, ei avaldata selle kategooria positsioonide omanike arvu.

4. Lepingute puhul, mis vastavad esimest korda lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimustele, avaldavad kauplemiskohad lepingute esimese igapäevase aruande kohe, kui see on tegelikult võimalik ning igal juhul hiljemalt kolme nädala jooksul alates kuupäevast, millal piirmäärad esimest korda ületatakse.

5. Kui lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimusi enam ei täideta, siis avaldavad kauplemiskohad jätkuvalt igapäevase aruandeid kolme kuu jooksul. Igapäevase aruande avaldamise kohustus peatub siis, kui lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimusi ei ole selle ajavahemiku lõppemisel jätkuvalt täidetud.

VI PEATÜKK

ARUANDLUSTEENUSTE PAKKIJATE ANDMETE ESITAMISE KOHUSTUSED

Artikkel 84

Kohustus pakkuda turuandmeid mõistlikul ärilisel alusel

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Selleks et teha määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 6, 20 ja 21 sätestatud teavet sisaldavad andmed kättesaadavaks mõistlikul ärilisel alusel vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõikele 1 ja artikli 65 lõikele 1, peavad tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad täitma artiklites 85–89 sätestatud kohustusi.

2. Artiklit 85, artikli 86 lõiget 2, artiklit 87, artikli 88 lõiget 2 ja artiklit 89 ei kohaldata tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate suhtes, kes teevad turuandmed üldsusele kättesaadavaks tasuta.

*Artikkel 85***Turuandmete kulupõhine pakkumine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Turuandmete hind põhineb selliste andmete koostamise ja levitamise kulul ning võib sisaldada mõistlikku kasumimarginaali.
2. Turuandmete koostamise ja levitamise kulud võivad sisaldada tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate osutatava muu teenuse ühiste kulude asjakohast osa.

*Artikkel 86***Kohustus pakkuda turuandmeid mittediskrimineerival viisil**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad teevad turuandmed kättesaadavaks sama hinnaga ja samadel tingimustel kõikidele klientidele, kes kuuluvad vastavalt avaldatud objektiivsetele kriteeriumidele samasse kategooriasse.
2. Eri kliendikategooriatele määratud hindade erinevused on vastavuses väärtusega, mida turuandmed omavad nende klientide jaoks, võttes arvesse järgmist:
 - a) turuandmete sisu ja ulatus, sealhulgas hõlmatud finantsinstrumentide arv ja nende kauplemismaht;
 - b) see, kuidas klient turuandmeid kasutab, sealhulgas, kas neid kasutatakse kliendi enda kauplemistegevuseks, edasimüügiks või andmete koondamiseks.
3. Lõike 1 kohaldamiseks peab tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajatel ja kauplemiskoondteabe pakkujatel olema skaleeritav võimekus, et tagada klientide kiire juurdepääs turuandmetele igal ajal mittediskrimineerival viisil.

*Artikkel 87***Kasutajapõhised tasud**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad arvutavad turuandmete kasutustasu vastavalt sellele, kuidas turuandmete eri lõppkasutajad neid kasutavad (kasutajapõhiselt). Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad kehtestavad korra, et tagada iga turuandmete kasutamiskorra tasustamine vaid üks kord.
2. Erandina lõikest 1 võivad tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad otsustada mitte teha turuandmeid kättesaadavaks kasutajapõhiselt, kui võttes arvesse turuandmete mahtu ja ulatust, on kasutajapõhine tasu ebaproportsionaalne turuandmete kättesaadavaks tegemise kuluga.
3. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad põhjendavad turuandmete kasutajapõhiselt kättesaadavaks tegemisest keeldumist ning avaldavad need põhjendused oma veebisaidil.

*Artikkel 88***Turuandmete eraldi ja koondamata hoidmine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad teevad turuandmed kättesaadavaks, sidumata neid muude teenustega.

2. Turuandmete hind arvutatakse määruse (EL) nr 600/2014 artikli 12 lõikes 1 sätestatud turuandmete detailsuse astme alusel, nagu on täiendavalt sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/572 ⁽¹⁾ artiklites.

Artikkel 89

Läbipaistvuskohustus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad avalikustavad turuandmete esitamise hinnad ja muud tingimused kergesti kättesaadaval viisil.
2. Avalikustada tuleb järgmine teave:
 - a) kehtivad hinnakirjad, sealhulgas:
 - i) tasud kuvatava teabe kasutaja (*display user*) kohta;
 - ii) mittekuvatava teabe kasutamise tasud (*non-display fees*);
 - iii) allahindlusstrateegiad;
 - iv) litsentsitingimustega seonduvad tasud;
 - v) kauplemiseelsete ja -järgsete turuandmete tasud;
 - vi) teave muude alamhulkade tasud, sealhulgas selliste andmete puhul, mida nõutakse vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artikli 12 lõike 2 kohastele regulatiivsetele tehnilistele standarditele;
 - vii) muud lepingulised tingimused;
 - b) tulevase hinnamuutuse avalikustamine vähemalt 90 päeva enne hinna muutmist;
 - c) teave turuandmete sisu kohta, sealhulgas:
 - i) hõlmatud instrumentide arv;
 - ii) hõlmatud instrumentide kogukäive;
 - iii) kauplemiseelsete ja -järgsete turuandmete suhe;
 - iv) teave mis tahes andmete kohta, mida esitatakse lisaks turuandmetele;
 - v) esitatud turuandmete litsentsitasu viimase muutmise kuupäev;
 - d) turuandmete avaldamiselt teenitud tulu ning selle tulu osakaal tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja ja kauplemiskoondteabe pakkuja kogutulul;
 - e) teave hinnakujunduse kohta, sealhulgas kasutatud kuluarvestusmeetodid ning mis tahes konkreetsed põhimõtted, mille alusel otsekulud ja ühised muutuvkulud jaotatakse ning ühised püsikulud jagatakse turuandmete koostamise ja levitamise ning tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate osutatud muude teenuste vahel.

VII PEATÜKK

PÄDEVAD ASUTUSED JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 90

Kauplemiskoha tegevuse olulise tähtsuse kindlaksmääramine vastuvõtvas liikmesriigis

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 79 lõige 2)

1. Reguleeritud turu toiminguid vastuvõtvas liikmesriigis loetakse kõnealuse vastuvõtva riigi väärtpaberiturgude toimimise ja sealse investorite kaitse seisukohast olulise tähtsusega olevaks, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:
 - a) vastuvõttev liikmesriik on varem olnud kõnealuse reguleeritud turu päritoluliikmesriik;

⁽¹⁾ Komisjoni 2. juuni 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/572, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kauplemiseelsete ja -järgsete andmete kättesaadavaks tegemist ja andmete lahtikirjutatuse astet (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 142).

- b) asjaomane reguleeritud turg on ühinemise, ülevõtmise või mis tahes muus vormis ülemineku kaudu omandanud sellise reguleeritud turu kogu või osa tegevusmahu, mille korraldajaks oli varem turukorraldaja, kelle registrijärgne asukoht või peakontor oli vastuvõtvas liikmesriigis.
2. Mitmepoolse kauplemissüsteemi ja organiseeritud kauplemissüsteemi tegevust vastuvõtvas liikmesriigis võib lugeda kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi väärtpaberiturgude toimimise ja investorite kaitse seisukohast olulise tähtsusega olevaks, kui täidetud on vähemalt üks lõikes 1 sätestatud kriteeriumidest seoses selle mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemiga ning vähemalt üks järgmistest lisakriteeriumidest:
- a) enne kui mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi puhul ilmnes üks lõikes 1 sätestatud olukordadest, oli kauplemiskoha turuosa vähemalt 10 % kauplemismahust arvestatuna kogukäibe rahalisest väärtusest, mis esines kauplemiskoha sisese kauplemise puhul ning kliendi korralduste süsteemse täitja kauplemise puhul vastuvõtvas liikmesriigis vähemalt ühes varaklassis, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 600/2014 läbipaistvuskohustust;
- b) mitmepoolne või organiseeritud kauplemissüsteem on registreeritud kui VKEde kasvuturg.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 91

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates direktiivi 2014/65/EL artikli 93 lõike 1 teises lõigus osutatud kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. aprill 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Arvestuse pidamine

Nimekiri minimaalsetest andmetest või dokumentidest, mida investeerimisühingud peavad sõltuvalt oma tegevuse laadist säilitama

Kohustuse laad	Andmete või dokumendi liik	Sisu kokkuvõte	Viide õigusaktile
----------------	----------------------------	----------------	-------------------

Kliendi hindamine

	Klientidele esitatav teave	Sisu vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4 ning käesoleva määruse artiklitele 39–45	Finantsinstrumentide turgude direktiivi (MiFID II) artikli 24 lõige 4 Käesoleva määruse artiklid 39–45
	Klientidega sõlmitud lepingud	Andmed, mida esitatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 5	Finantsinstrumentide turgude direktiivi (MiFID II) artikli 25 lõige 5 Käesoleva määruse artikkel 53
	Sobivuse ja asjakohasuse hindamine	Sisu vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõigetele 2 ja 3 ning käesoleva määruse artiklile 50	Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõiked 2 ja 3 ning käesoleva määruse artiklid 35, 36 ja 37

Korralduste käitlemine

	Klientide korralduste käitlemine – koondatud tehingud	Andmed, mida esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklitele 63–66	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 1 ja artikli 28 lõige 1 Käesoleva määruse artiklid 63–66
	Oma arvel tehtavate tehingute koondamine ja jaotamine	Andmed, mida esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 65	Direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1 Käesoleva määruse artikkel 65

Kliendi korraldused ja tehingud

	Arvestuse pidamine kliendi korralduste ja tehinguotsuste kohta	Andmed, mida esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 69	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6 Käesoleva määruse artikkel 69
	Arvestuse pidamine tehingute kohta ja korralduste töötlemine	Andmed, mida esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 70	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6 Käesoleva määruse artikkel 70

Klientidele esitatavad aruanded

	Kohustus seoses klientidele osutatavate teenustega	Sisu vastavalt käesoleva määruse artiklitele 53–58	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõiked 1 ja 6 ning artikli 25 lõiked 1 ja 6 Käesoleva määruse artiklid 53–58
--	--	--	--

Kliendi varade kaitsmine

	Investeeringisühingu hoitava kliendi finantsinstrumendid	Andmed, mida esitatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 8 ning komisjoni delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artiklile 2	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 8 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artikkel 2
--	--	---	--

Kohustuse laad	Andmete või dokumendi liik	Sisu kokkuvõte	Viide õigusaktile
	Investeeringisühingu hoitavad kliendi vahendid	Andmed, mida esitatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 9 ning delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artiklile 2	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 9 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artikkel 2
	Kliendi finantsinstrumentide kasutamine	Andmed, mida esitatakse vastavalt delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artiklile 5	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõiked 8–10 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artikkel 5

Klientidega suhtlemine

	Teave kulude ja seonduvate tasude kohta	Sisu vastavalt käesoleva määruse artiklile 45	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 4 punkt c ning käesoleva määruse artikkel 45
	Investeeringisühingu ja tema teenuste, finantsinstrumentide ja kliendi varade kaitsmise kohta esitatav teave	Sisu vastavalt käesoleva määruse artiklitele	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4 Käesoleva määruse artiklid 45 ja 46
	Klientidele esitatav teave	Teavevahetuse andmed	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3 Käesoleva määruse artikkel 39
	Reklaamteated (v.a suulised)	Kõik investeeringisühingu edastatavad reklaamteated (v.a suulised), nagu on sätestatud käesoleva määruse artiklites 36 ja 37	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3 Käesoleva määruse artiklid 36 ja 37
	Jaeklientide investeeringisnõustamine	i) Investeeringisnõustamise toimumise fakt, kellaeg ja kuupäev, ii) soovitatud finantsinstrument ning iii) kliendile esitatud sobivusaruanne	Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6 Käesoleva määruse artikkel 54
	Investeeringisanalüüsid	Kõik investeeringisanalüüsid, mida investeeringisühing edastab püsival andmekandjal	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3 Käesoleva määruse artiklid 36 ja 37

Organisatsioonilised nõuded

	Ühingu äritegevus ja sisekord	Andmed, mida esitatakse vastavalt käesoleva määruse artikli 21 lõike 1 punktile h	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõiked 2–10 Käesoleva määruse artikli 21 lõike 1 punkt h
	Vastavusaruanded	Iga vastavusaruanne juhtorganile	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 Käesoleva määruse artikli 22 lõike 2 punkt b ja artikli 25 lõige 2
	Huvide konfliktide andmed	Andmed, mida esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 35	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 Käesoleva määruse artikkel 35

Kohustuse laad	Andmete või dokumendi liik	Sisu kokkuvõte	Viide õigusaktile
	Hüved	Klientidele avaldatav teave vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 9	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 9 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artikkel 11
	Riskijuhtimisaruanded	Kõik kõrgemale juhtkonnale esitatavad riskijuhtimisaruanded	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5 Käesoleva määruse artikli 23 lõike 1 punkt b ja artikli 25 lõige 2
	Siseauditi aruanded	Kõik kõrgemale juhtkonnale esitatavad siseauditi aruanded	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5 Käesoleva määruse artikkel 24 ja artikli 25 lõige 2
	Kaebuste lahendamise andmed	Kõik kaebused ja kaebuste lahendamiseks võetud meetmed	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 Käesoleva määruse artikkel 26
	Isiklike tehingute andmed	Andmed, mida esitatakse vastavalt käesoleva määruse artikli 29 lõike 2 punktile c	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 Käesoleva määruse artikli 29 lõike 2 punkti c

II LISA

Kulud ja tasud

Kindlaks määratud kulud, mis peaksid moodustama osa klientidele avaldatavatest kuludest ⁽¹⁾

Tabel 1. Kõik kulud ja seonduvad tasud, mida võetakse kliendile osutatava(te) investeerimisteenus(t)e ja/või kõrvalteenuste eest ning mis peaksid olema avaldatava summa osa

Avaldatavad kuluartiklid		Näited
Ühekordsed tasud seoses investeerimisteenuse osutamisega	Kõik kulud ja tasud, mis makstakse investeerimisühingule investeerimisteenus(t)e osutamise alguses või lõpus.	Hoiuste tasud, lõpetamistasud ja üleminekutasad ⁽¹⁾ .
Jooksvad tasud seoses investeerimisteenuse osutamisega	Kõik jooksvad kulud ja tasud, mis tasutakse investeerimisühingutele nende kliendile osutatud teenuste eest.	Valitsemistasud, nõustamistasud, hoidmistasad.
Kõik kulud seoses investeerimisteenuse osutamisega käigus algatatud tehingutega	Kõik kulud ja tasud, mis on seotud investeerimisühingu või teiste isikute tehtud tehingutega.	Maakleri vahendustasad, ⁽²⁾ fondivalitsejale tasutavad sisenemis- ja väljumistasud, platvormi teenustasad, hinnalisandid (sisalduvad tehingu hinnas), templimaks, tehingumaks ja valuutavahetuskulud.
Kõrvalteenustega seotud tasud	Kõik kõrvalteenustega seotud kulud ja tasud, mis ei sisaldu eespool nimetatud kuludes.	Uuringutega seotud kulud. Hoidmiskulud.
Lisakulud		Tulemustasad.

⁽¹⁾ Üleminekutasadude all tuleks mõista kulusid (nende olemasolu korral), mida investorid kannavad ühest investeerimisühingust teise üle minnes.

⁽²⁾ Maakleri vahendustasadude all tuleks mõista kulusid, mida investeerimisühingud nõuavad korralduste täitmise eest.

Tabel 2. Kõik kulud ja seonduvad tasud, mis on seotud finantsinstrumendiga ja mis peaksid olema avaldatava summa osa

Avaldatavad kuluartiklid		Näited
Ühekordsed tasud	Kõik kulud ja tasud (mis sisalduvad finantsinstrumendi hinnas või lisanduvad sellele), mis makstakse toote pakkujatele finantsinstrumenti investeerimise alguses või lõpus.	Ettemakstav valitsemistasu, struktureerimistasu, ⁽¹⁾ turustamistasu.
Jooksvad tasud	Kõik jooksvad kulud ja tasud, mis on seotud finantstoote haldamisega ning mis arvatakse maha finantsinstrumendi väärtusest finantsinstrumenti investeerimise ajal.	Valitsemistasud, teenustasad, vahetustasad, väärtpaberite laenuks andmise tasud ja maksumad, rahastamiskulud.

⁽¹⁾ Tuleb silmas pidada, et teatavad kulud on kajastatud mõlemas tabelis, aga ei ole dubleeritud, sest need viitavad vastavalt toote kuludele ja teenuse kuludele. Näitena võib tuua valitsemistasud (tabelis 1 viitavad need valitsemistasudele, mida investeerimisühing võtab oma klientidelt väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse eest, ning tabelis 2 valitsemistasudele, mida investeerimisfondi valitseja võtab oma investorilt) ning maakleri vahendustasad (tabelis 1 viitavad need vahendustasadudele, mida investeerimisühing peab maksma oma klientide nimel kaubeldes, ning tabelis 2 vahendustasadudele, mida investeerimisfondid tasuvad fondi nimel kaubeldes).

Avaldatavad kuluartiklid		Näited
Kõik tehingutega seotud kulud	Kõik kulud ja tasud, mis tekivad investee-ringute soetamise ja võõrandamise tulemusel.	Maakleri vahendustasud, fondi tasutavad sisenemis- ja väljumistasud, hinnalisandid (sisalduvad tehingu hinnas), templimaks, tehingumaks ja valuutavahetuskulud.
Lisakulud		Tulemustasud

(¹) Struktureerimistasude all tuleks mõista tasusid, mida struktureeritud investeerimistoodete koostajad nõuavad toodete struktureerimise eest. Need võivad hõlmata laiemas valikus koostaja osutatavaid teenuseid.

III LISA

Nõue kauplemisskohtade korraldajatele teavitada viivitamata oma riigi pädevat asutust

A JAGU

Märgid, mis võivad osutada kauplemisskoha eeskirjade olulisele rikkumisele või nõuetele mittevastavatele kauplemissistingimustele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga*Kauplemisskoha eeskirjade olulised rikkumised*

1. Turuosalised rikuvad kauplemisskoha eeskirju, mille eesmärk on kaitsta turu usaldusväärsust, turu nõuetekohast toimimist või teiste turuosaliste olulisi huve, ning
2. kauplemisskoht leiab, et rikkumine on piisavalt tõsine või piisava mõjuga, et õigustada distsiplinaarmedetete kaalumist.

Nõuetele mittevastavad kauplemissistingimused

3. Hinna leidmise protsessi sekkutakse märkimisväärse ajavahemiku jooksul;
4. kauplemissüsteemide võimsus on saavutatud või ületatud;
5. turutegijad / likviidsuse pakkujad teatavad korduvalt vigastest tehingutest või esineb
6. kriitiliste mehhanismide rike või tõrge vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 48 ja selle rakendusmeetmetele, mille eesmärk on kaitsta kauplemisskohta algoritmkauplemissi eest.

Süsteemide häired

7. Turulepääsu süsteemi oluline talitlushäire või rike, mis toob kaasa selle, et osalised ei saa enam sisestada, parandada või tühistada oma korraldusi;
8. tehingute sobitamise süsteemi oluline talitlushäire või rike, mis toob kaasa selle, et osalistel puudub kindlustunne lõpetatud tehingute või teostamisel korralduste staatuse suhtes ning kauplemissi vältimatult vajalik teave ei ole kättesaadav (nt indeksi väärtuse levitamine teatavate tuletisinstrumentidega kauplemissi selle indeksi põhjal);
9. selliste süsteemide oluline talitlushäire või rike, mida kasutatakse kauplemisskohtade avaldavate kauplemissiselset ja -järgset läbipaistvust käsitlevate ja muude asjakohaste andmete levitamiseks vastavalt kauplemisskohtadele direktiivis 2014/65/EL ja määruses (EL) nr 600/2014 seatud kohustustele;
10. kauplemisskoha selliste süsteemide oluline talitlushäire või rike, millega jälgitakse ja kontrollitakse turuosaliste kauplemissitegevust, ning oluline talitlushäire või rike muude omavahel seotud teenuseosutajate (eelkõige kesksete vastaspoolte ja väärtipaberite keskdepositooriumide) puhul, mis mõjutab kauplemissüsteemi.

B JAGU

Märgid, mis võivad osutada määruse (EL) nr 596/2014 kohasele kuritarvitusele*Märgid võimaliku siseteabe alusel kauplemissi või turuga manipuleerimise kohta*

1. Teatava finantsinstrumendiga kauplemissi tehtavate tehingute ja/või korralduste ebatavaline koondumine ühe liikme/osalise kätte või teatavate liikmete/osaliste hulgas.
2. Tehingu ebatavaline kordumine väikese hulga liikmete/osaliste hulgas teatud perioodil.

Märgid võimaliku siseteabe alusel kauplemise kohta

3. Ebatavaline või märkimisväärne äriühingu finantsinstrumentidega kauplemine või korralduste esitamine nendega kauplemiseks teatavate liikmete/osaliste poolt enne oluliste korporatiivsete sündmuste või äriühinguga seotud hinnatundliku teabe avaldamist; kauplemise/tehingute korraldused, mis toovad kaasa korralduste/tehingute mahu ja/või hindade järsud ja ebatavalised muutused enne asjaomast finantsinstrumenti puudutavaid avalikke teadaandeid.
4. Kui liige/turuosaline annab kauplemiskorraldusi või teeb tehinguid enne või vahetult pärast seda, kui ta koostab või levitab või kui temaga avalikkusele teadaolevalt seotud isikud koostavad või levitavad analüüsitulemusi või investeerimissoovitusi, mis tehakse avalikult kättesaadavaks.

Märgid võimaliku turuga manipuleerimise kohta

Allpool punktides 18–23 kirjeldatud märgid on eriti asjakohased automaatses kauplemiskeskkonnas.

5. Antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid, mis kujutavad endast märkimisväärset osa asjaomase finantsinstrumendiga tehtud tehingute päevamahust asjaomases kauplemiskohas, eriti kui selline tegevus põhjustab finantsinstrumentide hinna olulise muutuse.
6. Antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid liikme/osalise poolt, kellel on oluline ostu- või müügihuvi finantsinstrumendi suhtes, mis põhjustab finantsinstrumendi hinna olulise muutuse kauplemiskohas.
7. Antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid, mis on koondunud lühikesse ajavahemikku kauplemiseks ettenähtud aja jooksul ja põhjustavad hinnamuutuse, mis hiljem muutub vastupidiseks.
8. Antakse kauplemiskorraldusi, mis muudavad kauplemiskohas kauplemisele lubatud või kaubeldava finantsinstrumendi suhtes pakutud soodsaimat ostu- või müügihinda ehk üldisemalt turuosalistele kättesaadava tellimusraamatu sisu ja mis tühistatakse enne täitmist.
9. Turu/osalise tehingud või kauplemiskorraldused, millel ei ole muud ilmselget põhjendust kui tõsta/langetada finantsinstrumendi hinda või väärtust või avaldada olulist mõju finantsinstrumendi pakkumisele või nõudlusele, eelkõige võrdluspunkti lähedal kauplemispäeva jooksul, nt kauplemispäeva alguses või lõpu lähedal.
10. Finantsinstrumendi ost või müük kauplemisperioodi võrdlusajal (nt avamine, sulgemine, arveldamine), püüdes tõsta, langetada või säilitada võrdlushinda (nt avamishind, sulgemishind, arveldushind) teataval tasemel (tavaliselt teatakse seda kui sulgemishinna mõjutamist).
11. Tehingud või kauplemiskorraldused, millel on kauplemisperioodil päeva või perioodi kaalutud keskmist hinda tõstev/langetav mõju või tõenäoline mõju.
12. Tehingud või kauplemiskorraldused, millel on turuhinda määrav mõju või tõenäoline mõju, kui finantsinstrumendi likviidsus või tellimusraamatu sügavus ei ole kauplemisperioodil hinna fikseerimiseks piisav.
13. Tehingu täitmine, muutes ostu-/müügipakkumise hindasid, kui see vahemik on muu tehingu hinna määramise tegur samas või muus kauplemiskohas.
14. Mõni minut enne oksjoni hinnakujundusfaasi selliste korralduste sisestamine, mis kujutavad endast märkimisväärset mahtu kauplemissüsteemi kesksest tellimusraamatust, ning nende korralduste tühistamine mõni sekund enne tellimusraamatu sulgemist oksjonihinna arvutamiseks, nii et teoreetiline avamishind näeks välja kõrgem või madalam kui tavapäraselt.
15. Osalemine tehingus või tehingute seerias, mida näidatakse avalikult, et jätta muljet finantsinstrumendiga kauplemise aktiivsusest või hinnamuutustest (tavaliselt teatakse seda kui kauplemisaktiivsuse moonutamist).

16. Samaaegselt või peaaegu samaaegselt ostu- ja müügi korralduste sisestamise tulemusel tehtud tehingud, millel on väga sarnane kogus ja sarnane hind ning mida teeb sama liige/turuosaline või mida teevad erinevad, kuid ühiselt tegutsevad liikmed/turuosalised (tavaliselt teatakse seda väärtalt sobitatud korralduste nime all).
17. Tehingud või kauplemissüsteemid, millel on või tõenäoliselt on turu kauplemissüsteemi kaitsemehhanismidest (nt mahupiirangutest, hinnapiirangutest, ostu-/müügihinna vahe suuruse näitajatest) mööda hiiliv mõju.
18. Kauplemissüsteemide või nende seeria sisestamine või tehingute või tehingute seeria tegemine, mis tõenäoliselt algatab või võimendab trendi ja julgustab teisi osalisi trendi kiirendama või laiendama, et luua võimalus sulgeda/avada soodsa hinnaga positsioon (tavaliselt teatakse seda kui süüteimpulssi).
19. Mitmete või suurte kauplemissüsteemide esitamine, sageli tellimusraamatu ühel poolel, et seejärel teha tehing tellimusraamatu teisel poolel. Kui selline kauplemine on toimunud, eemaldatakse manipuleerivad korraldused (tavaliselt teatakse seda kui eksitamist ja tüsasmist).
20. Väikeste kauplemissüsteemide sisestamine, et selgitada välja varjatud korralduste osakaal ja eelkõige hinnata peidetud platvormil asuvat (tavaliselt teatakse neid kui proovikorraldusi).
21. Suure hulga kauplemissüsteemide ja/või tühistamiste ja/või uuenduste lisamine eesmärgiga tekitada teiste osalejate seas ebakindlust, aeglustades nende protsessi ja maskeerida nende endi strateegiat (tavaliselt teatakse seda kui noteeringuga ülejutamist).
22. Selliste kauplemissüsteemide avalikustamine, mille eesmärk on meelitada teisi, traditsioonilisi kauplemistehnikaid kasutavaid liikmeid/turuosalisi (nn aeglased kauplejad) ja mille tingimused muudetakse seejärel kiiresti vähem leebeteks, lootes saada kasu sissetulevast aeglaste kauplejate kauplemissüsteemide voost (tavaliselt teatakse seda kui suitsetamist).
23. Kauplemissüsteemide või nende seeriade täitmine, et kindlaks teha teiste osaliste korraldused, ning seejärel kauplemissüsteemide sisestamine, et omandatud teavet ära kasutada (tavaliselt teatakse seda kui andmepüüki).
24. Ulatus, milles kauplemissüsteemi korraldajale teadaolevalt antakse kauplemissüsteemi või tehakse tehinguid, mis tõendavad positsioonide muutmist lühikese aja jooksul ja kujutavad endast märkimisväärset osa asjaomase finantsinstrumendi asjaomases kauplemissüsteemis tehtud tehingute päevamahust ning mida võib seostada kauplemissüsteemis kauplemisele võetud või kaubeldava finantsinstrumendi hinna oluliste muutustega.

Märgid toodetevahelise turuga manipuleerimise kohta, sealhulgas eri kauplemissüsteemides

Kauplemissüsteemi korraldaja peaks allpool kirjeldatud märke arvesse võtma eelkõige juhul, kui nii finantsinstrument kui ka seonduvad finantsinstrumendid on võetud kauplemisele või nendega kaubeldakse või kui eespool nimetatud instrumentidega kaubeldakse mitmes sama korraldaja korraldatavas kauplemissüsteemis.

25. Tehingud või kauplemissüsteemid, millel on emiteerimisele, vabatahtlikule tagasiostmisele või seonduva tuletis- või vahetatava instrumendi aegumisele eelnevatel päevadel finantsinstrumendi hinna tõstev/langetav/säilitav mõju või tõenäoline mõju.
26. Tehingud või kauplemissüsteemid, millel on aluseks oleva finantsinstrumendi hinna täitmishinnast all- või ülalpool hoidev mõju või tõenäoline mõju, või muu element, mida kasutatakse seonduva tuletisinstrumendi väljamaksmise (nt barjääri) kindlaksmääramiseks aegumistähtpäeval.
27. Tehingud, millel on aluseks oleva finantsinstrumendi hinna muutuv mõju või tõenäoline mõju, mille tõttu see ületab täitmishinda või ei ulatu selleni, või muu element, mida kasutatakse seonduva tuletisinstrumendi väljamaksmise (nt barjääri) kindlaksmääramiseks aegumistähtpäeval.
28. Tehingud, millel on finantsinstrumendi arveldushinda muutuv mõju või tõenäoline mõju, kui seda hinna kasutatakse võrdlushinnana/determinandina, eelkõige võimendustagatise nõuete arvutamisel.
29. Antakse kauplemissüsteemi või tehakse tehinguid liikme/osalise poolt, kellel on finantsinstrumendi vastu oluline ostu- või müügihuvi, mis põhjustab kauplemissüsteemis võetud seonduva tuletisinstrumendi või alusvara hinna olulise muutuse.

30. Kauplemine või kauplemiskorralduste sisestamine ühes kauplemiskohas või kauplemiskohast väljaspool (sealhulgas huviväljenduste sisestamine) eesmärgiga mõjutada kohatult seonduva finantsinstrumendi hinda muus või samas kauplemiskohas või kauplemiskohast väljaspool (tavaliselt teatakse seda toodetevahelise manipuleerimisena (finantsinstrumendiga kauplemine, et positioneerida kohatult seonduva finantsinstrumendi hind teises või samas kauplemiskohas või kauplemiskohast väljaspool)).
 31. Õigusnormide erinevuste ärakasutamise võimaluste loomine või edendamine finantsinstrumendi ja muu seotud finantsinstrumendi vahel, mõjutades neist ühe finantsinstrumendi võrdlushindasid, võib toimuda eri finantsinstrumentidega (nt õigused/aktsiad, hetketurud / tuletisinstrumentide turud, ostutähed/aktsiad). Õiguste emiteerimise puhul võib selle saavutada, mõjutades õiguste (teoreetilist) avamis- või (teoreetilist) sulgemishinda.
-

IV LISA

1. JAGU

Arvestuse pidamine kliendi korralduste ja tehinguotsuste kohta

1. Kliendi nimi ja tähis
2. Kliendi nimel tegutseva mis tahes isiku nimi ja tähis
3. Tähis, mis identifitseerib kaupleja (kaupleja tunnus), kes vastutab investeerimisühingus investeerimisotsuse eest
4. Tähis, mis identifitseerib algoritmi (algoritmi tunnus), mida investeerimisühingus investeerimisotsuse puhul kasutatakse
5. Ostu/müügi indikaator
6. Instrumendi tunnusandmed
7. Ühikuhind ja hinnaühik
8. Hind
9. Hinnakordaja
10. Valuuta 1
11. Valuuta 2
12. Esialgne kogus ja koguseühik
13. Kehtivusaeg
14. Korralduse liik
15. Muud andmed, tingimused ja kliendi erijuhised
16. Korralduse kättesaamise kuupäev ja täpne aeg või tehingu tegemise otsuse kuupäev ja täpne aeg. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette kellade sünkroniseerimise standarditega direktiivi 2014/65/EL artikli 50 lõike 2 alusel.

2. JAGU

Arvestuse pidamine tehingute ja korralduste töötlemise kohta

1. kliendi nimi ja tähis;
2. kliendi nimel tegutseva mis tahes isiku nimi ja tähis;
3. tähis, mis identifitseerib kaupleja (kaupleja tunnus), kes vastutab investeerimisühingus investeerimisotsuse eest;
4. tähis, mis identifitseerib algoritmi (algoritmi tunnus), mida investeerimisühingus investeerimisotsuse puhul kasutatakse;
5. tehingu viitenumber;
6. korralduse identifitseerimise tähis (korralduse tunnus);
7. korraldusele kauplemiskoha poolt korralduse kättesaamisel määratud tunnuscode;
8. iga koondatud klientide korralduste rühma (esitatakse ühise korraldusena asjaomases kauplemiskohas) ainulaadne tunnus. See tunnus tuleks märgistada kui „koondatud_X“, kus X tähistab nende klientide arvu, kelle korraldused on koondatud;
9. segmendi MIC-kood kauplemiskohas, kuhu korraldus on esitatud;

10. selle isiku nimi ja muu tähis, kellele korraldus edastati;
11. müüja ja ostja identifitseerimise tähis;
12. kauplemisvolitused;
13. tähis, mis identifitseerib kaupleja (kaupleja tunnus), kes vastutab täitmise eest;
14. tähis, mis identifitseerib algoritmi (algoritmi tunnus), mida täitmise puhul kasutatakse;
15. ostu-/müügiindikaator;
16. instrumendi tunnusandmed;
17. lõplik alusvara;
18. ostu-/müügioptsiooni tunnus;
19. täitmishind;
20. ettemakse;
21. ülekande liik;
22. optsiooni tüüp;
23. tähtaeg;
24. ühikuhind ja hinnaühik;
25. hind;
26. hinnakordaja;
27. valuuta 1;
28. valuuta 2;
29. järelejäänud kogus;
30. modifitseeritud kogus;
31. täidetud kogus;
32. korralduse või tehinguotsuse esitamise kuupäev ja täpne aeg. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette kellade sünkroniseerimise standarditega direktiivi 2014/65/EL artikli 50 lõike 2 alusel;
33. kõikide sõnumite kuupäev ja täpne aeg, mis edastatakse kauplemiskohta ja saadakse kauplemiskohast seoses korraldust mõjutavate sündmustega. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2017/574 ⁽¹⁾.
34. kõikide sõnumite kuupäev ja täpne aeg, mis edastatakse teisele investeerimisühingule ja saadakse sellelt seoses korraldust mõjutavate sündmustega. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette kella sünkroniseerimise standarditega direktiivi 2014/65/EL artikli 50 lõike 2 alusel;
35. kõik sõnumid, mis edastatakse kauplemiskohta ja saadakse kauplemiskohast seoses investeerimisühingu esitatud korraldustega;
36. muud andmed ja tingimused, mis esitati teisele investeerimisühingule ja saadi sellelt seoses korraldusega;

⁽¹⁾ Komisjoni 7. juuni 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/574, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses äritegevuses kasutatavate kellade täpsust käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 148).

37. iga esitatud korralduse järjestused, et kajastada seda mõjutavate kõikide sündmuste kronoloogiat, sealhulgas muudatused, tühistamised ja täitmised (loetelu ei ole ammendav);
 38. lühikeseks müügi indikaator;
 39. lühikeseks müügi määrase kohase erandi indikaator;
 40. loobumise indikaator.
-